V zajetí vlastního mozku

Almanach 25. ročníku literární soutěže „Příbram Hanuše Jelínka“.

Tato kniha byla vydána díky finanční podpoře firmy 1. SčV, a. s.

© Knihovna Jana Drdy, 2021
ISBN 978-80-86937-56-4

Letošního jubilejního 25. ročníku literární soutěže „Příbram Hanuše Jelínka 2021" se zúčastnilo 109 soutěžících všech věkových kategorií. Soutěžní práce, rozdělené do osmi skupin, byly porotou vyhodnoceny takto…

Poezie 12 - 15 let:
1. Anežka Vrbová
2. Michaela Škubalová
3. Marie Pokrupová

Poezie 16 - 19 let:
1. Zuzana Balíková
2. Klára Pechová
3. Patricie Švejcarová

Poezie 20 - 23 let:
1. Johana Timplová
2. Štěpán Dominik
3. Eliška Kohlíčková

Poezie 24 a vice:
1. Pavel Karnet
2. Evelína Koubová
3. Petr Burian

Próza 12 - 15 let:
1. Viktorie Stašová
2. Linda Boubínová
3. Michaela Škubalová

Próza 16 - 19 let:
1. Monika Bicanová
2. Nikola Beránková
3. Klára Soukupová

Próza 20 - 23 let:
1. Dominik Burian
2. Eliška Kohlíčková
3. Denisa Korotvičková

Próza 24 a vice:
1. Josef Štěpánek
2. Adéla Věchetová-Kalousková
3. Petr Bednář

Poezie 12 – 15 let

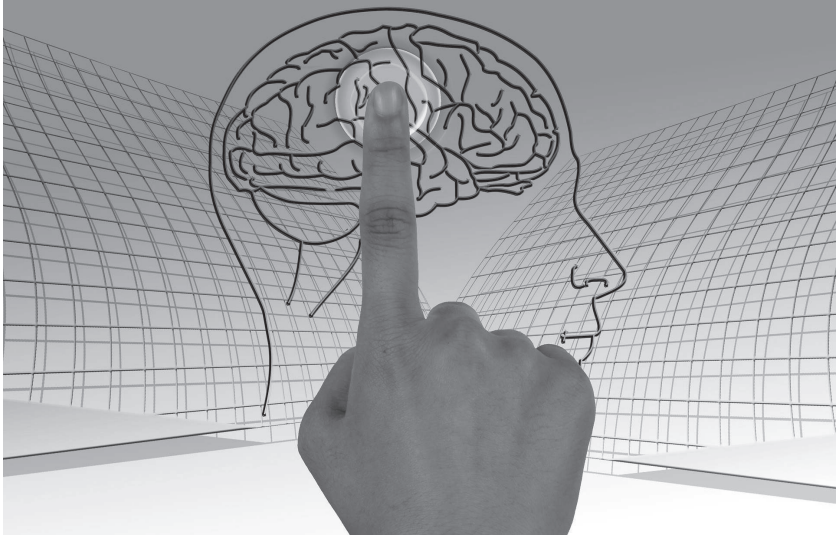

Anežka Vrbová

Podzim

Dny křehké jak porcelánová panenka
jsou k sobě přišity
tenkou nití bílé mlhy

Všechny splývají v jeden
a jeden splývá ve všechny

V těch dnech se lak
bíle natřeného okna odlupuje
a odhaluje
dávné příběhy

V těch dnech
je slunce tiché
a našlapuje po špičkách

Líně se vleče
od východu k západu
a nechává za sebou
medovou stopu

Korálky rosy
navlečené na pavoučích sítích
Kapičky snů
co se nám kdysi zdály

Můžu jenom být
Nemyslet, nepochybovat
Jenom být

Únor

Ať nás zima zkouší,
ať jsou dny jakkoli temné,
překročíme únorový práh.

Jako bys koukal skrz oponu,
jako bys četl mezi řádky,
jako bys vyhlížel někoho zdálky,
je dívat se přes práh února.

Jak chvíle před svítáním,
jak pohled tvé lásky
a jako déšť na suchou zem
je ten práh února.

Jak voda živá,
jako zpěv slavíka,
jak objetí přítele
je překročit práh února.

Cingrlátko

Cingrlátko,
hezké slovo

Zvoní v uších
jako kapky rosy
jako marnotratně zpívající kosi,
jako troška limonády

Cingrlátko,
lesk lustrů
a dětský smích
zalitý do skla

Cingrlátko!
Cingr látko!
Cingr látka
Co je to vlastně ten cingr?

Trocha moštu na dně sklenky?
Vytahané podkolenky?
Trocha ledu z ledovce?
Chlup velblouda?
Kočka na pohovce?
Tahle rodná hrouda?

Hezká slova:
Cingrdéšť-
to když prší z nebe víno,
Cingrláda-
čokoláda s hroznama,
a cingr-
cokoli si budeš přát

Michaela Škubalová

Vyšší princip

Z vyššího principu mravního,
dle názoru mého vlastního,
vražda tyrana zločinem není.

Jen odvaha k činu se cení.

Tak předkládám vám život svůj,
a Bůh mou duši opatruj,
já atentát též schvaluji.

Vím, že nás stále sledují.

Však němý národ bez činů,
kde zlo číhá ve stínu,
kdy soused souseda udává.

Vždyť to smysl nedává!

Pro záchranu vlastní kůže,
jiným klidně ublížíš.
Stejně ti to nepomůže,
neb se peklu přiblížíš.

Teď dvacet žáků před ním stálo.
Tak světu kuráž ukažme!
A nejen mně se při tom zdálo,
že ctí srdce odvážné.

Co vítr zpíval

Smutní jabloň v stráni šedé,
že prý samota ji svírá,
mlčí stromy opodál,
ptáci jsou pryč a s nimi víra.

Jelen je len, co modře kvete,
ovinut pravdou místo pavučiny
a hvězdy nad ním tiše pějí.
Vždyť nikdo není bez viny!

Sedmikrásce se lístky chvějí,
louka neslyší její pláč.
Smějí se mraky na obloze.
Proč vlastně prší a nač?

Lín je líný lenoch,
ve zlatých vodách pluje,
bílý motýl míří k nebesům,
naděje přeci jen existuje.

Zoufalství

šrámy v duši zhojit nejde
ani čas je nesmaže
jen ta bolest trochu přejde
nedodá ti kuráže

klesnout ke dnu říká se
můžeš pouze jednou
v již prohraném zápase
se nelze znovu zvednout

dochází ti všechny síly
nemůžeš už bojovat
vydrž ještě malou chvíli
nemusíš se strachovat

život je krutý, to mi věř
naděje v dáli mizí
uštval tě jak slabou zvěř
smrt ti více není cizí

Marie Pokrupová

Zpověď dítěte svého věku

Zní bubny smíchu, slyšíš? Slyš!
slyšíš? Jak z jejich hlubin volá
hlas ducha lidství, jenž zří výš
Nicoty nikdy víc než zpola?

Směje se dobru, bohu, kráse,
vesele úpí, posmívá se,
ze sna k nim vzpíná seschlé dlaně.
Přeje si poznat nepoznané.
Ví, že je ztracen, ví, že ráje
nespatří v bytí. Prozpívaje
rekviem vlastní touze zníti,
ticho, jež slzy mýtí, cítí.
Skládaje k spánku sivé čelo
s přáním, by nikdy nezsivělo,
uléhá v růže opojení.
Byla-li víra, pak už není.
Zdechla nám, chudák, v usoužení
vyštvána láskou géniů.

Teď víš, co tíží hlavu moji,
co s ránem toužím nevidět
a co pak veršem zpodobuji.
Banální fráze, temný svět
vždy najdou místo v poetice
patnáctileté dívčiny.
Proto se táži: Co chtít více?
Co, když ne scestné vidiny?

Bubnuje zítřek s odevzdáním,
smířlivě hledí do mých slok.
Záleží na tom? Nemám zdání!

Na pochod! Krok sun krok sun krok

Červenec 1588

I.
Hřmot řetězů je spřažen s bouří,
Poseidón Zévu vzpírá se,
šum hlubiny se v duše noří,
čas utopil se v nečase.

Tam třpytí se, plá hřivna stříbra,
tam přelud noci zaslíben,
tam chiméře se vzdává výhra,
tam safír splyne s rubínem.

Tam zástupy jsou bledých tváří,
jež dálkou budou pozřeny,
až měsíční svit setmí v záři,
jíž krvácejí plameny.

Žár jejich strun se v píseň změní,
v takovou, jež snad truchlivá
je, která však v svém zakončení
tajemství věků ukrývá.

II.
Až v lítosti se lítost vznítí,
až ticho schvátí tabuli,
až hlubina zví žízeň bytí,
až zítřek bude minulý,

pak královnin stín sezná onu
rozkošnou tíseň věčnosti,
háv z vavřínu dá Albionu
a slávu půdou pohostí.

III.
Teď černota zní shora, zdola
v své roztoužené nehudbě
a z jejích vln to šumně volá:
Armada jde vstříc záhubě.

Krev Caesarova

Dvacátá třetí z ran omývá mlžnou dýku,
krev pýchou zrozená v Pompeiův padá stín.
Směs krve s mramorem v memento síly splyň!
Krev světí císařství, prýští pro republiku.

Krev, která vyvstala v paměti stovek dní,
když listy análů vázaly přízí rudou.
Tou krví básníci stovky let živi budou,
Tvou krví, Caesare, svou múzu potřísní.

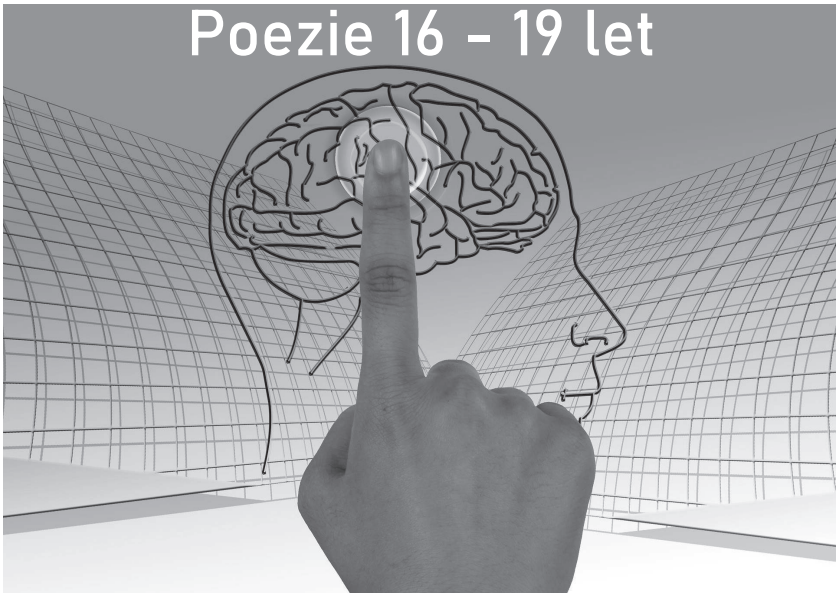
Poezie 16 – 19 let

Zuzana Balíková

Na černém papíře
rozhodím střípky
mé vybledlé fixy

Dva rovné pilíře,
zelené svítky
vyndavám z pixly

Otevřu šuplík
z jablečné slupky
a vymetu prach

Upadne dudlík
nasadíš klapky
a zhasneš strach.

Deník

18. září - našla jsem slovo župan ve snáři.
23. prosince - nevěřím, že furt čekám na prince…
3. února - Bezhlavě
vydržím hodinu ve vaně
a nevěřím
že mi voda vysuší kůži.
A v otevřeném ohni zapálím vlas.

8. července - Utrhla sedmikrásku
a jako by na štěstí zapomněla
obarvila roušku černou barvou.

Na štěstí už si nevzpomněla.

18. září - župan ve snu znamená těhotenství
26. prosince - Nepřišel.

A ty už taky prosím odejdi.

Nákupní seznam

Piš si:
Vajíčka
mléko
okurky
lásku
trochu kmínu a balení mouky
sušenky, ale né ty obyčejné, chci ty v čokoládě
dva jogurty a moc vládnout nad svým vlastním tělem
taky mi kup plínky a dětský olejíček
lahev vína
nový hřeben
možnost volby
tvaroh a sílu vstát ráno z postele
deset rohlíků
pytlík cukru
víru
prosím přines mi nový šampon, vem ten nejlevnější
možná mýdlo...?
dvě kila naděje a kilo důvěry
tady máš ještě pade a kup od toho pána na rohu noviny
sežeň mi prosím práva a svobodu
sežeň mír
sežeň mi sílu odejít
možnost se v noci projít
život

Klára Pechová

Pověz, devče, kdy se tvé
krásné oči začly dívat
na svět zlým pohledem?
Kdy se tvé srdce plné
čisté lásky dotklo
tak kruté nenávisti?
pověz mi, proč úsměv
na tvé tváři už nebývá tak
upřímným, jako býval
dřív.
Kde se vytratila ta
radost v tvé duši, kterou
jsi rozdávala nám všem,
tvojí pouhou přítomností.
Jak se tvé slunečné dny,
za tak krátkou chvíli,
proměnily na dny
bouřlivé, které nikdy
nekončí.

Odešla jsi ode mě, aniž
by ses otočila zpátky.
Tohle se ti nepodobá,
začínám mít strach, že tě
ztrácím.
Chtěl bych ti říct pár
slov, ale ty tady nejsi.
Co když se nevrátíš?
Prosím tě, kde jsi?
Věřila jsi lásce na první
pohled, když první, tak
poslední.
Tak proč tenhle konec?
Pověz, kdy stal jsem se
tak slepým a neviděl co
v očích tvých se skrývá?
Teď, ke hvězdám se
obracím, pláču po nocích,
odpusť, byla to má chyba.

Měla bys odejít, nechci
to, ale jdi.
Musím tě nechat jít, tam,
kde budeš šťastnější.
Za někým, kdo dá ti to, co
jsem ti nedal já.
Lásku, kterou si tvé dobré
srdce zaslouží, tak už
abys šla.
Byla jsi mi dnem i nocí,
první láskou, které měla
být napořád.
Byla jsi sluncem i bouří,
tou sázkou, kterou
nechtěl jsem prohrát.
Však odcházíš, ztratil
jsem nás dva.
A v téhle frázi, chci ti
říct, ty jsi má prohra.

Patricie Švejcarová

Velmi plakala

Velmi plakala,
když jeho tvář spatřila,
velmi plakala,
i když se o opak snažila.

Velmi plakala,
když zjistila kdo opravdu je,
velmi plakala,
jako tělo bez duše ve stoje.

Velmi plakala a byla ztracená,
i když on ji to celou dobu tvrdil,
ona věděla, co všechno pro něj znamená,
velmi plakala a on jí to vše potvrdil.

Velmi plakala,
on na ní jen koukal,
ona plakala. Pouhý okamžik tu velkou lásku jako prach rozfoukal.

Ona plakala a nebylo divu,
i on ve svém těle brečel,
ani do očí se nemohla podívat jemu,
vždyť to on byl ten opravdový pán pekel.

Poezie 20 – 23 let

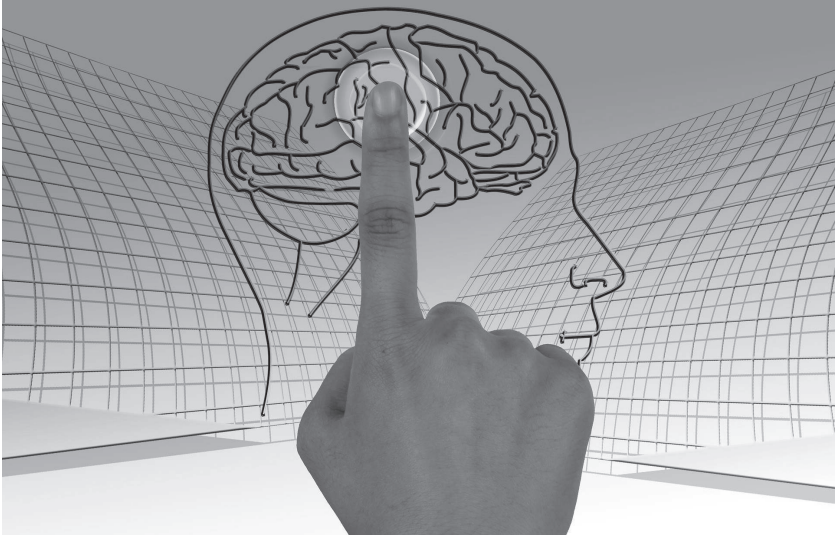

Johana Timplová

dotkni se mojí duše

dotkni se mojí duše
obejmi jí stejně delikátně
jako bys objímal kvítky pomněnek
tak, abys je nepomačkal
obejmi mě, nalokej se mojí krve
rozpusť si mě v žílách
plav v mých cévách
hraj si s mými vlasy
a splyň s mojí kůží

dotkni se mojí duše
a tý spíš než mýho těla, víš
nespěchej na mě, nech mě plynout
nech mě plout a nech mě vlát
zlíbej moje kosti – každou jednotlivou z nich
moje popraskaný kousky – jeden po druhým
dolaď je, pomalu je dolaď
starej se o mě, když mi bude nejhůř
ochraňuj mě a střež mě
jako poklad

dotkni se mojí duše
a tý mnohem spíš než mýho těla
zahal se do ní
nech jí, aby tě obepnula
nech jí, aby ti šeptala
nech jí, aby tu pro tebe byla
nech jí, aby tě pohltila.

žitný klasy

učeš moje vlasy jako žitný klasy
a moje řasy jako závoj z hedvábí
pohlaď mý tváře a spoj naše hlasy
věci, který nebolí, tě nevábí.

opatruj mě jako květy tulipánů
zápas s mým vlastním strachem
zabal mě do chaosu svých hurikánů
a nech mě pohřbít se svým prachem.

propleť nitky našich nervů
a smíchej krev z našich žil
miluj mě, dej do toho vervu
miluj mě, ze všech svých sil.

učeš moje vlasy jako žitný klasy
vytetuj si mý iniciály do kůže
objevuj, postupně, všechny mý krásy
a miluj mě víc, než tvý srdce zmůže.

stále hledám…

stále hledám
květiny na blatech a luční kvítí kvetoucí, vonící
po všech stezkách, cestách a v lesích, ve kterejch život proudí
stále hledám to, co odevzdávám
stále hledám to, co stejně dostávám
stále hledám nicoty křik a rukou máchám ve tmě,
snažím se ji uchopit
stále hledám hvězdy na obloze, i když právě začíná novej den
stále hledám slunce, když přichází noc
a je mi teplo, když je zima
stále hledám zbytky těch časů, v nedohlednu
a tu nostalgii vlastně hledat nemusím
i když taky.

stále hledám
tvou tvář v davu
stále hledám tu vůni, kterou motalas mi hlavu
stále hledám tvou tvář v galeriích a muzeích
a stále doufám, že ji někdy někdo zvěční
že ji někdy někdo namaloval nebo namaluje
a taky stále hledám důkaz, že tohle tady stojí za to.

stále hledám
ráno sponku do vlasů
a taky gumičky, jaký klišé –
a vlastní silueta se odráží ve vodě, pak v ledu
a tak stále hledám způsob, jak zastavit čas
stále hledám píseň, co popisuje tebe
stále hledám tu báseň či melodii, co evokuje mi tě
a taky stále hledám dech v plicích a ráno prášek v šuplíku
stále hledám večer tvou přítomnost v peřinách
a občas hledám i samu sebe.

stále hledám
krásu
a krásu života a světa
a všechny ty způsoby, jak se zvednout z postele, když mě hlava tíží
stále hledám možnosti, jak se s kocovinou vypořádat
a možnosti, jak se můžu dotknout hvězd.

stále hledám
cokoliv, co může mi ublížit nebo mě potěšit
stále hledám to odpuštění a potrestání taky
hledám radosti i smutky – asi se to ode mě čeká
stále hledám náznaky v temnotě a tápu, ale stále hledám
stále hledám cédéčko s mým oblíbeným vyprávěním z dětství
a taky medvídka, kterýho jsem dávno ztratila
stále hledám fotografie z polaroidu a flašky vína
a tvý bušící srdce
stále tě hledám
protože tě stále cítím.

stále hledám
ostřejší a ostřejší žiletku, i když, proč vlastně –
stále si před zrcadlem češu vlasy a večer usedám s knížkou
a přemýšlím
o tobě
ulehám do té stejné postele
všechno pořád dokola.

stále bádám
stále hledám vše, co na tomhle světě hledat mám
stále hledám samu sebe
všechno, co ke mně patří
všechno, co jsem už dávno ztratila
co jsem poztrácela stejně jako střípky, který uletěly
z roztříštěný sklenice.

stále hledám samu sebe
a stále hledám květiny na blatech...

Štěpán Dominik

Cras nimium tarde
(Zítra příliš pozdě)

Až zmoudříme oba,
až vyprchá zloba,
až konečně dozraješ a dáš mi za to,
až ze svých pat setřepu bláto.

Sotva Ti podám ruku,
sotva uzřím Tvou tvář.
Uběhlo toliko roků,
uběhl život v nás.

Funeral

Tichý průvod pozůstalých k hřbitovu
jak myšlenky na Tebe vzbuzuje lítost.
Po pouti světem zbavit se okovů,
jak skončit utrpení, zavelet: „Dost!“

Koupil jsem Ti tmavé květy,
dnes už si nebudeme lhát.
Zvedneš hlas na konci věty.
Neodpovím nic. Budu tiše stát.

Spolu

Nakonec se jejich cesty zase spojí,
přestože kolem padaly blesky,
zmítali se v krutém boji,
nakonec se jejich cesty zase spojí.

Ve dvou se rány lépe hojí,
zvlášť, když jsou si příčinou,
naskočí do staronových kolejí,
ve dvou se rány lépe hojí.

Eliška Kohlíčková

Do ztracena

Tendence odcházet i zůstávat je nám vlastní
už od dob
kdy se rukama daly nahmatat první kořeny

jedna část mě vyhlíží konec léta
ta druhá sčítá co jsme nestačili zachránit
a věci přežité
převádí přes most najatí tuláci

chybí mi
tvoje slova - ta nejvíc
nadhled
péče
a smích
co probouzel a léčil minulé, přítomné i budoucí

občas mám pocit že v konečcích prstů cítím zimu
to potom stárnu každý den s tím že přijde další sníh
ve kterém nebudou k vidění
tvoje stopy

kdyby se mě náhodou někdy někdo zeptal
jestli jsem na to připravená
mlčela bych
tiskla se v rohu
poslouchala jak venku chodí zástupy stínů a lidí

následují tě

do otevřených dlaní
vede dlouhá cesta
ulice kterými táhnou jsou nám zdánlivě povědomé
a ohmatané
teplým prachem.

Tam, kde tušíš existenci bezpečí

Kam člověk přijde tam nechá část sebe
jsi uložený v hmatové paměti ulic
ony
si tě pamatují

stínová zvířata se stahují za ozvěnou tvého hlasu
prošla si tím samým co ty
a tak tě prosím:

pokud některé z nich seběhne až příliš blízko
žádnému z nich
neubližuj.

Tendence věřit detailům

Z poloviny průhledný vcházíš do ulic nikoho
pokud bys vyslovil rozdíl mezi přáním a skutečností
výsledek by vážil jako odřená pravda
že znáš jménem všechny mé pilíře

najatí pracovníci vydechují tmu
a ty
průhledný se stáváš součástí cizího osudu
když nasloucháš vyprávěním zdí – mají smysl pro detail
a v mezičase ze zvyku počítáš
kolik bolesti vyjde na jednoho člověka.

Poezie 24 a více

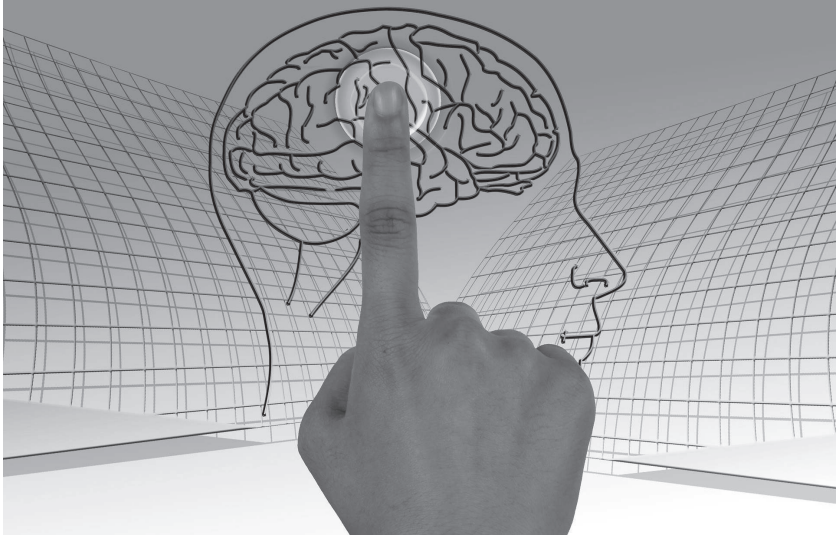

Pavel Karnet

Virová záležitost

Onemocněl mi domácí
počítač.
Vypadá to na ztrátu paměti.
Doktor J. K. nasadil ESET NOD32.

„Bude dobrej, pane,
je to jen virová záležitost.
Musíte mazat bolavá místa a skončit s promiskuitou…“

Svatosvatě slibuju,
že si už nikdy nebudu
půjčovat
Karlovu flešku Kláru.

Černá je barva moje

Černá je barva moje,
černá jak slunečnice,
jak tunel v Kongu,
jak romská tanečnice...

Jako pivo U Tomáše,
jako tma po přitulení.
Jak jen říci lidem kolem,
že mi smutno vůbec není.

Variace

Pršelo drobně do sklenic
na okenním parapetu,
před hostinec svezl tetu
autobus z Klučenic.

Aniž řekla kloudnou větu,
už držím košík sazenic.
Padají kapky do sklenic
na okenním parapetu.

Dávno dala sbohem světu,
než ji dnes vybavím si víc,
jak déšť se snášel do sklenic
na okenním parapetu.

Když na plechovce od piva
rodily se kapky rosy,
vykutálela se z karosy
tetička z venkova.

Vezmi tu tašku s krokusy,
naznačila mi bez slova.
A na obalu od piva
rodily se kapky rosy.

Už není, řekl mi kdosi,
ale ten obraz přežívá,
jak na tom plechu od piva
rodily se kapky rosy.

Evelína Koubová

Moudro

Onehdy
jsem opět stanula
na křižovatce svého života.

Tak nevim.

Nějak začínám mít podezření,
že je to spíš
kruháč.

2. 11. 2016 zezadu na vánočních notách

Sudety V.

úplně na konci kostel

stojí nestojí
padá nepadá
ořešák královský
kopřivy do pasu
napůl cesty k nebi

zlomek obrubníku
pár terénních nerovností
pokus o růži

a u vrat leží ten
který tu celý život zvonil

Dolní Jamné 3. 7. 2020

Nespavost III.

Postavila jsem ti dům
jen čtyři dřevěné stěny
a střecha
v krajině odkvetlých bodláků a
a ustřiženého času

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
a okno
dolů k potoku
Zrcadlo údolí
kde ještě jezdí vlak

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
okno
a dveře
dokořán
na petlici zavřené

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
okno
dveře
a kamna
Nechci aby ti byla zima
bosému
v půlnoční krajině

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
okno
dveře
kamna
a stůl
abys na něj položil ruce
dlaněmi nahoru

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
okno
dveře
kamna
stůl
a židle
Odsuneš ji
a ona zavrže pod tvým tělem

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
okno
dveře
kamna
židle
a talíř
ze kterého se kouří
kus chleba
lžíce
letorosty souznění

Postavila jsem ti dům
čtyři stěny
střecha
okno
dveře
kamna
židle
talíř
a obraz
setmělá místnost
na rozcestí snu a bdění

Vyhlížím z okna
houká vlak
zívnou dveře
v kamnech zapraská
zavoní majoránka
lžíce cinkne

Ruka na stole otevírá dlaň...

A teď
snad konečně
usnu

Dům hudby 24. 5. 2018

Petr Burian

Zdánlivě
jak prosté

Jak nehty /definitivně/ stříhám
nemálo slov
i z veršů dávno dopsaných

/raději zakrvácené prsty
než přerostlý dráp... /

žádná nezbytnost ovšem
neunešenost
žádný běh na dlouhé trati
a kdo tomu co řekne

Ale také pramálo záviděníhodného
k opakování
z prchavé tragikomedie
kde je tak blízko
od prvního nádechu
ke krematoriu

Ale kdo ví
možná k nepřestálému trvání
právě v oné nesetrvačné blízkosti
je i také naše jediná
neopakovatelná šance

Neodbytně

Odkud
kam
a proč

ptáme se znova a znova

Ozvěnou bezmocná úzkost svírá
jako když vidíš padat z mostu sebevraha

A když přece někdy v usebrání
ztišené srdce napoví nám
vzápětí mizí vše
jak z dlaní nabíraná voda

A přesto nám to nedá...

Že bychom od nepaměti
postrkováni
přece jen jednou mohli
měli
vědět?

V procítání

Nejúzkostněji
když svítá
a u nohou přešlapuje smrt

než k hlavě však dospěje
v duši se rozednívá

jen v rostoucích stínech nepropást
tu naději danou k tušenému

Próza 12 – 15 let

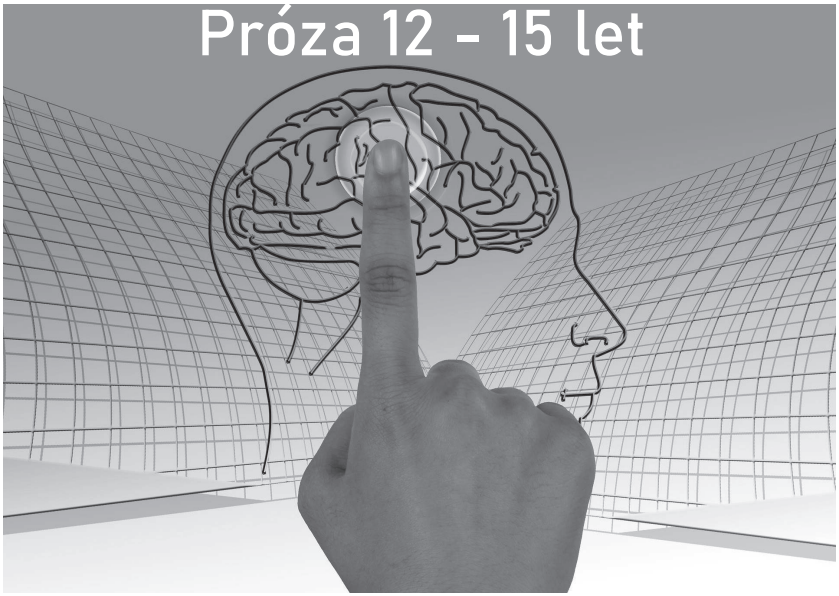

Viktorie Stašová

Pan Sova

Celé to šlo postupně. Ze začátku mě otevírala každý týden, smála se se mnou, plakala nade mnou a potají na mě svítila pod peřinou. Časem ale naše tajné večerní schůzky skončily; nahradila mě Babička drsňačka. Potom přišel Harry Potter a romantické příběhy. A teď si všude na okolních poličkách všímám jen samých obálek bez obrázků; Revizor, Romeo a Julie, 1984... Před pár měsíci si na mě alespoň vzpomněla maminka, došla za mnou, vzala mě do rukou a nostalgicky se usmívala. Vzpomínala, jak jí dcerka vyprávěla o mně, o Panu Sovovi. Ale teď už za mnou vůbec nechodí, a když už někoho vidím projít, je to jen dcera, celá oděná v černém. Být jen jednou za čas vyndaná, aby na mě nepadal prach? Tak je to u románů z červené knihovny, které si přečtete jednou a pak je prostě odložíte. Se mnou to tak nikdy nebylo.

Už několikrát jsem u ostatních viděla takovou prazvláštní věc. Po pár letech, co je odložila, se cítily tak zoufale, že skákaly z polic, aby na sebe upoutaly pozornost. Ona se vždycky strašně lekla, pak ale knížku vzala do dlaní. Buď ji pohladila, prohlídla si ji a vrátila, nebo – a to jsem vždy radši zavírala oči – ji položila ke koši. Po mém prvním zážitku, kdy vedle odpadků skončila již prázdná samolepková knížka, jsem několik dnů nechtěla být ani dotčena. Co když skončím ve skartovačce? Jak ale čas utíkal, došlo mi, že ona nikdy nevybírá knihy na vyhazov sama od sebe. Nekrouží po knihovně jako sup. K vyhazovu dojde jen, když si u dlouho nepovšimnuté a najednou nalezené knihy řekne, že už ji nikdy číst nebude.

Nadechla jsem se. Vydechla. Nadechla a zase vydechla. Pomalu jsem se začala vysouvat. Už jsem stála na hraně police. Podívala jsem se před sebe, jako by to mělo být naposledy. Na hřbetech všech mých přítelkyň stála stejná věc. První čtení. Stejně jako na tom mém. Vrhla jsem se dozadu. Cáry vzduchu mne otevřely a provětraly dlouho neotevřené strany.

„Co to sakra...“ řekla, zvedajíc se z postele. Rozhlížela se po pokoji. A pak mě zahlédla. Zavřela jsem oči. Nechci vidět, jak ten pokoj bude vypadat směrem od koše.

Zaslechla jsem kroky. Cítila jsem studené dlaně, stejné, jako měla její maminka.

„Bože, jak ses sem dostala?“ zašeptala.

V hlavě se mi vynořila vzpomínka. Malý kulatý obličejík s růžovými tvářičkami ze mě nadšeně strhl balící papír s princeznami. Jakmile zahlédl obrázek sovy, zapištěl.„To je tvoje první knížka,“ řekla nějaká paní, která měla malé slzičky v očích. „A to ji budu číst?“ zeptala se trochu zděšeně holčička s copánkem.

„Ano. A my s tatínkem ti rádi pomůžeme, když budeš potřebovat,“ odpověděla maminka, ale to už holčička nedávala pozor. Listovala mnou. Prohlížela si východ slunce, taky viděla, jak se pan Sova kamarádil s Měsícem, a sledovala slzičkový čaj.

Otevřela jsem oči, ale tentokrát to nebyla maminka, která měla na krajíčku. Byla to ta holčička, co už teď není holčičkou, ta, která už nenosí copánek, ale rozpuštěné vlasy, a ta, jejíž krásné tvářičky zdůrazňuje ofina. Kápla na mě první slza. To je běžné, když mě chce vyhodit? Druhá slza. Nikdy jsem si toho u ostatních nevšimla. Třetí slza. Snad ne. A pak už tekl celý proud. Ona se usmívala, prohlížela si mě, hlasitě brečela, omlouvala se mi, když na mě kápla slza, a vzpomínala, jak mě četla s maminkou.

Večer už jsem neležela v poličce. Ani další den. Od toho dne jsem sice měla trochu poničený dolní pravý roh, ale taky jsem ležela na nočním stolku. A jak léta běžela, někdy vedle mě ležela Organická chemie pro střední školy, jindy Anatomie lidského těla v praxi, už jsem zažila i Nastávající maminku. Ostatní knihy mění, ale mě ne. Mě nechává. Mě, svou první knihu. Mě, svou nejlepší přítelkyni, která ji utěší, kdykoliv to bude potřebovat. Mě, svou živoucí připomínku maminky.

Linda Boubínová

Maják

Tisíce obličejů, tisíce jiných úsměvů, zvednutých obočí, emocí. A já. Uprostřed toho všeho. Pusť mě ven, já nechci být jiná. Chci si sednout. Ne, neukazuj mě jak v muzeu. To já nechci, chci být normální. Nech mě žít. Když už jsem tady, tak mě aspoň nech žít.

Probudím se. Zvoní mi budík. Je ráno.

Co to je za divnej strop? A jo, jsem vlastně… jinde. Ale já chci zpátky domů, vlastně i klidně do toho snu… ne, tam vlastně ani moc ne… ach jo.

Zachumlám se víc do peřin a schovám si hlavu. Nechci vylézt. Je mi zima. Zima mi doma nebývala. Doma… doma bylo všechno lepší. Dokonce i ranní vstávání.

„Lily?! Lily, ty jseš ještě v posteli? Lily, no tak, vstaň, máš školu.“ Máma vešla do pokoje. Vypadala unaveně. A jako kdyby pořád brečela. Což byla vlastně pravda, včera jsem ji slyšela přes stěny, když jsem nemohla usnout.

„Mami, já moc nechci...“

„Ale no tak, broučku, vždyť potkáš nové lidi, bude to určitě zajímavé, naučíš se nové věci...,“ unaveně se na mě usmála. Byl to smutný úsměv.

„Ale já právě nechci potkat nový lidi! A navíc v D. C. bych se toho naučila víc.“

„Lily, já se s tebou nechci hádat, já taky spoustu toho, co musím, nechci dělat! Ale musím. A ty musíš jít do školy. A teď vylez z té postele a dělej,“ zvýšila máma hlas. D. C. ji bolelo. A taky ji naštvalo.

Vylezla jsem z postele. Nechtěla jsem, aby byla smutná. Ale nechápu, proč nám to teda udělala. Proč jsme tady, když ji to bolí?

„Chceš připravit snídani?“ zeptala se.

„To seš hodná. Ale nemusíš. Já si ji udělám sama.“

Když odešla do kuchyně, stoupla jsem si před zrcadlo. Taky jsem vypadala smutně. Pokusila jsem se usmát. Moc mi to nešlo. Ale jo, tady je takový náznak úsměvu. Vypadal takový… mrtvý. Jako by do tohoto bytu nepatřil.

Nasadila jsem si ty hezký červený šaty, který mi máma včera vyžehlila. Jakej účes k nim bude nejlepší? Asi culík. S mýma vla-

sama to bude nejjednodušší, jsou takový rovný, vlastně obyčejný hnědý vlasy.

V zrcadle vidím nějaké jiné já. Holka v červených šatech, s dlouhýma nohama, vypadám vůbec na dvanáct? Vysoká na to jsem dost, ale jinak... Některý holky v mé staré třídě už byly docela vyspělý, ale já zatím nic.

Ve skutečnosti tu stála smutná Lily, s hnědýma očima a krátkým culíkem. Moje kamarádky v D. C. říkaly, že vypadám trochu jako Eleven ze Stranger Things, jen s rovnejma vlasama, ale já teda doufám, že nejsem tak divná. Ale faktem je, že jsem asi taky docela tichá, i když mám ráda legraci a dobrodružství. Jako Eleven. Hlavně ať mě za stranger holku nepovažujou ty nový holky tady odsud.

***

„Milá třído, tady to je Lily Collinsová, právě se sem přistěhovala z Washingtonu, D. C."

„Ahoj Lily!" odpověděla nesourodě a rozpačitě třída.

„Prosím, sedni si vedle Jenny," nařídila mi učitelka Jonesová po chvilce ticha, ve které jsem asi měla odpovědět třídnímu na pozdrav, já jsem ale jen tak trapně stála a mlčela.

Pár z mých nových spolužáků se zasmálo. Proč se smějí? Začervenala jsem se. Určitě se smáli mně. Měla jsem je pozdravit, proč jsem je nepozdravila? Rozhlédla jsem se okolo sebe. Jediné volné místo vedle nějaké holky bylo v přední lavici. Měla na sobě modré šaty a zírala na mě. Zčervenala jsem asi ještě víc, když se spolužáci rozesmáli znovu. Potichu, samozřejmě, jenom tak, aby mi dali vědět, že se smějou, ale aby jim učitelka nemohla nic říct. Šepot. A smích. Nesmějte se tak! Proč se smějí? Bylo něco s tou holkou? Nevěděla jsem, co dál, a ona se na mě ani neusmála, aby mi dala vědět, že je všechno v poho. Ne, ona na mě jenom zírala. Ach jo.

Proč mě Jonesová neposadila vedle té blondýnky, která se jako jedna z mála nesmála ani si nic s nikým nešuškala. Seděl vedle ní teda nějakej kluk, ale toho mohla učitelka klidně posadit vedle zírající Jenny.

Hrozně hlasitým zvoněním skončila hodina. Všichni se kolem mě seběhli, ale od Jenny se drželi dál. Nechtěla jsem být středem pozornosti, ale přesně tohle jsme dělali na mé staré škole novým dětem taky, takže jsem za to asi teď platila. Byl to hroznej pocit.

Všichni se mě na něco vyptávali, proč jsem se sem přistěhovala,

jaká byla moje minulá škola, jak že se to jmenuju, jestli mám ráda Billie Eilish atd. atd. Odpověděla jsem jenom na půlku otázek, víc jsem nestihla.

Taky se mi všichni představovali, já jsem Joe, já jsem Ellie, já jsem Trevis… Skoro žádný jméno jsem si nedokázala zapamatovat, tolik se jich na mě hrnulo. A i když jsem si to jméno zapamatovala, člověka, ke kterému patří, bych identifikovat určitě nezvládla.

Najednou se tím davem probojovala ta blondýnka. No, probojovala..., spíš jí všichni ustoupili.

„Nechte ji bejt, vždyť vidíte, že ji utlačujete," poručila jim a všichni ji poslechli.

„Čau Lily, já jsem Andrea," představila se. Nevím jak, ale věděla jsem, že ji si zapamatuju. Byla fakt moc hezká a měla parádní šaty.

Poté se mi představila její parta, zcela evidentně to totiž byla JEJÍ parta. Všechny jsem pozdravila.

Byla jsem jim, nebo spíš jí, Andree, fakt vděčná za to, že mě vymámila z toho houfu. Ale i tak, Sára, moje nejlepší kámoška z D. C., byla přece jen jiná.

Potom se mě začaly vyptávat na všelijaké věci. Na otázku, proč jsem se sem odstěhovala, jsem odpověděla, že kvůli práci rodičů, což je vlastně taky pravda, takže jsem ani moc nelhala.

Konverzaci ukončila Andrea návrhem, jestli si s nima nechci sednout na obědě. Vyhrkla jsem jo, co nejrychleji jsem mohla. Andrea se zasmála. Já vím, řekla jsem to moc rychle, ale já jsem byla opravdu ráda, že jsem nemusela sedět na obědě svůj první den sama. Opravdu ráda.

Čtyři další hodiny a byl čas na oběd. Stoupla jsem si do řady na oběd, ale když jsem se ohlédla, jestli je se mnou Andrea a ostatní, zjistila jsem, že ne. Lekla jsem se, ale potom jsem je viděla, jak si sedají ke stolu a vybalují si svačiny z domova. Proč jsem jediná se školním obědem? Ach jo, proč nemůžu být jako ony? Jenže mamka mi nikdy nic neuvaří.

Dostala jsem špagety s nějakou omáčkou, které podle mě byly docela dobré, ale holky se na ně podívaly a řekly, že jsou nechutné, tak jsem radši půlku nechala. Měla jsem teda pořád hlad, ale dalo se to vydržet. Líp než to, jak na mě koukaly, když jsem ty špagety soukala do sebe.

Jenny seděla u vedlejšího stolu, úplně sama. K jejímu stolu by se vešlo nejmíň dvacet dalších lidí, ale všichni se narvali někam jinam.

„Nechcete si jít sednout k Jenny? Měly bychom tam víc místa...," navrhla jsem.

Všechny se zastavily a zíraly na mě jako na největšího idiota světa. Zčervenala jsem. Nebyl to příjemný pocit.

„Byl to jen... návrh...," zamumlala jsem nakonec.

„To je úplně v klidu, Lily, my to chápem," začala Andrea a zamračila se na Grace, která se smíchy kuckala nad svým sendvičem. Grace hned přestala.

„Ono sedět vedle Jenny není vůbec dobrý, ona je FAKT divná, brzo tě to ovlivní a člověk potom neví, co říká. Radši už si vedle ní nesedej. Zkus se zeptat třídní, jestli si můžeš sednout třeba vedle Adama, ten teď sedí sám, mega moc byste se k sobě hodili," dokončila Andrea a všechny holky se začaly smát. Já jsem se taky zasmála, ale uvnitř mi k smíchu vůbec nebylo. Jenny teda byla fakt divná, ale bylo to, co říkala Andrea, pravda? Budu taky taková divná, když vedle ní budu sedět?

„Fakt, zítra se zeptej úči," šťouchla do mě Anna.

„Co?" vytrhla jsem se z přemýšlení.

„Ty jo, ty seš taky taková mimo, co, Lily?" zasmála se Andrea.

Mimo? Já nechci být mimo! Chci sedět ve SVÉ jídelně jako dřív a kecat se Sárou a ostatníma holkama a smát se jako vždycky a něco si třeba sebrat z talířů a nic neřešit. Hlavně se nesmím rozbrečet!

„Jo, možná se jí zeptám...," řekla jsem.

Andrea zvedla jedno obočí.

„Možná?"

Neodpověděla jsem. Ano, možná. Vlastně je to jedno. Ptát se nové učitelky, aby mě přesadila, se mi fakt nechtělo. Navíc Adam je kluk a kluci jsou..., no kluci. Taky bych trochu chtěla zjistit, co je ta Jenny vlastně zač.

Jenže ani po pár dnech, a dokonce ani po týdnu jsem to pořád nevěděla. Pomáhala mi se školou, když jsem nevěděla, co dělají, a já jí pomáhala, když měla něco špatně. O hodinách jsme se bavily úplně normálně, byla fakt i docela fajn. Ale kdykoliv jsem se na ni podívala, tak strašně divně zírala.

A její smích byl opravdu divnej, trochu mě rozhazoval, kdykoliv jsem ho slyšela. Zněl vlastně normálně, ale pořád při něm zírala, vůbec se neusmála, ani trochu.

Přesto jsem zjistila, že mi sedět vedle ní nevadí. Prostě jsem se moc nedívala na její obličej a bylo to, jako kdybych se bavila s úplně normální spolužačkou.

O svých pocitech jsem ale Andree ani nikomu jinýmu neřekla. Pořád jsem poslouchala, jak Andrea Jenny pomlouvá a říká o ní, že je retardovaná a podobný věci, ale nic jsem jí stejně neřekla.

Jenom jsem se zasmála, nebo prostě přitakala a bylo to „v chillu“.

Na otázku, kterou mi po pár dnech školy položila Grace: „Hele, a proč furt sedíš vedle Jenny? To ti Jonesová nedovolila sedět vedle Adama?“ jsem prostě odpověděla, že ne.

Ani nevím proč. Jen jsem měla pocit, že to, co Andrea o Jenny říká, není moc fér. Že to z větší části není pravda. Ale nic jsem proti tomu nedělala.

Taky jsem zjistila, že Jenny škola docela jde. Že je docela chytrá. Ve škole jí to rozhodně šlo líp než většině třídy.

Ale to jsem taky nikomu neřekla. I když si toho přece museli ostatní už dávno všimnout, když byla Jenny jejich spolužačkou takovou dobu.

***

Každý den po škole jsem musela jezdit školním autobusem domů. Jezdilo se mnou pár spolužáků, ale s nikým jsem se moc nebavila.

Autobusem jsem jela tři zastávky a potom jsem byla doma.

Jednou do autobusu nastoupila Jenny. Úplně zčistajasna. Mě to docela překvapilo, ani nevím proč. Prošla kolem mě v uličce a sedla si někam dozadu.

Přemýšlela jsem, kde asi bydlí a koukala jsem ven na různobarevné domy a jejich zahrady. O kus dál je moře. Musí to být asi fajn bydlet přímo u moře. I když tady je moře studený a pořád od něj fouká.

Zamyslela jsem se a málem jsem zapomněla vystoupit. Když jsem se začala rychle zvedat, prošla kolem mě Jenny a vystoupila ještě přede mnou. To jsem fakt nečekala, nikdy jsem ji tu během těch pár týdnů, co tu s mámou bydlíme, ještě neviděla. Na téhle zastávce jsem vystupovala vždycky jenom já.

Vylezla jsem z autobusu a zjistila jsem, že Jenny jde úplně stejným směrem jako já.

Nějak automaticky jsme se zařadily vedle sebe. Jen tak potichu jsem šly. Mně to bylo docela příjemný mít nějakou společnost.

Nevěděla jsem, co říct. Tak jsem nic neříkala. Jenny taky nic neříkala.

Bylo mi trochu trapně, ale naštěstí byl náš dům docela blízko, tak to netrvalo dlouho.

„Tady bydlím," ukázala jsem na malý domek, který se krčil v řadě mezi ostatními a viditelně potřeboval novou omítku. Trochu jsem se styděla, ale naštěstí to byla jen Jenny.

„Tak ahoj," zastavila jsem se, otočila se k Jenny a usmála se.

„Ahoj," odpověděla Jenny a jen tak na mě zírala. Po chvilce šla dál.

***

„Na shledanou a nezapomeňte na úkol! Užijte si odpoledne!" rozloučil se s námi pan učitel Heron, náš učitel zeměpisu.

Jak si mám užít odpoledne, když mi právě připomněl úkol? Ach jo. Ne, že by mi úkol vadil. Jenom někdy učitele nechápu.

Hodila jsem na záda batoh a v duchu jsem zadoufala, že jsem si nic nezapomněla. V D. C. by mi cokoliv, co jsem si zapomněla, půjčila Sára, ale tady…

Viděla jsem, že Jenny je taky připravená, a tak jsem spěchala před školu. Zvykly jsme si na sebe s Jenny čekat u zastávky. Každý den jsme jezdily spolu. Ale úplně jsem nechtěla, aby mě Andrea a její parta viděla s Jenny odcházet ze třídy.

Autobus byl narvanej a nedalo se v něm dýchat. Smrděl a řidič měl nahlas puštěnej nějakej hlasitej rock´n´roll. Bolela mě z toho hlava. Bolela mě vlastně ze všeho.

Když se dveře konečně otevřely na naší zastávce, skoro jsem zajásala.

S Jenny jsme zase potichu šly domů.

„Ahoj," pozdravila jsem ji.

„Ahoj, užij si odpoledne," odpověděla. Jsem si jistá, že to byl vtip, akorát ona se ani neusmála.

Doma nebylo uklizeno. Na stole ležel talíř od máminýho oběda. Vzdychla jsem si a zavolala:

„Ahoj mami, jsem doma!"

Žádná odpověď.

„Mami?"

Vstoupila jsem k ní do pokoje.
Spala.
Na zemi se válela flaška. Zase pila.
A brečela.
Ještě měla stopy slz na obličeji. A taky kruhy pod očima.
Chtěla jsem jí říct, nebreč, mami. Nebreč, prosím…
Snažila jsem se nemyslet na to, proč brečí, ale nešlo to.
Proč?
Proč jsi nám to udělala?
Slzely mně oči. Viděla jsem rozmazaně.

Chtěla jsem, aby se mamka probudila a řekla mi, ať nebrečím. Aby přišel táta a vzali mě do náruče, a aby mě utěšovali. Ale to se nestalo. Místo toho jsem tady měla rozcuchanou, spící mámu a táta byl strašně daleko.

Rychle jsem hodila aktovku na zem a běžela jsem ven.

Ven, na vzduch, směrem k moři. Běžela jsem docela dlouho, vůbec jsem se nezastavovala, chtěla jsem to všechno ze sebe nějak tím během dostat ven. Doběhla jsem až na pláž.

Vlny byly velké, krásné, lesklé.
A vzduch byl ostrý a trochu mokrý a voněl mořem.
Jenom já jsem tu krásu moc nevnímala.
„Proč?“ zařvala jsem do větru.
„Proč jsi nám to udělala?“
„Proč jste mi to udělali?“
Brečela jsem, vzlykala a nechápala jsem, proč zrovna já…
Sedla jsem si na nějakou lavičku z kmene stromu a brečela dál.
Blbá máma. Blbý táta.
Proč se sem odstěhovala, když ji to tolik trápí? A proč on ji pustil?
Svět je tak hloupej, někdy.
Brečela a vzlykala jsem dál.
Proč?

***

Bylo šero. Otevřela jsem oči, napuchlé od všeho toho pláče. Musela jsem usnout. Nevěděla jsem, jak dlouho jsem tam ležela, a vlastně ani to, že jsem si lehla.

Ale věděla jsem, že nevím, jak se dostat zpátky domů.

***

Pláže jsou krásné, když jsou opuštěné. Když vidíš jenom vlny a mraky nad sebou a nikdo ti nekazí výhled na moře.

Byla mi zima. Vlny byly velké, bouřlivé. Oblohu pokrývaly tmavé mraky.

A já se začala bát.

Nevěděla jsem, kde jsem.

Mé oblečení bylo tvrdé a navlhlé a nebylo vhodné na večerní počasí v Maine. Bylo to oblečení z teplého D. C.

Rozhlédla jsem se kolem sebe. Nikde nikdo.

A přece... v dálce jsem uviděla temnou siluetu budovy. Vysoké budovy.

Tvar, který znají i ti, kdo ho nikdy neviděli ve skutečnosti.

Maják. Čas od času se z jeho vrcholku zablesklo světlo. A pod tím svítilo několik malých světel oken.

Rozběhla jsem se k němu.

Mé zmrzlé nohy se pode mnou pletly a párkrát jsem málem zakopla.

A najednou jsem stanula před velkými dřevěnými dveřmi.

Strašně jsem se bála zazvonit.

CRRRRRR.

Zazvonila jsem.

Málem jsem se roztřásla strachy.

Zpoza dveří jsem uslyšela vzdálené hlasy.

Otočil se klíč v zámku a obrovské dřevěné dveře se otevřely.

A za nimi nestál nikdo jiný než Jenny.

Na chvilku jsem ztratila dech. Ta holka byla fakt vždycky taková – neočekávatelná…

„Jéé, ahoj Lily!“ vyhrkla Jenny, taky překvapená.

„Ahoj…“ odpověděla jsem. Nevěděla jsem, co říct.

„Co se stalo?“ zeptala se Jenny.

„No…“ začala jsem.

„Jenny, kdo je to?“ zeptal se ženský hlas zevnitř majáku.

„Lily, moje spolužačka,“ odpověděla Jenny. „Nechceš dovnitř, Lily? Pojď,“ řekla hned nato a už otvírala ty obrovské dřevěné dveře dokořán.

Vešla jsem dovnitř. Ježiš, to teplo! A světlo! A vůně… cítila jsem horkou čokoládu a dostala jsem na ni strašnou chuť.

„Mami, tati, tohle je Lily…“ představila mě Jenny svým rodičům.

Její maminka vypadala jak takové ty pohádkové maminky. Trošku baculatá, maličká, s vráskami od smíchu, v kuchyňské zástěře a s úsměvem, který se odrážel až v hloubce ostře modrých očí.

Její tatínek byl vysoký, měl vousy a usmíval se.

„Uhm, dobrý den, ano, ano… já jsem Lily," vymáčkla jsem ze sebe.

Vysoký Jennin tatínek se začal nahlas smát. Kdyby existoval Santa Claus, tak by se určitě smál přesně tak.

„Však my víme, děvče! Ta mládež je dnes slušná, nemám pravdu, Jen?" otočil se pořád ještě s tím santovským smíchem na Jenny, která na něj trochu vyplázla jazyk.

Bylo divné, vidět někoho vyplazovat jazyk bez jakékoli emoce. Ale už jsem si na Jenny začínala zvykat.

„To jsem ráda, že jsme tě poznali. Já jsem Greta a tady tohle je John. Chtěla bys horkou čokoládu?" zeptala se Jennina maminka.

Přikývla jsem.

„Pojď si sednout. Ty jsi ale zmrzlá, copak se stalo?" vzala mě za ruku Greta a vedla mě chodbou kolem kulatých schodů do pokoje vedle.

„No, ehm, já…" opravdu jsem nevěděla, co říct.

„To teď nevadí, mami, můžeme si o tom popovídat potom?" zachránila mě Jenny, která šla za námi.

„Jo, samozřejmě," odpověděla Greta, usadila mně ke stolu a začala rozlévat horkou čokoládu do tří už připravených hrnků.

Byla výborná, hustá a trochu pálivá, ale jen tak akorát. Lepší horkou čokoládu jsem v životě neměla. Pomalu jsem si ji vychutnávala. Nevěděla jsem, co udělám, až ji dopiju, ale v tu chvíli jsem na všechny své starosti zapomněla.

„Nebudou se rodiče strachovat? Už je docela tma, to víš, stmívá se brzo…" zeptala se po chvilce Greta.

„No, já bydlím jenom s maminkou… a ta, ehm, no, nevím... já totiž… já jsem se totiž tak trochu ztratila… my jsme tady jenom od začátku školního roku…" zčervenala jsem. Nevím, proč jsem řekla, že bydlím jenom s mámou. Asi jsem těm lidem věřila. I Jenny.

„Tak to tě Jenny hned doprovodí domů, viď Jen? Dones Lily, prosím, nějakou pořádnou bundu, ta její větrovka vůbec není vhodná na toto počasí," řekla Greta a mile se na mě usmála.

„Jenny, hlavně přijď domů brzo, nechtěli bychom, aby tě ukradla nějaká čarodějnice," zasmál se John, který vešel z chodby za námi. Jenny zvedla oči v sloup.

„Hlavně se ráno nespal o to světlo tam nahoře, až ho budeš zhasínat, nechtěli bychom, aby tě bolel prstíček," odvětila a odběhla nahoru, kde nejspíš měla pokoj.

Po chvilce přiběhla dolů s bundou pro sebe i pro mě.

„Tak běžte, holky, ať dojdete k Lily, než bude úplná tma," řekl John.

„A Lily, kdybys kdykoli chtěla zase přijít, tak můžeš, cestu už budeš znát," usmála se na mě Greta.

„Děkuji mockrát za všechno, jste hrozně hodný…" nevěděla jsem, jak jim mám poděkovat.

„Vždyť to nic nebylo!"

A tak jsme šly. Jenny mě vedla po cestičce, která začínala u jejich dveří, a poté, co jsme přešly „dunu", která značila konec pláže, jsme najednou před sebou měly městečko.

Po chvilce jsme si začaly povídat. Nejdříve o takových malých věcech. Jako o majáku, a jestli opravdu funguje. Protože Jenny fakt bydlí v majáku. Teda v domě, který k majáku patří a John, její táta, je strážcem toho majáku.

Potom jsme přešly ke škole, k učitelům, ke spolužákům. Dokonce jsme si prozradily, co si myslíme o Andree.

Fakt to bylo super si s ní jenom tak povídat. Vůbec jsem se nebála před ní něco říct. Bylo to fajn.

A potom jsme se dostaly k vážnějším věcem.

Já jsem začala. Nevím proč. Potřebovala jsem se asi konečně někomu svěřit. A tak jsem jí řekla o rodičích. A proč jsme vlastně tady. O Sáře. O D. C.

Řekla jsem jí, jak bylo D. C. krásné. O své škole. O tom, jak mě táta každý úterý chodil vyzvedávat, protože měl noční službu v nemocnici, a jak mě potom bral na zmrzlinu, když bylo hezky, a na horkou čokoládu, když byla zima. Jak mi máma v zimě kupovala vafle. Jak jsme Sára a já měly obě rády stejná jídla. A jak se rodiče rozešli. Proč. A jak se máma rozhodla odstěhovat. Daleko. Od táty. Sem. A jak teď máma občas pije a já nevím, co s tím.

Jenny mi rozuměla. Potichu poslouchala, a když jsem domluvila, tak se na mě podívala, a řekla mi:

„A víš ty, že seš první člověk, kdo si se mnou kdy takhle povídal?"

Nic jsem neřekla. Cítila jsem, že ona má taky něco na srdci.

„Nikdo se mi nikdy takhle nesvěřil. Protože jsem jiná. Taková divná. Víš? Protože vypadám jinak než ostatní."

Nevěděla jsem, co tím myslí.

„Protože furt jenom zírám."

„Ale já za to nemůžu, víš? Víš jak ráda bych se usmála? Zasmála se normálně? Zamračila? Rozbrečela? Já bych hrozně ráda nevydávala jenom zvuky. Všichni si myslí, že jsem retardovaná. Divná. Ty vlastně taky. Všichni se mě štítí, nadávaj mi, nenávidí mě. Já jsem jim přitom nic neudělala. I když… Někdy bych ráda. Já nemám žádný kamarády. Měla jsem. Sama. Bydlel hned za dunou, hráli jsme si spolu odjakživa. Ale potom se odstěhoval. Takže já tě chápu. Najednou nemáš žádný kamarády. Navíc on se bavil se všema. Všichni ho měli rádi a on jim vždycky řek, ať mě nechaj bejt."

Cítila jsem se fakt blbě. Nevěděla jsem, co říct. Asi jsem nic říkat nemusela. Proč jsem dělala to, co ostatní? Proč jsem na ni byla tak zlá?

„Všichni mi říkaj, že jsem vlastně bezcitná blbka, protože nemůžu přece brečet. Prej nemám emoce. Ale já je mám a bolí. Bolí, že je nemůžu ukazovat světu. Všichni se je snaží schovat a já je chci dostat ven. Život není fér."

Říkala to jako fakta. Já věděla až moc dobře, že mluví pravdu.

„Víš, Lily, mě jenom povídání s někým přijde jako zázrak. Jenom kvůli tomu, že se nemůžu usmát, si s nikým nemůžu povídat. Všichni mě nenávidí. Klidně se k nim přidej. Já ti to jenom chtěla říct."

A v tu chvíli jsem věděla, co chci. Žádnou Andreu a její uchichotanou partičku. Chtěla jsem se bavit s Jenny a utěšit ji, že je fakt super holka.

A tak jsem ji objala.

„Ne, Jenny, ty jseš fakt hrozně milá, chytrá a boží holka. Promiň, že jsem se k tobě chovala jak Andrea. Já tě nechci nenávidět a ani tě nenenávidím. Já mám taky ráda, když se s někým takhle můžu bavit. A tady nikoho takovýho zatím nemám…"

Zavzlykala. Netekly jí slzy.

„Víš, já mám Moebiův syndrom… takže nemůžu hejbat obličejovýma svalama. Proto se nemůžu usmívat… A proto jsem tak divná."

Chvilku byla zticha. Objala jsem ji ještě víc.

„Chápeš?" zeptala se nakonec.

„Chápu. Ale to není důvod, proč by tě měli všichni nenávidět."

Ona mě taky objala.

Potom jsme se znovu rozešly.

A najednou jsem byla doma.

Cesta domů byla fakt rychlá, i když jsme se hrozně loudaly. Jenny bydlela docela blízko mě.

Otočila jsem se na ni.

„Díky, Jenny. Díky za všechno," řekla jsem. A znovu jsem ji objala.

„Díky, Lily," a objala mě ještě silněji.

Po chvilce jsme se pustily. Jenny zamířila pomalým krokem zpátky domů.

„Ahoj," otočila se ještě na mě.

„Ahoj!" odpověděla jsem a zamávala.

Dívala jsem se za ní ještě dlouho, dokud nedošla na konec naší ulice.

Pak mi najednou došlo, že mám její bundu. Chtěla jsem se za Jenny rozběhnout, ale pak jsem si uvědomila, že jí bundu můžu v klidu vrátit ve třídě zítra. Budeme mít dost času.

Usmála jsem se.

Michaela Škubalová

Zrozeni z hvězd

Ohlédla jsem se za sebe a zjistila, že ten cizí kluk se drží pořád v mé blízkosti.

Na diskotéce je totiž dost těžké si držet odstup, když se na vás lepí tančící dav.

Ale on se jen nedržel poblíž mě, díval se za mnou, sledoval mě. A já tam stála, nemohla jsem se pohnout, nohy mě neposlouchaly a srdce mi až bolestivě naráželo do hrudi. Ulpívala jsem očima jen na něm. Nikdo jiný pro mě v tu chvíli nic neznamenal. Jen ten krásný neznámý. Hltali jsme se očima a já si přála, aby ta chvíle nikdy neskončila.

On byl o něco málo vyšší než já. Měl rozcuchané kaštanově hnědé vlasy a slušně vypracované svaly. Ale to, co mě na něm upoutalo nejvíc, byly jeho veselé hluboké zelené oči plné života.

On mi můj vroucí pohled odhodlaně oplácel. Nevím, proč jsem ho v tomhle davu zaujala zrovna já. Vždyť tu je tolik krásných dívek hezčích než já. Jsem jen obyčejná holka. Mé hnědé rovné vlasy mi spadají kousek pod ramena. Nejsem úplně nejvyšší, ale malá také ne. A v mých očích se moc číst nedá. Umím skrývat své pocity před ostatními.

Už jsem ten jeho pohled nemohla vydržet. Chtěla jsem utéct před svými pocity, před ním.

Ale nemohla jsem. Musí to znít hloupě, já vím. Kdyby mi to ještě včera někdo vyprávěl, pochybovala bych, zda je to vůbec možné. Ale je to tak. Já jsem se do něj zamilovala. Stačila jedna jediná hloupá chvilka a já věděla, že ho nesmím nechat jen tak odejít.

Nohy se mi konečně odlepily od země a vyšla jsem za ním. Nespustila jsem z něj oči. On tam jen tak stál a čekal, až k němu přijdu.

„Ahoj," oslovila jsem ho nervózně.

„Hm, ahoj," oplatil mi můj pozdrav.

„Jak se..." začali jsme oba naráz a vzápětí se začali smát. Poté jsem odpověděla na nedokončenou otázku. „Abby. Abby Nesslová. A ty?" Usmál se na mě.

„Já jsem Cameron. Cameron Scrich. A mimochodem Abby je hezké jméno."

„Díky“ odvětila jsem se zářivým úsměvem. Sebrala jsem v sobě poslední zbytky odvahy a zeptala se ho: „Nepůjdeme se projít? Nedá se tu dýchat.“

„Proč ne,“ řekl, chytil mě za zápěstí a začali jsme se spolu prodírat poskakujícím jásajícím davem. Když jsme se dostali ven, zaštípal mě v plicích chladný čerstvý vzduch. „Půjdeme do parku?“ navrhl. „Klidně. Už mě stejně z toho kraválu trochu bolí hlava,“ odpověděla jsem.

Vyrazili jsme tedy bok po boku do nezvykle tichého Londýna. Pouliční lampy tlumeně osvětlovaly chodník a my jsme bezstarostně kráčeli k parku. Prošli jsme zrezivělou železnou brankou. Tady jsem nikdy v noci nebyla, ale vypadalo to tu v záři měsíce a hvězd úchvatně.

Posadili jsme se na lavičku. Já se opět začala topit v jeho očích a on zase v mých.

To ticho, které mezi námi panovalo, jako první prolomil Cameron.

„Jaká je tvá oblíbená barva?“ zeptal se.

V tu chvíli jsem měla co dělat, abych se nerozesmála. Vážně se mě ptá na oblíbenou barvu? Takové klišé při rozhovoru s klukem.

„Já mám ráda všechny barvy. Neupřednostňuji ani jednu ani druhou. Mám ráda tmavě modrou jako noční obloha. Bílou, jako miliony hvězd nade mnou. Černou jako vesmír a temnota. A pak ty ostatní jako při výbuchu supernovy nebo jako barvy hvězdné mlhoviny.“ řekla jsem. „A ty?“

„Líbí se mi tvůj styl uvažování, Abby,“ řekl a usmál se. „A musím s tebou souhlasit. Vesmír je opravdu překrásný a hraje všemi barvami.“ Přitakal a podíval se zasněně na oblohu „Je až nebezpečně krásný.“

Také jsem vzhlédla. „Přijde mi to uklidňující,“ vyhrkla jsem. „Ať už se stalo či stane cokoli, hvězdy nad námi drží stráž, hlídají nás a střeží tajemství noci.“ Nevím, proč mu to vůbec vykládám, ale s Cameronem se cítím v bezpečí. Věřím mu, i když ho neznám. Přijde mi, že jsme si víc podobní, než si oba myslíme.

„To jsi řekla hezky. A když už jsme u těch tajemství, svěřovala ses někdy hvězdám? Musím říct, že umí výborně naslouchat.“ Podíval se opět na mě a čekal na odpověď.

„Já se hvězdám svěřuji nejraději. Jen jim můžu věřit, že si mé tajemství nechají pro sebe, nezneužijí mé důvěry.“

„To by mě teda zajímalo, z čeho se zpovídá taková holka, jako jsi ty,“ řekl.

„Já se samozřejmě nezpovídám ze zločinů, nikdy jsem nic neukradla, nebo tak...“ odvětila jsem na svoji obhajobu. „Jen…“ prosím nemysli si o mě, že jsem blázen, „jen jim vyprávím, jaký jsem měla den a tak. A také často přemýšlím, co se asi stane po nás, až lidstvo přestane existovat, protože hvězdy tu budou dál, ty zůstanou.“ To jsem řekla a doufala, že to neuhasí tu naší malinkou jiskřičku čehosi, co mezi námi bylo.

„Ty máš postapokalyptický myšlenky? To je cool a zároveň trochu švihlý.“ řekl a smál se. A já cítila, že se mi dere do tváří horkost. „Líbíš se mi Abby.“ dodal vesele.

Ani si neumíš představit, jak se mi ulevilo.

„Už jsem se bála, že si o mně budeš myslet, že jsem blázen.“ V mém hlase byla slyšet úleva.

„Náhodou, mě to přijde zajímavé. Jsem rád, že ses mi svěřila s tím, nad čím přemýšlíš.“ řekl a usmál se od ucha k uchu.

„Díky Camerone. Ale teď jsi na řadě ty. Nad čím obvykle přemýšlíš? Vsadím se, že mě netrumfneš.“ Nadhodila jsem a úsměv jsem mu oplatila.

„Dobře, ale nebudeš se mi smát!“ ujišťoval se Cameron.

„Ne, slibuji. Čestný skautský,“ odpověděla jsem a zvedla jsem tři prsty na důkaz, že to myslím vážně.

„Ty jsi chodila do skauta?“ zeptal se překvapeně.

„Ne.“ řekla jsem a oba jsme se začali smát na celé kolo. Když už jsme byli schopni zase normálně komunikovat, Cameron odpověděl na moji otázku. „Nad čím obvykle přemýšlím… hmm… nevím, přemýšlím nad spoustou věcí. Většinou se to mění podle mé nálady. Někdy nad životem nebo smrtí, nad nekonečnem a tak.“

„A k čemu jsi dospěl?“ zeptala jsem se škádlivě.

„No, když už jsme u těch přiznání, pravdou je, že většinou na nic nepřijdu,“ zakončil. A já jsem se znovu hlasitě rozesmála. Tak jsme tam jen tak seděli a smáli se a mě najednou napadla otázka, na kterou již od začátku konverzace chci znát odpověď.

„Camerone, na jakou školu chodíš?“

„Na Westerskou střední. Je mi teprve sedmnáct,“ odpověděl.

„Já tam chodím taky a do stejného ročníku.“ řekla jsem nadšeně. Ale ještě jedna věc mě hlodala. „Jak to, že jsme se nikdy nepotkali?“ „No, protože jsem se sem přistěhoval teprve nedávno,“ odvětil. „Ještě jsem neměl příležitost se s kýmkoli seznámit.“

Tak to mám štěstí, že jsem první holka. A z mé jiskry naděje se

stal malý, leč hřejivý plamínek. Já jsem do něj fakt zamilovaná. No tak srdce, nebij tak nahlas, uslyší tě Cameron. Cítí ke mně to, co já cítím k němu? Z mého přemítání mě vytrhla jeho otázka.

„Nezajdeme na pizzu? Mám strašnej hlad."

Málem jsem vypískla radostí. Takže přece jen má o mě alespoň trochu zájem. Usmála jsem se na něj a on poznal, že to znamená ano.

Tak jsme šli, vyprávěli si vtipy a jen tak si nenuceně povídali. Když jsme došli k pizzerii Galaxie, hodiny právě začaly odbíjet desátou. Jedna, dvě, tři, čtyři…bimbam…. Bylo to kouzelné. Tuhle stránku Londýna jsem ještě neobjevila.

Beze slova jsme vešli dovnitř.

„Jakou si dáš pizzu?" zeptal se Cameron.

„Hawai," odpověděla jsem.

Cameron objednal jídlo a já jsem nám šla zabrat místo. Ne, že by to tu bylo plné a nebylo, kam si sednou, to ne, ale já jsem vždy vybírala místo, odkud byl nejlepší výhled.

Sedli jsme si naproti sobě a zahleděli se na sebe. Já jsem se na něj usmívala, on se usmíval na mě.

Tuhle krásnou chvilku přerušil číšník, který nám donesl pizzu. To nemohl přijít později?

Ale co, čas vrátit neumím. Přitáhla jsem si tedy svůj talíř a bez váhání začala přesouvat ananas z místa na místo. Tak jsem to dělala vždycky, ananas jsem zformovala do tvaru nějakého souhvězdí. Dnes to byla velryba.

Až teď jsem si to uvědomila. Vždyť se na mě bude koukat jako na někoho, kdo spadl z Marsu. Nejistě jsem vzhlédla a vytřeštila oči. Cameron byl stále ještě v říši fantazie a skládal si něco z ananasu také. Co to je? Býk… ne kozoroh…aha to je panna.

„Také skládáš z ananasu souhvězdí?" zeptala jsem se ho opatrně.

Trhl sebou, vzhlédl a přejel očima po mém talíři. Usmál se a začal se trochu červenat. „Ano. To je na tom to nejlepší. Můžeš z toho seskládat, co chceš." řekl.

Byla jsem u vytržení. To je úžasný! Máme toho tolik společného. Proč jsem toho kluka nepotkala už dřív?

Raději jsem popadla kousek pizzy a nacpala jsem si ho do úst, abych neřekla nějakou kravinu. Nemůžu to zkazit. Mám jen jeden pokus.

„Camerone, povídej mi o své rodině. Prosím." vybídla jsem ho vlídně.

Trochu posmutněl. „No, s mámou a tátou jsme žili v Oxfordu.“ řekl a už se na mě tak neusmíval. Spíše se nutil usmívat, ale moc mu to nešlo.

„Promiň, jestli se tě ta otázka dotkla,“ vypálila jsem rychle a věnovala mu omluvný pohled.

„To je v pořádku. Víš, mě umřela mladší sestra. Jmenovala se Catlin. Proto jsme se odstěhovali. Oxford nám ji až příliš připomínal.“

Zalesklo se mu v očích.

„Promiň, to jsem nevěděla,“ řekla jsem omluvně.

„Jak bys taky mohla. Jsi první člověk, který ví, co se mojí sestře stalo, samozřejmě, když nepočítáš moje rodiče.“

Z koutku oka mu stekla jedna osamělá slza.

Musím tu situaci zachránit! Musím ho podpořit!

„Camerone,“ chytila jsem ho za ruku, „i když jsem tvoji sestřičku nikdy nepoznala, vím, že musela být skvělý člověk. To, že se říká, prach jsi a v prach se obrátíš, není pravda. Podle mě by to mělo být spíš, hvězdou jsi a v hvězdu se obrátíš. A Catlin je určitě jedna z nejzářivějších hvězd na obloze.“ řekla jsem.

Abi to se ti povedlo!

„Díky Abby. Jsi skvělá holka.“ usmál se, setřel si slzu z oka a pohladil mě po hřbetu ruky. „Ale pojďme se bavit o něčem jiném. Tak třeba… jaké je tvé nejoblíbenější místo v Londýně?“ zeptal se.

Jakékoli, hlavně že tam budeš ty. „To je těžké. Ale asi jakýkoli park. Je odtamtud nejhezčí výhled na oblohu. A tvoje, Camerone?“ vrátila jsem mu otázku.

Nespouštěli jsme ze sebe oči. Drželi jsme se za ruce. Usmívali jsme se na sebe.

„Abby,“ vyslovil mé jméno tak něžně. „Pro mě bude každé místo, kde budeš ty se mnou, rájem,“ řekl a já jsem na chvíli oněměla. Cítila jsem to naprosto stejně.

Od teď budou hvězdy zářit jen a jen pro nás.

„Miluji tě, Camerone Scrichi.“ zašeptala jsem a po tvářích se mi kutálely horké krokodýlí slzy. Nebyly to ale slzy štěstí, tohle byly slzy smutku a bolesti. Tak už to ale bývá, ne? Když se vám vybaví nejhezčí vzpomínka vašeho života a ten, který v ní hraje tu nejpodstatnější roli, s vámi není. A už nikdy se vám nevrátí. Z mého srdce zůstaly jen rozdrcené střepy. Jako by mi ho někdo vyrval z hrudi

a mrštil s ním jako se skleněnou figurkou o zeď. Nevím, zda se ještě někdy někomu podaří jej alespoň trochu vyspravit. Ale ne teď, nejsem připravená tě nechat jít. Připadám si, jako by mi někdo rozerval duši na tisíc kousků. Zbyla jen prázdnota a nekonečně dlouhé tísnivé chvíle samoty.

„Came!“ byla jsem zoufalá, křičela jsem na hvězdy a do celého světa, jen ať mě všichni slyší, jen ať to ví.

„Miluji tě a navždy tě budu milovat.“

Próza 16 – 19 let

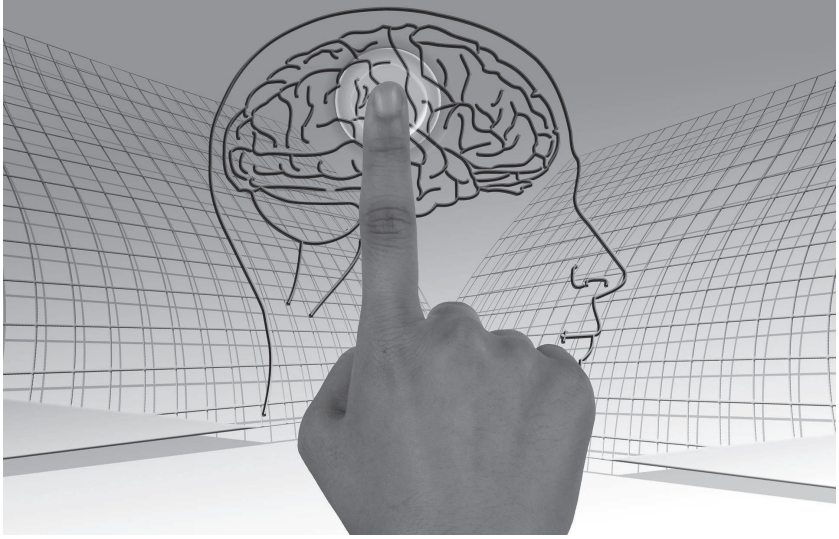

Monika Bicanová

V létě roku 2021 byl při vyklízení opuštěného domu v jednom z pokojů ve druhém patře nalezen starý deník. Autora se nikdy nepodařilo dohledat...

26. ledna

„Musíš být nejlepší! Máš na víc!"

„Snaž se trochu!"

„Ty nejsi náš syn, nejsi po nás... Nepatříš do rodiny..."

Černá ovce rodiny - to jsem já. Omlouvám se, že jsem nedokázal naplnit vaše očekávání, ale nejsem dost dobrý... jsem to totiž jen já.

Znova, pořád dokola, opakují ty samé fráze. Plivou mi je do obličeje jako smetí.

Matka si myslí, že jsem zdědil kus jejího výjimečného sportovního a hlavně gymnastického talentu. Má bláhovou představu, že budu atlet nebo něco takového.

A otec. Už mi začal vybírat školu se zaměřením na fyziku a matematiku. Myslí si, že jsem chytrý po něm a budu pokračovat v jeho prosperující firmě jako příští ředitel. Jen kdyby věděl, že ta pětka minule nebyla jediná a testy, které se záhadným způsobem „ztrácí" nalezne v rodinném krbu jako popel.

A nakonec můj starší „bráška". Ustavičné Lukas to a tamto. Byl, je a bude vždy nejlepší. Nejúspěšnější sportovec reprezentující školu ve všech možných sportech, premiant třídy a rekordman školy ve vědomostních soutěžích. O oblíbenosti mezi spolužáky, učiteli a celým světem se raději zmiňovat nebudu. Mít ideálního sourozence je super až do té doby než vás s ním začnou lidé porovnávat. Člověk se ocitne v nekonečné propasti bez možnosti útěku. Vždy budu jen ten méně úspěšný sourozenec postrádající talent.

29. ledna

Lukas, zas a opět Lukas. Dneska ráno přišli s „úžasnou" novinkou. Můj inteligentní a talentovaný bratříček vyhrál další olympiádu tak jako každý rok. První z celé školy, první z celého kraje s největším možným počtem bodů. „To chce oslavu! Zajdeme si na večeři do té nové restaurace na náměstí," skandovala máma a přitom držela jeden z těch proteinových hnusů imitující příchuť čokolády.

Občas ho vnutí i mně. Jen kdyby věděla, že skončí pokaždé v květináči fíkusu, který je nenápadně umístěn v rohu obýváku. Tak nenápadně, že si ho nikdo nevšimne a on pomalu usychá a umírá. Máme toho spolu hodně společného.

Abych došel k závěru... Už nikdy nepůjdu do žádné restaurace, fast foodů nevyjímaje. Připadalo mi jako bychom slavili něčí narozeniny. „Dejte si, co budete chtít, potom klidně i nějaký zákusek nebo zmrzlinový pohár." Nemohl jsem uvěřit, že tohle máma řekla. Pokaždé to totiž bylo něco ve stylu: „Vezmi si ten salát! Tohle ne, je to moc tučné! Smažené! Zbláznil ses!"

Údiv a překvapení z mé tváře zmizely ihned poté, co dodala: „Jamesi, pro tebe to neplatí. Měl bys na sobě zapracovat, abys něčeho dosáhl. Jen si vezmi příklad ze svého staršího bratra. Že ano, Andrew?" Otec horlivě přikyvoval. Podpantoflák….

Tenkrát jsem pochopil, jak se musí cítit nebohá zvířata. Nemůžou se ozvat, nemůžou protestovat. Jenom vstaň, sedni a poslouchej.

31. ledna

I přesto, že je dnes sobota, vstal jsem obzvláště brzy. Pro jistotu jsem si nastavil šest budíků po pěti minutách, kdybych náhodou jeden z nich přeslechl. Konečně je to tady. Nemůžu se dočkat. Jsem tak nervózní až se mi klepou kolena. Pojedu autobusem do centra, do výtvarné školy. Uzávěrka umělecké výtvarné soutěže končí ve dvě hodiny odpoledne. Svůj skicák plný kreseb prostředí, krajiny, postav a mých pocitů nesu v tašce jako poklad. Černé desky již něco pamatují, ale stále plní svůj účel. Miluji malování, načrtávání, pocit, když tužka lehce přejíždí po papíru a vytváří mistrovské dílo. Vytvoří můj vlastní dokonalý svět, kde jsem jen já a mé představy. Tohle je můj život a má cesta...

Bylo přibližně deset minut po dvanácté. Plný autobus na zastávku přijel o pět minut později než obvykle. Tolik nervózních lidí netrpělivě postávajících na zastávce v oblecích a drahých šatech jsem dlouho neviděl. Naposledy na otcově večírku pro zaměstnance a jejich rodiny či blízké. Matka nás tenkrát donutila vzít si také obleky, abychom dobře reprezentovali otce a naši rodinu. Vypadali jsme směšně jako panáci. Mé čtrnáctileté já se snažilo při nejbližší příležitost nepadnoucí těžké sako shodit a jít se vykoupat do svítící fontány v zahradě.

Čím více se autobus blížil k centru, okolní ruch se zvětšoval a sílil. Přes zapatlané okénko jsem pozoroval ten uspěchaný život,

který je pro město tak příznačný a přirozený. Lidé se pořád ženou za nějakými nesmyslnými sny a cíli. Myslí si, že s vírou dokáží splnit i ten nejbláznivější a nejnemožnější sen. Realita je však odlišná…

Zbývalo dvacet minut do cíle. Vytáhl jsem si skicák a prohlížel si jednotlivé kresby. Žádná z nich nevyzařovala radost, optimismus ba naopak. Občas přemýšlím, jaké by to asi tak bylo, kdybych zůstal jako jediný na světě. Byl bych šťastný? Možná ano. Samotu mám rád.

V recepci školy bylo pusto. Jen postarší pán s nápadnou pleškou a brýlemi obdélníkového tvaru s výraznými černými obroučkami seděl za stolem a popíjel kávu a luštil křížovky. Na stole leželo několik skicáků, jež byly v mnohem lepším stavu než ten můj. Jmenoval se Gary a podle jeho výrazu by raději seděl někde v teple doma než tady. Možná to bylo způsobeno mrazivým lednovým počasím či jeho věkem, ale dvakrát za sebou mi dal špatný formulář na vyplnění údajů. Když jsem pak odcházel, měl jsem takový zvláštní pocit u srdce. Ale nebyl to špatný pocit…

15. února

Co jsem jen kdy udělal špatně? Proč mě trestají, za to co jsem neudělal, za to co mám nade vše rád?

„Malování! Umělecká škola! Ani náhodou!"

„Nikdy tě to neuživí, skončíš na ulici jako kýčovitý malíř karikatur za pár drobných!" To byla první slova rodičů, jakmile bez dovolení rozbalili můj dopis, než jsem se vrátil ze školy. Nezajímalo je, že jsem vyhrál. Slova chvály na bělostném papíře byla jediná. Nabídli mi studium na umělecké škole, označili mě za „výjimečný talent, který se tak lehko nenajde". Ale k čemu mi to je? Proč jen je život tak nespravedlivý?

„Co by tomu řekli lidi? Úspěšná rodina plná podnikatelů a vrcholových sportovců, rodina Whiteová, známá po celém kraji, ba i státě. A syn, který se živí jako pochybný umělec? To nedovolím!"

Marně jsem čekal oslavu v restauraci. Marně jsem čekal slova chvály z úst rodičů. Marně jsem čekal jakýkoliv obdiv či náznak zájmu. Otec souhlasil ve všem s matkou. A bratr? Stál v rohu kuchyně a pozoroval situaci nezaujatým neutrálním výrazem bez emocí. Popíjel proteinový drink z matčiny sbírky. Sledoval celou hádku z pozadí schovaný pěkně v bezpečí před ostrými kulkami, zatímco já jich schytal stovky.

Druhý den silně sněžilo. Sněhová peřina pokrývala střechy, zapar-

kovaná auta a chodníky. Zbarvila okolí do nevinné bílé a zakryla alespoň na chvíli to špatné, před čím se lidé snaží skrýt. Když jsem přišel ze školy domů, marně jsem hledal své kresby, skicáky, plátna schovaná ve skříni a krabici akrylových barev pod postelí. Zmizely nenávratně pryč. Slehla se po nich zem. Ale něco v mém prázdném pokoji bez duše přeci jen přibylo - zcela nová učebnice fyziky a vyplněná přihláška na jinou školu.

27. února

„Nováček. Vidíš ho? Už zase sedí sám, s nikým se nebaví."

„Děsí mě, je divný. Vždyť se ani neusměje," šeptali si mezi sebou na obědě.

Mysleli si, že je neslyším přes hluk nesoucí se napříč jídelnou.

Mám se smát? Kéž by mi bylo do smíchu. Před týdnem jsem začal chodit na novou střední, kde nikoho neznám. Nezapadám do žádné ze skupin lidí. Jako vyvrhel chodím po chodbách se zrakem upřeným ke špinavé podlaze. Všichni se mi vyhýbají velkým obloukem. Ukazují na mě, pomlouvají mě, když kolem nich procházím. Mají mylnou představu, že je snad nevidím a neslyším. Od té doby jsem do školní jídelny ani jednou nevkročil, raději nebudu jíst. Stejně nemám ani pomyšlení na jídlo.

Dny se stereotypně a pomalu vlečou, jak kdyby měly trvat věčně. Cesty autobusem nyní trvají o půl hodinu déle než dříve. Vracím se za tmy doprovázen pouze chabým svitem pouličních lamp. Při příchodu do teplého domova, který již dávno postrádá milou rodinnou atmosféru, schytám od matky několik káravých a nepříjemných pohledů. V pokoji se na stole hromadí nové a nové učebnice, které jako by mi dávaly zapomenout na vše ostatní, na malování, na umění. Cíl mají jediný - vymýt mi mozek, udělat ze mě poslušnou figurku poslouchající na slovo.

Na společnou večeři při jednom stolu již nechodím. Večer nemívám hlad. Vyčerpáním padnu do postele, ale neusnu. Přemýšlím, jaké by to bylo narodit se v jiné rodině. Jaké by to bylo žít sám. Jaké by to bylo nežít...

23. března

„Příští týden vás čekají čtvrtletní testy. Být vámi, tak se řádně připravuji. Mohou razantně ovlivnit vaši známku a tak využijte čas na opakování učiva za poslední tři měsíce. To bude pro dnešek vše."

Příliš uvědomělý a starostlivý třídní, který nedávno dostudoval vysokou a podle jeho stylu oblékání mu může být kolem 25 let, si mě zavolal na chvíli k sobě. Světlé hnědé vlasy mu trčely na všechny strany, jako kdyby právě vstal z postele. Jeho obrovských černých kruhů pod očima by si nevšimnul jen málokdo.

Jeho zaobalený třiceti minutový proslov spočíval v jediné myšlence: školu nezvládám a pravděpodobně nezvládnu napsat všechny testy alespoň tak, abych prošel. A proto mi sehnal doučování. Nestihl se jaksi zmínit, že je to jeden z mých spolužáků. Jmenuje se Ryan. Podle jeho slov patří mezi nejlepší žáky ročníku, přesně jako bratr.

26. března

Rodiče se poslední dobou hodně hádají. Matčin hysterický křik se nese celým domem. Chodívá teď velmi pozdě domů a pokaždé to svaluje na práci. Když projde kolem, line se za ní podivný odér připomínající kolínskou, která však není vůbec podobná té, již má otec ve skříňce v koupelně. Podivné okolnosti podnítily řadu výslechů a následných hádek, které rozvíří atmosféru v domě i na několik dní. Raději zůstávám v posteli se sluchátky na uších. Otec si také začal všímat i nepatrných drobných detailů, že se matka více maluje, lépe obléká a ve fitness centru tráví celé večery.

Vzájemný konflikt je natolik vyčerpává, že na nás nikdo z nich nemá čas. Vyhovuje mi to. Bratr z menší dávky pozornosti však příliš nadšený není. Sice jsem s ním moc slov neprohodil, ale podle jeho tlumeného chování a nezvyklé uzavřenosti to dokážu odhadnout. Na společné večeře nechodí ani on. Každý z nás jí ve svém pokoji nebo nejí vůbec. Přemýšlel jsem, že bych měl začít posilovat. Mám moc vyhublé ruce. Taky jsem si říkal, kde asi skončily mé skicáky. Vyhodili je? Měl bych se podívat do sklepa?

29. března

Popravdě Ryan vůbec není jako bratr. Navenek vzbuzuje přesný prototyp slušňáka, ale uvnitř se skrývá někdo úplně jiný. Celou hodinu mi při počítání logaritmů vykládal o své partě a jejich klubovně. Schází se pozdě večer a dělají si v podstatě vše, co si zamanou. Nemají za sebou otravné a přísné rodiče. „Do deseti doma? Ccc... Přijdu si, kdy chci, a nikdo mi nic neřekne. Mám právo na svobodu, přece nejsem ve vězení," řekl na konci doučování. Vězení? Přesná definice mého života. Zavřený mezi čtyřmi stěnami pokoje bez mož-

nosti úniku a osvobozující naděje v dohledu. Chtěl bych alespoň na chvíli kousek jeho svobody…

30. března

Staré skladiště na kraji města - vedle bývalého kadeřnictví.

Dnes se doma zdržel jen bratr, který strávil celý večer zalezlý v tichosti v pokoji. Fakt, že jsem se vypařil za Ryanem v 10 hodin večer, nikdo nezjistí. Setkali jsme se u školy a vyjeli na jeho motorce. Denní ruch dávno utichl a město začalo žít svým nočním životem, jenž jsem nikdy předtím nezažil. Bez školní uniformy vypadá lépe. Nosí koženou bundu se cvočky a připnutými řetězy, roztrhané černé džíny a vlasy upravené gelem dozadu. Místo kulatých brýlí, v nichž lehce připomíná Harryho Pottera, nosí kontaktní čočky. Vyniknou tak jeho drobné pihy nerovnoměrně rozseté po celém obličeji. Zmínil se, že má tetování na pravé ruce, ale ještě jsem ho neviděl. Nemohl jsem uvěřit svým očím. Jako kdyby ze sebe shodil masku, kterou nosí ve škole a začal být sám sebou.

Ve skladišti na nás čekal zbytek party - Fred, Johny, Max a Elian. Těžko říci, kolik let jim bylo. Podle vzhledu vypadali mnohem starší než já. Někteří z nich měli obličej posetý piercingy a potetované ruce od konečků prstů až k pažím. Taky bych chtěl tetování, nějaké veliké, třeba na záda. Fred mi slíbil, že mě vezme k jedné tatérce ve městě.

Když jsme odjížděli, hodinky ukazovaly něco kolem půl jedné ráno. Periferně jsem zahlédl, jak Fred vyměňuje jakýsi malý pytlíček s bílým práškem Ryanovi za peníze. Na to se musím příště zeptat…

5. dubna

Poslední dny se to doma nedá vydržet. Zuřivá agresivní nálada se drží ve vzduchu jako hustá mlha. Nikdo nic neříká, jen mlčky projdou do koupelny a zpět do svých pokojů. Začal jsem pít kávu ve velkém. Udrží mě vzhůru na dlouhou dobu. Zjistil jsem, že nemusím celý den jíst a večer nemám hlad. Každý den pravidelně cvičím a svaly na rukou se rýsují. Ryan mě vzal do tetovacího salonu. Nechal jsem si vytetovat tygra na pravé předloktí. Vypadá cool! Doma o tom nikdo samozřejmě nic neví. Okolo desáté hodiny večer mě vyzvedává a jedeme do klubu. Už jsem jeho oficiálním členem. Poprvé v životě jsem vyzkoušel alkohol a také trávu. Fred říkal, že je to pro slabochy a slečinky. Příště přinese i něco ostřejšího, třeba

kokain. „To je teprve paráda a odvaz!" skandoval pod vlivem nejméně šesti panáků ginu.

8. dubna

Poprvé ve svém životě jsem se porval. Ten spratek si o to koledoval. Skenoval mě neodbytným a provokativním pohledem. Vyprovokoval mě! Ředitel, plešatý padesátník s poruchou sluchu, je vážně neschopný. Udělil mi podmínečné vyloučení, a to jen kvůli jedné rvačce. „Nechci, aby se tohle někdy opakovalo. Jinak budeš vyloučen!" zaprskal, když si mě pozval na kobereček do ředitelny.

Moc toho nadělá. Ten kluk skončil v nemocnici údajně s otřesem mozku a pár zlomenými žebry. Určitě simuluje. Dal jsem mu jen tři nebo čtyři rány.

Nevím, co se to se mnou děje. Párkrát za den mě přepadnou nečekané návaly vzteku. Ryan říkal, že mi zvýší dávku. Promítne se to i na ceně. Budu muset sáhnout do železné zásoby.

14. dubna

Došly mi peníze, peněženka i karta zůstala prázdná. Před dvěma dny jsem si půjčil od bratra. Kupodivu souhlasil a neptal se. Vypadá jinak. Neustále mlčí, pouze přikyvuje, téměř nevychází ze svého pokoje. Mám podezření, že chodí za školu. Jednou jsem ho nachytal, když jsem se vracel pro mobil. Zůstal doma a říkal, že mu není dobře. Když se mnou mluvil, začal si prokřupávat prsty. Vrátil se mu jeho starý zlozvyk, který dělával, když lhal. Matka se ho to snažila razantně odnaučit, a to i přísnými tresty.

V ložnici v šatní skříni, v té nejvyšší poličce mezi zimními bundami si otec schovává úspory na horší časy. Vzal jsem si je. Bohužel 5000 není moc, stačí na 1 gram heroinu. Ale od Freda dostanu malou slevu.

19. dubna

Ten den zahalily oblohu tmavé mraky, které zcela zakryly sluneční svit. Na promáčenou zem dopadaly dešťové kapky, které se po nárazu na tvrdý povrch roztříštily do všech světových stran. Asi tak, by počasí venku popsali v knihách.

Ráno nás překvapily prázdné skříně v ložnici. Na nočním stolku chyběly dioptrické brýle na blízko. V pracovně neležel jediný papír, tužka ani složka. Zmizela i sbírka letadlových modelů z vitríny v předsíni. Na lince pak ležely rozvodové papíry. Byly podepsané oběma.

Otec odešel bez jediného slova. Bez rozloučení či vysvětlení. Znamená to, že budeme bydlet jen s matkou? Věděl to Lukas?

22. dubna

Nemám peníze a zoufale je potřebuji. Z nervozity si koušu celý den nehty až do krve. Ruce se mi neustále potí, chce se mi zvracet, ale není co. Od rána jsem nejedl. Třeští mi hlava. Matka mi odmítá dát kapesné. Musíme prý šetřit. I přesto si chodí do drahých restaurací údajně na obchodní schůzky.

Lukase ani nevídám. Jednou jsem se s ním střetl ve dveřích. Zápěstí měl omotané obvazem, který rychle zakryl rukávy mikiny. Vypadá jako chodící mrtvola. Velké fialové kruhy pod očima, příliš bledý obličej a suché, rozpraskané rty do krve nevypadaly přirozeně. Možná bych se ho i optal, ale pořád nemůžu zapomenout, jak se tenkrát zachoval, když byli rodiče proti mně. Nepomohl mi ani trochu. Ať ode mě pomoc nečeká.

V pokoji již nezbylo nic, co bych mohl prodat. Vše, co mělo nějakou cenu, mi celkově vyneslo jen 15 000 dolarů. Ryanovi a Fredovi dlužím přes 25 000 dolarů. Zásoby, které byly v domě schované pro horší časy, jsem dávno vzal také. Co jen mám dělat? Nechci přijít o další věc, která je pro mě v životě důležitá. A nechci ztratit Ryana. Stal se jedinou osobou, jíž můžu věřit.

Poslední zápis v deníku byl z 20. května, okraje rohů byly rudé otisky prstů.

Udělal jsem to. Na rohu Sadrickovy ulice léta stojí malý stánek s občerstvením. Postarší paní Alice dělala nejlepší lívance a palačinky v okolí. Když jsme byli malí, chodili jsme si je kupovat každičký den. Palačinky pomazané marmeládou a pokryté tunou šlehačky. Jedli jsme je hned na místě, aby nás matka nespatřila. Alice byla hodný a laskavý člověk. Povídala si s námi, dokázala nás rozveselit, vyprávěla nám o umění. Obdivovala všechny umělce, nejvíce však malíře. Vincent van Gogh býval jejím oblíbencem. Byl jsem tak fascinován jejím vzrušeným povídáním, do něho dávala celé své srdce a ukazovala hlubokou vášeň. Otevřela mi svůj svět, který mě doslova pohltil. Ale to je již minulostí.

Přemýšlel jsem velmi dlouho, celé večery i noci. Ta myšlenka mi vrtala hlavou a nenechala spát. Za vše, co se poslední dobou stalo, může ona. To ona to způsobila. Neskutečnou bolest, dny a týdny trápení, probrečené noci...

Kdybych jen byl normální jako bratr. Kdybych nesnášel umění jako matka. Nic z toho by se nestalo.

Dnes odvezli bratra na léčení na psychiatrii. Šel dobrovolně, prosil matku se slzami v očích, aby mohl jít. Brečel jako malé dítě, když mu postupně červenaly nové obvazy na zápěstí. Neúprosně a křečovitě zarýval nehty do opěradla pohovky, až mu zbělaly klouby. Z rudých napuchlých očí vyzařovalo čiré zoufalství. Matka souhlasila, ale ani ho nedoprovodila. Svého nejmilovanějšího syna nechala odvézt taxíkem. Sama dospávala ranní kocovinu. Řasenku měla rozmazanou po celé tváři, vlasy rozcuchané do všech stran a lehké až příliš krátké šaty byly cítit pánskou kolínskou, cigaretami a alkoholem. Stala se z ní troska. Její dřívější ideály a zdravý životní styl zmizely nenávratně pryč. Při pohledu na její spící tvář plnou vrásek a umazanou od výrazné rudé rtěnky jsem neviděl matku. Nepoznával jsem ji. Otci nikdo nezavolal, zablokoval si naše čísla. Již čtyři týdny se neukázal. Prodal firmu a zmizel kdoví kam. Kdysi šťastná rodina se během několika měsíců rozpadla na kusy, které již nikdo neslepí k sobě.

Šel jsem parkem. Bylo šero a nikdo poblíž nebyl. Sklízela mísy a nádobí, když jsem přišel. Chtěl jsem jen peníze, několik stovek. Pohrozil jsem jí, zvýšil jsem hlas. Nedala mi je, protestovala. Nechtěla zaplatit za svou chybu. Bránila se. Začala křičet. V tu chvíli se ve mně vzbudil záchvat vzteku. Ona by křičet neměla, nic se jí nestalo. Nemá proč!

Na pultu ležel ostrý nůž, vzal jsem ho. Namířil jsem ho proti ní a bodl. Jednou, dvakrát, třikrát... Již nekřičela. Okolí ztichlo. Pohlédl jsem na svou krvavou ruku. Já – já jsem ji zabil.

Nikola Beránková

Tma

Padám stále níž a vše obklopuje černá temnota. V těle mi místo krve proudí roztavené železo a táhne mě blíž směrem k nicotě na konci. Každý kousek těla mi připadá neskutečně těžký a pouze pomyšlení, že bych se měla pohnout mě vyčerpává. Necítím svoje tělo známým a hřejivým způsobem jako kdysi. Nepředstavitelně mě to děsí, ale nezbývá mi nic jiného než potlačit svou hrůzu tak daleko, dokud se z ní nestane pouze zbloudilá ozvěna v mé hlavě.

Před mými smysly se začne rozestupovat mlha a konečně dokážu cítit svět kolem sebe. Vnímám hrubý povrch látky pod rozbolavělými bříšky prstů, tichý rozhovor dvou hlasů, který přehlušuje pravidelné pípání po mé levé straně. Zhluboka se nadechnu a v nose mě polechtá vůně dezinfekčního prostředku, ze kterého se mi začne lehce točit hlava. Nebo to možná bude to pípání. Jediné mé přání je, aby ho někdo vypnul dříve, než se mi bolestí rozskočí hlava. Tichá tma teď zní velmi milostivě.

Pokusím se otevřít oči, abych zjistila, kde se nacházím, a také abych našla sklenici vody, kvůli vyprahlému hrdlu. Řasy se mi zatřepotají o obvaz, který mi brání vidět. Přes bolest zvednu opatrně ruku a položím ji na pravý spánek, přes který obvaz vede také. Obtáčí se kolem mé hlavy jako had a modlím se, aby ho někdo brzy sundal.

Na rameno mi někdo jemně položí ruku a ozve se příjemný ženský hlas: „Konečně jste se nám probrala, slečno.“ V intonaci věty dokážu slyšet její úsměv na konci věty, ale stále je mi znemožněno ho spatřit. Po mé druhé ruce se ozve otvírání desek a šustění listů. Stále mám cizí ruku na rameni a snažím se dosáhnout na kohokoliv a cokoliv, co by mohlo být v mém dosahu. Nahmatám pouze přikrývky pokrývající mé nohy a prázdný noční stolek.

„Opatrně, nechceme abyste se zranila.“ promluví nahlas konečně i druhý hlas. Muž, nejspíše ten, který má v rukou desky. Na rozpraskaných rtech ucítím hladký plast kelímku a mé hrdlo konečně zchladí voda. Pokusím se kelímek vzít sama, ale ženská ruka mou paži odstrčí zpět do přikrývky.

„Co se stalo?“ zeptám se okamžitě poté, co polknu poslední lok tekutiny. Chtěla jsem se zvednout aspoň na loktech pro lepší pocit, ale mé tělo nemá sílu ani na to. „Vzpomínáte si na něco?“ promlu-

vil znova muž a zaklapl desky. Snažím se vzpomenout. Opravdu ano. Soustředěním k sobě tisknu oční víčka a ruce se mi zkroutí v pěst. Nehet prsteníčku se mi bolestivě zaryje do citlivé kůže na dlani a v té chvíli si vzpomínám. Na vše. Na mámin křik, brečení malého bratra, a hlavně zvuk nárazu kamionu do kapoty našeho rodinného auta.

Stočené pěsti si přitisknu zepředu na obvaz kolem hlavy a cítím, jak slzy smáčejí látku. Na mém obličeji jde pravděpodobně vidět bolestivý a zároveň zoufalý výraz. Jsem nejspíš ráda, že ho nevidím. Pokouším se nadechnout, ale výsledkem jsou akorát zničující vzlyky. V předklonu, do kterého se mé tělo samovolně stočilo mi doktor začne z hlavy odmotávat uslzený obvaz. Opatrně, jako ze skla. Ve chvíli, kdy cítím, že mým očím nic nebrání je zeširoka bolestivě otevřu. Očekávám příval nepříjemného nemocničního světla. Stále nic nevidím. Ani mé ruce plné pálících šrámů položené v klíně a ani postel, ve které sedím.

„Je mi to líto, slečno.“ pronese se zármutkem v hlase doktor a já se zoufale nahlas rozbrečím nanovo.

Klára Soukupová

„Má milá," šeptá muskulární postava zastřeně chraplavým hlasem. Vítr si pohrává s tichými slovy i s delšími vlasy kaštanové barvy; něžně jimi pohazuje okolo uší a sem tam zabředne i do tmavohnědého pohledu. „Chtěl bych ti toho tolik vysvětlit. Z války jsem se vrátil již včera. Toužil jsem se za tebou vydat okamžitě po přistání, jenže kluci mne zatáhli do hospody. Zůstali jsme až do svítání…"

Nervózně si odsune jeden z neposedných pramínků z tváře svými mozolnatými prsty. Odpovědí mu je nemilosrdné ticho. Nejistě si skousne suchý ret. Mezi popraskanou kůží si okamžitě prorazí cestu rudá kapička; ze středu míří ke koutkům úst, kde se rozpije a zmizí. Následuje svíravá odmlka.

„Psal jsem ti dopisy. Každý měsíc dva. Nechápal jsem, proč neodpovídáš…" Další trýznivé mlčení. „Vyčítal jsem si, že ti nemůžu donést puget tulipánů ani tě políbit pod třešní na prvního máje. Tak jsem do jednoho z dopisů přidal alespoň kvítek růžového keře, který nám rostl za základnou. Jen, co jsem ho odeslal, začal jsem přemítat o tom, jestli to nebyla hloupost… Víš, jestli nepřischl k papíru nebo nerozmazal inkoust…"

Podzimní vánek najednou zazpívá trochu silněji, a tak se odezvou stane alespoň konejšivý šelest listoví.

„Když mi ani po tolika měsících nepřišlo žádné psaní nazpět, hrozně jsem se rozčílil. Podezříval jsem tě, že sis našla jiného a… A… Všem ostatním postupně chodily omluvné řádky! Jak je to mrzí, ale že ta samota je nekonečná…! Spálil jsem skoro všechny tvoje fotky a zapil s chlapama žal kořalkou. Tak nechutné pití jsem snad v životě neměl, ale pro ten večer se mi zdálo vynikající. Přes pálení hrdla jsem ani necítil, jak moc mne bolí u srdce," poslední slovo vypustí spolu s hlubokým povzdechem. Konce uší počínají nabírat rudý odstín.

„Potom mi přišel balíček; v něm tvá nejoblíbenější sbírka básní a pár roztřesených slov na potrhaném papíře…" Po strništěm zarostlé tváři skane první slza a mlčenlivě dopadne do barevného listoví.

„Miloval jsem tě, přísahám."

V dálce zahouká auto a vítr ještě jednou vydá chlácholivý vzdech. Postava si ztěžka přidřepne a vztáhne levou paži k mramorové desce. Nepatrně se zachvěje, když ho do konečků prstů štípne ledový chlad, avšak neucukne. Z očí mu nyní proudí slaná voda v průbojných potocích a zalévá podzimní krajinu.

„Příští týden se zase vracím na frontu. A vrátim jim všechno, co ti udělali! Tady na mne už nic nečeká. Už tu nemám tebe; už tu nemám život.“

S těmi slovy položí muž bělostně nevinnou růži na osamocený hrob. Poté se ztěžka zvedne a se skloněnou hlavou vyčerpaně odejde hřbitovní branou.

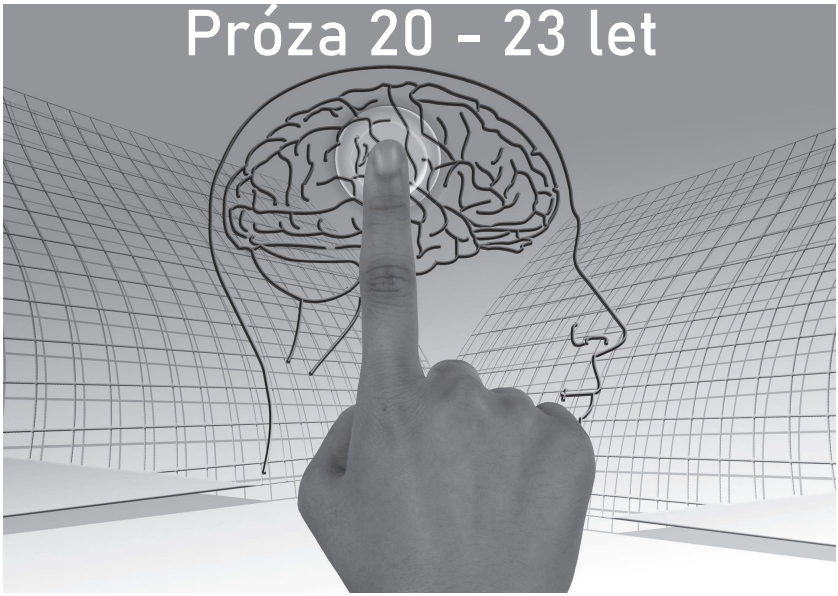
Próza 20 – 23 let

Dominik Burian

Vzpomínky na Zaječí jezero

Erik nevěřícně zíral na tu spoušť. Skleněné střepy se válely rozprsknuté všude po červených kachličkách kuchyně. Nevěděl, jak zareagovat, a protože v domě tou dobou nikdo nebyl, nezareagoval nijak. Jen se po chvíli sesunul na zem a opřel se zády o ledničku. Stále pozoroval to, co ještě před pár vteřinami bývalo pěkně broušenou skleničkou.

Kdyby tak měl stroj času. Stačilo by vrátit se o nějakých pět vteřin do minulosti a varovat sám sebe, že až bude nalévat jemně perlivou vodu z flašky do skleničky, udělá tak hloupě neohrabaný pohyb, že mu sklenička vyklouzne z ruky a poletí na zem. Dopadne. Odrazí se. V té setině sekundy bude Erik prosebně zírat. Sklenka znovu dopadne na zem a znovu se odrazí. Erik zadoufá, že se snad nakonec nerozbije. Třetí dopad jeho naděje rozbije. Stejně jako celou skleničku. Jenže stroj času není. Alespoň ne začátkem roku 2021. Nebo ho přinejmenším nemá Erik k dispozici.

O zhruba minutu později se s tichým povzdechem zvedl (ten povzdech byl jediný zvuk, který za celou dobu vydal). Došoural se do špajzu, vytáhl smeták s lopatkou a začal uklízet skleniččinu pozůstalost. Měl připravený igelitový sáček, do kterého házel všechny střepy. Nejprve ty největší. Později se jejich velikost značně zmenšovala, až nakonec na zemi zbyl jen skleněný prach, který byl tak titěrný, že na něj smeták nestačil. Utrhl tedy kuchyňskou utěrku a drobné částečky skla vytřel z dlaždiček utěrkou. Tu pak hodil do koše.

S igelitovým pytlíkem plným skla se zvedl a odešel k nedalekým kontejnerům. Sklo vysypal do bílého, pytlík vyhodil do žlutého. Na třídění odpadu si od jisté doby potrpí.

No jo, před půl hoďkou to byla celkem luxusně provedená sklenička a teď z ní zbyl jen odpad, pomyslel si.

Tohle se mi už nikdy nesmí stát! Přikazoval si při cestě domů. Sněžilo a vítr roznášel poletující vločky po celé ulici.

Hezkých pár měsíců teď tráví téměř všechen čas u počítače. Ne, že by nějak zvlášť chtěl, popravdě to přímo nenávidí. Teď do školy sice nechodí (ne v tom pravém slova smyslu), zato ale musí trčet celý den zavřený v pokoji a otročit na nudných úkolech bez možnosti třeba prohodit pár slov s Mirkem nebo hodit okem po Klárce.

Ale to by stejně nemohl. Ani s jedním z nich už dávno nechodí do školy.

Erik nebyl ani tolik naštvaný na koronavirus, původcem všeho špatného pro něj teď byla škola v podobě distanční výuky.

Takhle se teď učí víceméně už od druhého lockdownu. Ten byl zavedený v půlce října 2020. V prosinci se dostavilo mírné rozvolnění, které ovšem skutečně bylo tak mírné a krátké, že osobně to za žádné rozvolnění nepovažoval. Místo třetího lockdownu tak on říká, že ten druhý vlastně od října pořádně neskončil.

Erik se zastavil v půli cesty mezi kontejnery a svým domem. Chvíli tam jen tak stál a sněhové vločky mu tály na zimní bundě. Sněžilo čím dál víc.

No, aspoň ho to rozbití skleničky přimělo vylézt z baráku. I když jenom na procházku ke kontejnerům. Ven chodil, ale ne tak často jako dřív. Poslední dobou nevěděl moc, co venku dělat. Co by tam taky sám dělal?

Zastavil se na ulici a pozoroval, jak sněžení zesiluje.

Když byl o pár let mladší, to se mu nikdy nestalo, že by venku nevěděl, co dělat. Vždycky měl plno nápadů a dny byly tak dobrodružné. Ne jako teď. A faktem je, že za to může víc jeho věk než Koronavirová doba. Už mu zkrátka není patnáct.

Jako když chodil na základku. To se ještě kámošil s Mírisem a chodil s Larou.

Od nástupu na střední je neviděl.

Na jaře 2017 patřili Erik, Klárka a Mirek k hotovým postrachům školy. Bylo jim patnáct. Chodili do devítky, proslavili se jako nejúspěšnější sportovci školy a zároveň flákači, kteří si radši dali lahváče v parku než hodinu matiky ve třídě. Většina učitelů už se upřímně těšila, až se jich na konci června zbaví.

Na přelomu května a června toho roku jeli se třídou na týdenní výlet do kempu Zaječí jezero. Výlet, na který bude starší (a podstatně nudnější) Erik vzpomínat jako na nejlepší týden svého života.

Rozložitý strom, přímo vybízející k lezení, vrhal polední stín na malou dřevěnou chatku. V kempu Zaječí jezero se takových chatek nacházela celá hromada. Byl čtvrtek 1. června 2017.

„Co to zas máte v parádě za kravinu???“

Erik a Mirek seděli na posteli a sledovali video na tabletu. Vzhlédli od něj na právě přicházející hnědovlásku.

„Hele, abych tě nehodil do rybníka,“ mrkl na ní jeden z nich.

„To by nevadilo, Riku“ opětovala mu mrknutí a sedla si vedle něj na postel. „Jdu vám zrekvírovat chatku.“

„Víš vůbec, co to slovo znamená?“ uchechtl se Mirek a zastavil

herní let‘s play, který na jeho tabletu sledovali. „Protože já třeba ne,“ dodal s úsměvem.

Hnědovlasá Klárka se na chvilku zamyslela.

„Asi zkontrolovat? Bych řekla. Každopádně se mi to slovo líbí, takže bude znamenat, co budu chtít, aby znamenalo.“

„To je spíš Rikova logika, ne?“ zasmál se Mirek a věnoval krátký pohled Erikovi.

„Začíná tě kazit, Laro.“

Erik mu pohled opětoval. „No jo, Míris, to víš že jo.“ zašklebil se. „Zajímalo by mě, kdo by koho spíš kazil. Máš pocit, že tohle...“ máchl rukou Klárce před obličejem, „… už není dávno zkažený?“

Než stihl dát ruku pryč, ve vzduchu mu ji chytila, rychlým pohybem vytáhla černý fix a chtěla mu napsat na zápěstí VŮL.

„Hej!“

Nestihla to.

„Co to je…?“

Erik se jí vysmekl moc brzy, takže stihla napsat jen VU (a ke všemu se to V ještě rozmazalo, takže vypadalo spíš jako H).

„Ty seš další v pořadí, Míris,“ mrkla na něj Klárka.

„HU!“ Zahučel na ni Erik. „Co je hu?!“

„To se rozmazalo… mělo to bejt něco jinýho,“ zašklebila se. „Co vlastně sledujete?“

Rychle ťukla na displej tabletu a pozastavené video se spustilo.

„… kde seš?“ ozvalo se z tabletu. „Tady jsem, těžim písek.“

Klárka vypískla smíchy. „Vaše nový video?“

„Co mě to tu hituje?“ pokračoval Erikův hlas v tabletu. „To seš ty! Vypadni vodsaď!“

To je můj dům todleto! A zároveň hlubokomořský vrt! Já budu bydlet ve vrtu, Míris!“ „Tak to je skvělé!“ ozval se tabletový Mirek.

„Kdo by řekl, že natáčení z Minecraftu bude mít po tolika letech furt takovej hype,“ pousmál se Mirek.

Erik přikývl. „No jo, podle mě je právě teď ten největší Minecraft boom.“

„Já radši Counter Strike,“ nechala se slyšel Klárka. „Beztak mi chybí už jenom nějakejch 150 odběratelů a se svejma videama z Counter Striku doženu ty vaše Minecrafťárny!“

„Jo Riku!“ ozvalo se zoufale z obrazovky, *„Akutně tě potřebuju tady u nás!“*

Erik mu s klidem v hlase odpovídal: „Já bych toho potřeboval… hele tady je gravel.“

A s ještě větším klidem se dal do těžby štěrku.

„Dějou se tady strašný věci!“ naléhal Mirek.

„A co tam máš za problémy?“

„Creepery!!!“

V následující vteřině se staly dvě věci. Z videa se ozval monstrózní výbuch několika zelených creeperů a do chatky vtrhl jejich učitel a okamžitě také monstrózně vybuchl.

„Co se tu válíte? Všichni na vás čekaj!“ řval, až mu kompletně šedivé vlasy ještě více šedivěly. „Mělo se vyrážet v půl! To bylo před desti minutama! Nejpozdějc za pět minut budete přichystaný u jídelny a jdeme!“

Než kdokoli z nich stihl cokoli říct, učitel chatku nakvašeně opustil. Při odchodu nezapomněl s razancí bývalého sportovce třísknout dveřmi.

„Tááák! A je to v kelu...“ ozvalo se z tabletu. Erik video spěšně zastavil a vstal z postele.

Mrkl na Klárku i na Mirka. „Tak asi jdem, no.“

„Dneska je poslední večer. Zítra odjíždíme,“ připomínal mu Mirek.

„Platí tamta akce?“ ujišťovala se Klárka.

Erik na ně oba znovu mrkl. „Dneska po desátý.“

Poté se všichni tři sebrali a tak jak byli (tedy absolutně nevybavení na jakýkoli výlet) vyšli na dřevěnou terásku před chatkou. Erik zamkl. „Takže Laro, Míris, ukážem Šedivákovi,“ uchechtl se, „že se dokážem vypravit za minutu!“ Klárka s Mirkem přikývli.

Rychlým krokem zamířili k jídelně za čekajícími spolužáky a dvěma učiteli.

Ten večer se začalo stmívat velmi pozdě. Večerka byla oficiálně v deset, ale Radek a Jana, dva učitelé, kteří byli na výletě s nimi, stejně nikdy nekontrolovali, jestli se dodržuje.

Kdyby to jen jednou zkusili, zjistili by, že nedodržuje. Takže se raději rozhodli na to rezignovat.

Erik a Mirek se krátce po desáté vyvalili ven z chatky do nočního šera. Oba měli na zádech své školní batohy nacpané k prasknutí. Rozhlédli se. Erik třikrát krátce zapískal. Téměř okamžitě se mu ozval stejný signál jako odpověď.

Až na to, že odněkud seshora. Otočili se za tím zvukem.

V koruně rozložitého stromu vedle jejich chatky seděla Klárka a mávala na ně tak divoce, že v jednu chvíli málem spadla z větve. Zamávali jí na oplátku a počkali, až sleze.

Klárka začala slézat, ale v půlce se zastavila. Jednou rukou se chytila kmene a oběma nohama zapřela o dvě větve. Měla také školní batoh, který volnou rukou hodila přímo na své spolužáky. Erik ho pohotově chytil ve vzduchu.

O vteřinu později před ním přistála Klárka. Seskočila po nohou a plánovala se na nich ihned po seskoku udržet. Její plány však trochu nevyšly, když po dopadu ztratila rovnováhu a rozplácla se na zádech v mokré večerní trávě.

„Dost dobrý!“ uznal Mirek.

Erik se zasmál. „Teda to byl skok! Že bych to taky zkusil?“

„Že by ses mě zeptal, jestli se mi nic nestalo?“ vzhlédla na něj Klárka od země.

Erik pokrčil rameny. „Vím, že ne. Tak proč bych se ptal?“ stoupl si přímo nad ni.

„Podal bych ti ruku, Laro, ale seš celá mokrá,“ pousmál se a spolu s Mirkem ji obešli.

„Ty budeš za chvíli taky!“ křikla na něj Klárka a vyskočila z trávy. Skutečně byla celá zmáčená od rosy.

Dohnala je a pověsila se na Mirka. Ten ji objal kolem ramen a za chvíli měl od rosy umáčené oblečení i on. Krátce se políbili.

„Myslel jsem, že si to necháte aspoň, až vylezem z kempu,“ poznamenal Mirek.

Erik i Klárka mlčky mávli rukama.

Trojice došla až k lesu, kde stála poslední chatka kempu. Noční les dýchal tajemnem. Rozprostíral se směrem na západ a nad korunami stromů měla obloha ještě jakýsi olověno modrý nádech jako připomínku západu slunce. Všude jinde byla obloha čistě potemnělá.

Vstoupili kousek do lesa a procházeli se jím. Po chvilce porost skončil a před nimi se rozprostírala vodní hladina. Zaječí jezero. V blyštivém kole se na ní zrcadlil dorůstající měsíc. Všude vládlo absolutní bezvětří. Byla teplá a klidná noc.

Na břehu Zaječího jezera vězelo zaražených několik silných smrkových kůlů. K nim byly provazy přivázány dřevěné loďky. Všechny splývaly na hladině, stačilo se jich zmocnit.

Mirek vytáhl kapesní nožík a jeden z provazů přeřízl. Nastoupili na loďku. Odrazili se od břehu a Erik se chopil vesel.

„Kdyby nás tak viděl Radek!“ smála se Klárka.

„Beztak by jenom záviděl,“ utrousil Mirek a rozepnul zip batohu. „Záviděl by, že jemu je, už ani nevim kolik, a nám čtrnáct!“

„No jasný,“ souhlasil Erik a pořádně se opřel do vesla. „Houby

mu záleží na naší bezpečnosti, jak furt mele na třídních schůzkách. Štve ho, že je šedivej a jeho šance na to, že by mohl bejt zas mladej je nulová. Kolik mu vůbec je?“

„Nikdo neví,“ uchechtla se Klárka. Také pomalu rozepnula zip batohu. Podívala se na Mirka.

Ten ze své školní tašky vytahoval jednoho lahváče za druhým. Sama vytáhla velké skleněné flašky Captaina Morgana a Republicy.

S úsměvem jimi zamávala na Mirka. „Tohle je jiný kafe, Míris.“

„To je rum, Laro,“ ušklíbl se Erik. „Měla by ses trochu vzdělat.“

Divoce se po něm podívala. Mirek se zasmál a otevřel jednoho lahváče.

„Abys neskončil v jezeře,“ řekla nakonec Erikovi.

„Abych ti nevychlastal všechen ten tvůj chlast,“ mrkl na ni.

Uprostřed Zaječího jezera se rozkládal ostrov. Žádný oficiální název neměl, ale místní mu říkali Leopardí ostrov. Dokonce byl pod tímto názvem zakreslen i v mapě kempu a jeho okolí, visící na zdi recepčního domku.

V současnosti byl Leopardí ostrov neudržovaný a zarostlý. Jediné lákadlo zde bylo v podobě velké dřevěné rozhledny. Postavili ji v půlce devadesátých let současně s celým kempem a většinou chatek. Plánovalo se, že rekreanti si budou moct za menší poplatek pronajmout loďku a v rámci projížďky po jezeře se podívat i na ostrov a vylézt na rozhlednu. Pár let to tak skutečně fungovalo. Více než 40 metrů vysoká rozhledna byla dobrou atrakcí. Jenže během povodní v roce 2002 stoupla hladina jezera natolik, že zaplavila celý ostrov. Než voda zase opadla, dřevěné základy rozhledny stihly navlhnout a začaly plesnivět. Což narušilo statiku rozhledny natolik, že se celá stavba začala bortit a naklonila se na jednu stranu. Vypadala jako dřevěná maketa Šikmé věže v Pise. Vedení kempu ji proto v létě 2003 pro veřejnost zavřelo. Měla se zrekonstruovat a znovu otevřít během pár let. Bohužel se na opravu nikdy nenašlo dost peněz.

Spolužáci doveslovali až k ostrovu a vystoupili na břeh. Erik popadl provaz a přivázal jím loďku k nedaleké borovici.

„Už od pondělka mám sto chutí na tenhle ostrov!“ svěřil se jim. „Hlavně ta rozhledna mě fakt láká.“

„Tahle šikmice, Riku?“ ukázal Mirek směrem nahoru. „Vypadá úplně jako Šikmá věž v Pise.“

„Akorát dřevěná,“ poznamenala Klárka. „Tak jdem?“

Pár minut se prodírali rozrostlým houštím, než se konečně dosta-

li k rozhledně. Erik zkusil kliku. Zamčeno. Vedle dveří byla připevněná velká ocelová cedule. Stálo na ní: *Zákaz vstupu – nebezpeční zřícení budovy.*

Erik si otráveně odfrkl.

„Támhle je okno!“ vykřikla radostně Klárka. „A je rozbitý, takže do něj můžem vlízt!“

Přesunuli se pod okno. „Super,“ poznamenal Erik a začal se do něj soukat. Za ním hned Klárka.

„Hele... to tam fakt chcete lízt, i když je tam zákaz vstupu?“ znejistěl Mirek.

„Ale klid, Míris,“ volala na něj Klárka z vnitřku budovy. „Řekla bych, že tři lidi tohle ještě udrží.“

Mirek si tedy po chvilce dal říci a také se protáhl dřevěným rámem okna.

Vnitřek rozhledny připomínal vysoký kulatý komín, jehož středem se táhlo točité schodiště. Trojice se po minutě rozhlížení vydala nahoru. Na pár místech bylo schodiště propadlé, někde chybělo zábradlí (které se válelo dole pod schody), jinde prkna. Občas tak museli spolužáci přeskočit mezeru zející dolů do temnoty.

Konečně se dostali až ke stropu rozhledny. V něm byly zabudované těžké padací dveře. Museli se do nich opřít všichni tři, než je otevřeli. Vylezli nahoru na vyhlídku.

Kolem dokola vyhlídky bylo dřevěné zábradlí, ale střechu neměla.

„Nevím proč, ale čekala jsem, že tu bude střecha,“ bylo první, co Klárka řekla.

Z vyhlídky byl nádherný výhled do okolí.

Erik do ní trochu šťouchnul. „No Lárko… takovej pohled a tebe zajímá střecha?“

Bylo krátce před půlnocí. Dorůstající měsíc zářil a spolužáci měli pod sebou celé Zaječí jezero a přilehlé kempy včetně toho svého. Až teď si uvědomili, jak moc je okolí zarostlé lesy. Kromě jezera a kempů se až téměř k horizontu rozprostíraly hluboké jehličnaté lesy.

„Tak si dáme do nosu, ne?“ navrhla Klárka. Na odpověď nečekala a vzápětí si dala pořádného loka Morgana. Trochu se po tom zatřásla a nabídla Erikovi. Také si přihnul.

Nabídl i Mirkovi, ale ten zavrtěl hlavou. „Díky, mám svoje,“ vytáhl si z batohu lahvové pivo a na jeden zátah vypil polovinu flašky.

Všichni tři si pak sedli k zábradlí a pozorovali krajinu. Občas

někdo z nich prohodil pár slov, ale jinak byli spíše zticha. Byli více než 40 metrů nad zemí.

„Jo… hele...“ začala Klárka na svůj styl překvapivě nejistě. „Myslíte si, že se budem znát i jako dospělí?“

„Pochybuju,“ odpověděl Mirek okamžitě.

Erik vyprskl smíchy. Mirkova přímočarost ho prostě dostala.

„OK, tak už nebudem spolužáci,“ připustil Erik, „ale to je celý. Vídat se můžem dál.“

„Beztak jsme měli jít na tu samou střední spolu,“ zamyšleně šeptla Klárka a přihnula si flašky rumu. Erik mlčky pozoroval noční krajinu.

„No já bych se nedostal na gympl, jak někdo,“ mrkl Mirek na Klárku.

„To je fuk… ale furt budem všichni v jednom městě, ne?“

„Jasně že jo, dyť říkám, že když se budem chtít vídat, tak se vídat budem,“ ujišťoval ji Erik. I když sám si tím úplně jistý nebyl. Cosi mu tu jistotu nahlodávalo.

„Teď je to fuk,“ usmála se, „co může bejt důležitější než teď?“ Vyskočila a hbitě se vyhoupla na zábradlí. Pod její vahou ztrouchnivělé příčky trochu zapraskaly. Postavila se a balancovala na pár centimetrovém kusu dřeva. V jedné ruce stále svírala lahev Morgana a občas se z ní napila. Snažila se udržet rovnováhu a celkem se jí to dařilo i navzdory nastupující opilosti.

„Hele… brrbradši pojď doolů, Laarko,“ zamumlal Erik a uvědomil si, že se mu po rumu už nějak hůř mluví.

Klárka na něj jen vyplázla jazyk a pokračovala v balancování. „Kddyž spadnu,“ začala mumlat, „taky se stane velký kulovný… kulový!“

Mirek se po ní natáhl, ale ona se na zábradlí jen mrštně otočila a uhnula mu.

Zasmála se. „Vite… vyitě by, že mi jedna holka ři...řiikala, že budu slavá… ná… slavná.“

Uchechtla se při tom pomyšlení. „Než bejt slavnej, to už je lepší bejt nikdo,“ řekla bez jediného zadrhnutí. „A já jsem nikdo,“ věnovala jeden zamyšlěný pohled měsíci. „Já se nemám čeho bát,“ podívala se dolů do černé propasti pod sebou. V hloubce se tam zračila temná voda jezera. „Já se můžu jenom smát,“ pohlédla přímo na Erika.

Věnovala ještě letmý pohled vodní hladině pod sebou. Nahnula se nejprve trochu dopředu, pak dozadu a evidentně bojovala

s rovnováhou. Erik se na malý okamžik vyděsil, že snad zavrávorá a spadne.

A skutečně spadla. Ale na tu správnou stranu, zpátky na dřevěnou podlahu vyhlídky, Erikovi přímo do náručí.

„Ehmm… jás ja sem… ja sem chtěl, jnom...“ mumlal Erik. Klárka se smála.

„Jenom říct… hmmm… že tamto cos řikala… byla teda pěkná hovadina,“ dořekl konečně. Oba se objali a krátce políbili.

Mirek je pobaveně pozoroval a popíjel lahváče.

Zrovna začínalo svítat, když se Erik, Klárka a Mirek vrátili do kempu. K ránu se ochladilo a tráva byla plná rosy. Pod rozložitým stromem (přímo vybízejícím k lezení) se na sebe všichni tři jen mlčky usmáli a Erik s Mirkem zmizeli ve své chatce.

Klárka ještě chvíli postála pod stromem. Ani nevěděla proč. Prostě se cítila prázdně… čekala na nějaké ukončení toho jejich nočního výletu. Pocit, kdy po skvěle stráveném času s přáteli najednou zůstane sama. Jako by to bylo před vteřinou, co včera seskakovala ze stromu pod kterým teď stojí. Ale žádné ukončení nepřijde. Asi ani nemá, protože tohle není konec, pomyslela si. Usmála se a zamířila ke své chatce.

Oblaka na východě oranžověla. Začínalo krásné teplé ráno.

Zvedl se vítr a rozfoukával padající vločky všude po ulici. Ochladilo se. Letos to konečně vypadá na slušnou zimu, pomyslel si Erik. Dál se coural ulicí. Sice stále nevěděl co venku dělat, ale doma ho beztak čekalo jen hrbení se za počítačem a úkol z matiky.

Tráví distanční výukou tolik času, že snad neuškodí se na to na chvilku vykašlat.

Byl by teď dal cokoli na světě, kdyby ho v patnácti někdo varoval, že mu patnáct nebude věčně. Nebo ještě lépe, kdyby mohl alespoň jednou použít ten stroj času, vrátit se o čtyři roky zpátky a na chvíli dát řeč s patnáctiletým Erikem.

„Vrátit se zpátky? To nejde… není kam,“ zašeptal si pro sebe. Ta doba je pryč.

Zbylo z ní pár videí, fotek, zápisů z Erikova deníku a haldy vzpomínek, ale nic z toho tu dobu nevzkřísí. Možná je to tak i dobře, zauvažoval.

Nakonec… kdyby mu mělo být patnáct napořád, asi by taky moc nadšený nebyl. Erik se při té myšlence pousmál. Poprvé od momentu, co v roztržitosti rozbil skleničku.

Procházel se ulicí a stále přemýšlel o čase.

Minulost je pryč. Budoucnost ještě nepřišla. Jediné, co mám, je přítomnost. Jak budu v budoucnu vzpomínat na minulost, záleží na přítomnosti," uvědomoval si. Jasné jak facka, ne? Vlastně to není nic převratného, ale naprosto základní věc, kterou všichni vědí, ale málokdo se podle ní řídí. A proto, kdyby mu tohle někdo řekl o čtyři roky dříve, mohlo by se leccos vyvíjet jinak. Možná by Erik dokonce vyvinul tak velké úsilí, že by své kámoše neztratil ani po nástupu na střední. Zkrátka by střední nedovolil, aby je rozdělila.

Erik si uvědomil, že dokázal Klárku a Mirka doopravdy ocenit, až když už jeho kámoši dávno nejsou.

Zastavil se na chodníku. Vítr mu foukal sníh do obličeje, ale Erik to sotva vnímal.

Hořce se pousmál při pomyšlení, jak hloupě mrhá časem. Zase. Místo aby jednal.

Vytáhl z kapsy mobil a zavolal Klárce.

Snad má stále stejné číslo.

Eliška Kohlíčková

Nikdy to doopravdy nenašlo cestu ven

„Na jejím přežití nemám žádnou zásluhu. To ona... Neměla jméno. Byla... produkt," hlas paní Winslowové byl překvapivě pevný, na konci se trochu zhoupnul.

Jedeme s mámou a tátou do zoo. Mám narozeniny. Doma v lednici čeká dort, který máma upekla včera večer. Čokoládový, můj oblíbený. Čokoládou včera voněl celý byt. Chvíli trvalo, než cesta vlakem nabrala obrátky, pak už se vlak plnou vahou položil na koleje.

Vlak... Koleje... Jako bych to slyšela znovu. I když mi už dávno není patnáct.

„Jsi vzhůru?" někdo mi třásl ramenem.

„Nech ji, někdo nás uslyší."

„Stejně jsou tu v rozích kamery."

„Kamery?" to zaznělo o kousek dál. Všechny ty hlasy byly ženské, ten poslední zněl vyplašeně. Někde v dálce se otevřely a zavřely dveře. Pak se dveře otevřely i v našem vagonu.

„Co se to tu děje?" hlas téhle ženy byl mnohem drsnější. Ruka, která doteď svírala moje rameno, stisk rychle povolila.

Natočila jsem hlavu na stranu. Teprve teď mi došlo, jak je podlaha vagonu studená. Okno bylo špinavé. Kdybych se zvedla a podívala se blíž, možná bych rozeznala otisky dlaní.

Nástupiště, na které jsme dorazili, jako by nezažilo dotek moderní civilizace. Kde jsou digitální hodiny? Kam zmizely stojany s radicou, která údajně napomáhala k dlouhověkosti? Proč není slyšet žádné hlášení?

„Pohněte, nemáme na to celý den!" muž stojící na perónu chytal vystupující lidi za zápěstí a vytahoval je ven z útrob vlaku. Na druhou stranu nástupiště s hlasitým supěním přijížděl další vlak.

„Na co čumíš, pohni!" do zad mě něco šťouchlo a já, stejně jako masa dalších lidí, šla po nástupišti dolů po schodech vedoucí k chodbám nádraží.

Pokladny nádraží byly prázdné. Odjezdové tabule vypnuté. Jako by se tu zastavil čas.

„Seřaďte se, za dvě minuty přijede autobus!“ další muži v uniformách křičeli před nádražím. Autobus opravdu přijel.

Netrvalo dlouho a nebylo v něm k hnutí, jenom ulička uprostřed byla volná. Už se stmívalo a přes zatemněná okna, kterými byl vybavený, jsme nebyli schopní poznat, kdy se definitivně zatmělo.

„Ruku!“

Zvedla jsem pravou ruku. S ostrým trhnutím mi ji obrátili zápěstím nahoru, na tenkou kůži přiložili něco, co připomínalo razítko. Po chvíli mě to začalo pálit, jako když jsem jako malá omylem sáhla na žehličku, co ještě nestačila vychladnout. Ucukla jsem a z levé strany přiletěla facka.

Čísla. Kůži kolem jsem měla zarudlou.

Opatrně jsem se otočila. Na zápěstí přikládali to, co mi připomínalo razítko, žena na klávesnici naťukala příslušná čísla a ozvalo se zasyčení, jak se požadovaný vzor vypálil. Cejchovali nás jako zvířata. Svět uvnitř autobusu byl, až na výzvy ke zvedání paží, úplně tichý.

Jeli jsme plynule. Až na konci cesty jsme chvíli stáli. Pak se před námi otevřely velké, těžké dveře a my vjeli do rozsáhlého komplexu budov, který byl kolem dokola ohraničený vysokým plotem. Dveře se zavřely, jako když utáhneš smyčku kolem krku.

Roztřídili nás, muži a ženy, mladí a staří. Navzdory létu bylo venku chladno a tenké stejnokroje příliš mnoho možností se zahřát nepropůjčovaly. Dozorci nás postupně odvedli. Nás odvedla žena při těle s velkými rty a kudrnatými vlasy.

Jedna. Čtyři. Devět. Nula. Jedno zamřížované okno, čtyři stěny, devět žen a žádná naděje.

„Dobré ráno. Vítejte. Naším cílem jste vy. Prosím, mějte na paměti, že cílem není trest, nýbrž poslání,“ hlas z rozhlasu se plazil po zdech, podlahách a odhalené kůži.

Bylo brzy ráno. Okno bylo znečištěné, v rohu kus skla chyběl. Dírou v okně do pokoje pronikaly sluneční paprsky. Natáhla jsem ruku a položila dlaň do slunce. Zatnula jsem dlaň v pěst. V prachu po prstech zůstaly stopy.

Jednu ženu odvedli. Všechny jsme byly zpocené, měly jsme hlad a žízeň, ale neodvažovaly jsme se vyjít z pokoje. Prostor pokoje po

čase začal páchnout výkaly a močí. A zavřít oči studem nepomáhalo.

„Slyšely jste to?“ zašeptala jedna z žen, když se nedaleko ozval křik. Žena vedle se ještě víc schoulila do klubíčka.

Postupně přinášeli jídlo. Misky s ovesnou kaší a čaj. K obědu polévka. K večeři chléb s vrstvou másla tak tenkou, že byla vidět struktura chlebové střídky. Láhev s vodou přinesli k obědu, večer už nikdo nic nepřinesl.

Žena, kterou ráno odvedli, se už nevrátila. Když jsem si začala kousat nehty, nehet na palci jsem zkousla moc. Kapka krve tiše odpadla na podlahu, prst jsem si strčila do pusy. Když jsem se na sebe podívala v odrazu okna, byla jsem rozcuchaná, měla jsem kruhy pod očima, výraz vlastních očí jsem nepoznávala. V koutku rtů jsem měla šmouhu. Ta byla od krve.

Zvíře.

Také mě odváděli. Očividně oblíbenou kratochvílí dozorců byla tmavá místnost, ve které nebylo vidět ani na krok.

Předtím, než nás do ní pustili, nám vyhrnuli rukávy a nohavice a pomazali nás mastí, abysme představovali větší lákadlo. Potom nás nechali být. Po chvíli se většinou odněkud ozvalo vrčení. Ne vždycky na nás doopravdy pustili psy, někdy pouštěli jenom zvuk vrčení a bavili se, jak každou chvíli čekáme, kde cvaknou zuby.

Zkoušeli, kdo se obětuje. Jestli psům předhodíme sami sebe, nebo ty druhé.

I mě několikrát pokousali.

Některé rány se špatně hojí.

Jednou pro mě přišla nová dozorkyně. Stačilo pár dní, abychom se krčily pokaždé, když na chodbě zazněly kroky. Co to bude tentokrát. Budou o nás pálit cigarety? Použijí nás místo záchodové mísy? Vyzkoušejí na nás nějaké léky? Ponoří nás do studené vody? Kolik toho jde vůbec vydržet.

Pohledná blondýna s vlasy svázanými do copu. Zavázala mi oči, odvedla mě, svlékla, v koupelně na mě pustila teplou vodu. V zádech mě zamrazilo. Vždycky se nás tísnilo spoustu v jednom velkém sprchovém koutu, muži i ženy, a pouštěli na nás studenou vodu z hadice.

„Rozkročte si. Musím vás umýt. Ať jste pro dozorce čistá.“

Zavřela jsem oči, když jsem žínku ucítila na stehnech. Osušila

mě a dala novou, suchou pásku přes oči. Ta páska přes oči představovala jediný kus látky, který jsem na sobě měla. Nedovolila mi se jakkoli zakrýt. Chytla mě za zápěstí.

Měla pevný stisk, ostatně jako všechny dozorkyně. Po chvíli chůze zaklepala na dveře.

„Pojďte dál.“ Mužský hlas.

Dozorkyně mě postrčila dovnitř.

„Pojď dál, ať nestojíš u dveří. Stůj. Klekni si a ruce polož na stehna. No to se podívejme,“ kolena jsem měla odřená od nedávného klečení na hřebících. Dozorce mi sundal pásku.

„Dívej se mi do očí. A opovaž se uhnout, když se na tebe dívám.“

Obcházel mě ze všech stran. Někde poblíž někdo hrál na klavír, zvuk byl jemně slyšet přes stěny. Ani jsem se nehnula, zatímco mě prohlížel z boku, očima jsem bloudila po pokoji. Velká postel. Stůl se stolní lampou a hromádkou knih. Nad stolem vyvěšený plakát, možná to mohla být mapa. Hromádka oblečení, možná pro mě, možná šlo jenom o náhradní oblečení dozorců. Požádal mě, ať natáhnu ruce. A ať ukážu zápěstí. Aby bylo vidět číslo.

Za zády jsem uslyšela otvírání dveří.

„Jsem rád, že jste přišli,“ oslovil příchozí. Hlas měl zhrublý. „Akorát jsme chtěli začít,“ obešel mě, aby stál čelem ke mně, chytl mezi palec a ukazováček moji bradu a pohlédl mi zpříma do očí.

Ty oči si budu pamatovat do konce života.

„Napadlo tě někdy, jak jsme tu dlouho?“

„Ani tak dlouho ne. Několik měsíců. A přitom jsme tu všichni zestárli o několik let, ne-li generací.“

Léto odešlo do ústraní jako zraněné zvíře a do našeho ohraničeného světa přišel podzim. Pořád jsme nevěděli, kde vlastně jsme. Muži hrabali listí, ženy do velkých proutěných košů sbíraly jablka. Manželky a přítelkyně dozorců budou mít z čeho péct koláče.

„Když je někde cesta dovnitř, musí být někde i cesta ven,“ listí zakřupalo, jak se po něm jedna z žen vydala ke košům, aby ho naplnila jablky. Zapraskal rozhlas.

„Dobré odpoledne. Prosím, mějte na paměti, že cílem není trest, nýbrž poslání. Využijme prosím toto odpoledne k modlitbě.“

Modlitbu zavedli teprve nedávno. Posláním modlitby bylo, abychom si uvědomili, že jsme zavření pro dobro společnosti. Že pomá-

háme k vývoji nových léků a pomáháme pochopit, jak jsme byli stvořeni, jak tělo funguje a jak ho učinit lepším.

Jak jsme byli stvořeni… Proslýchalo se, že už by se nenašla žena, kterou by dozorci a dozorkyně nezneužili. Občas si prý nechali předvést i nějakého muže. Prý je to potom jiné.

„Víš, proč se to děje?“

„Vím, není to trest, je to poslání.“

„Správně, velmi správně.“

A zvuk rozepínání pásku od uniformy a zavrčení zipu, které pokaždé zarezonuje celým tělem i duší.

„Amen,“ závěr nám od úst odnesl vítr a zašustily sukně žen. To byla také jedna z novinek, beztvaré stejnokroje prošly výměnou za kalhoty a plátěné košile pro muže, ženy se zahalovaly do šatů. Dlouhé rukávy představovaly tichou povinnost, aby nebyly vidět jizvy.

Minutu po modlitbě se ozval ostrý tón. Ten značil, že čas modlitby je u konce a je čas se vrátit k rozdělané činnosti. Z korun stromů se zvedli poplašení ptáci.

„Pozdě večer se ještě chodí na procházku se psy. Všiml jsem si toho jednou asi v jedenáct, když jsem odcházel od dozorce,“ stud v hlase muže, který se ke mně při jedné z pracovních povinností přiklonil, se dal těžko zakrýt.

„Slyšel jsem vás, jak jste se bavila při sběru jablek s jednou z žen. O tom, že někde musí být cesta ven. Pokud prozradíte, že jsem vám to řekl, skončí to smrtí. Mou i vaší. A určitě víte, že tady se na počet lidských životů nehledí. Stejně tu umřeme, nebo nás časem zabijou, jednoho po druhém, tak nač oddalovat nevyhnutelné?“ řečnická otázka, nečekal, že odpovím.

„Narodí se tu spoustu dětí a my časem budeme muset uvolnit místo. A to, že se tu ještě nikdo o útěk nepokusil, neznamená, že to nejde,” odtáhl se a popadl velký koš s čistou várkou oblečení. Jako by se nic nestalo. Dál jsem přišívala knoflíky na košile.

Není to trest, je to poslání.

Trvalo mi to týdny. Tohle totiž nikdy nezáleželo na nás. Někdy si nikoho nezavolali třeba i týden. Někdy jsme se v pokojích naopak střídali jak na běžícím páse. Kliky ani nestačily chladnout. Snažili jsme se pohledům na ty druhé vyhýbat. Aspoň navzájem jsme se

pokoušeli se nevystavovat ponížení, které někdy třeba i celou noc nezmizelo z očí.

Místo toho jsem věnovala kradmé pohledy oknu a počítání, za jak dlouho bych k němu stihla doběhnout. V některých patrech byla okna bez mříží, právě ta představovala naději. Občas jsem venku slyšela štěkání. Měl pravdu. Se psy se chodilo na procházku i pozdě večer. Věděla jsem, že až přijde ta správná doba, musím být rychlá. Dozorci s dozorkyněmi si často žádali pozornost i navzdory pokročilé hodině. A my jsme museli být vždy připravení jim posloužit.

Na nás přece vůbec nezáleželo.

„Skončili jsme. Dobrou noc."

„Dobrou noc, pane."

Rychle jsem se oblékla a opustila jsem dozorcův pokoj. Rozbití okna mohlo spustit alarm, ale neměla jsem jinou možnost.

„Stůj!" zařval dozorce, který mě měl odvést zpátky na pokoj.

Patnáct vteřin. Možná dvacet. Při dopadu z okna jsem si vyrazila dech.

Chvíli jsem viděla rozmazaně. Byl slyšet křik. V dálce na procházce štěkali psi. Vycítili, že se něco děje.

Není to poslání, je to trest.

Rozeběhla jsem se.

„Musela být na cestě několik dní. Pamatuju si tu noc, kdy mě našla. Z ničeho nic mi někdo klepal na dveře, už jsem se chystala jít spát. A na prahu byla ona. Nevypadala jako dospělá žena. Připomínala spíš vystrašené dítě. Zvíře, zahnané do kouta. Byla špinavá, místy měla zaschlou krev, jak se poranila při tom skoku z okna. Ukryla jsem ji u sebe. Jako by to bylo včera. Tělem vypadala jako holčička. Žádné boky, žádná prsa. Ale duší, duší byla stařena. Nevěděla, kdo je. Vždycky říkala, že části sebe poztrácela. Část z ní zůstala u rodičů, kus pro sebe si urvali dozorci a něco zůstalo tady u mě. Chtěla jenom pevné místo. Sám sebe člověk ztratí velmi snadno. Říkáte si, že vydržíte, a pak se to najednou v mezičase uvnitř vás zlomí, tak se slepujete, dokud zase nesrostete natolik, abyste mohli fungovat. A stejně se to ve vás hromadí, jako staré věci na půdě. Nezmizí to. Takhle život nefunguje. Minulost není plesnivý chléb, tu nevyhodíte. Neměli jména, dozorci je nijak neoslovovali. Tak jsem jí říkala Brigite. Protože to jméno znamená silná. A ona byla vnitřně silná, velmi silná. Jenom díky sebe samé dokázala přežít. Prožila si toho tolik…" paní Winslowová se napila čaje.

„Ukryla jsem ji u sebe. Nevycházela ven, bála se, že ji najdou. A bála se štěkotu psů. A jednou, když jsem přišla od lékaře, byla

pryč. Má malá Brigite. Má malá Brigite, kam jsi šla?“ spráskla ruce a na chvíli si schovala hlavu do dlaní.

„Co se s ní stalo? Víte, co se s ní stalo?”

„Nevím. Možná se bála o sebe, možná se bála, že dozorci ublíží mě, pokud ji u mě najdou. Od té doby jsem ji neviděla. Přesto doufám, že ví, že u mě útočiště vždycky najde. Ať je kdekoli. Všichni bychom měli mít právo na místo, náruč, nebo cokoli, kde bychom se cítili bezpečně,“ po tváři jí tiše stekla slza. Ruce, nyní položené v klíně, se jí třásly.

„Nechtěla jsem...“

„Ne, to je v pořádku,“ utřela si tvář do látkového kapesníčku.

„Víte, jsem ráda, že chce její příběh někdo zachovat. Kdyby cokoli, ozvěte se,” ani při pláči neztrácela svou eleganci.

„Jsem vám moc vděčná, že jste se mi ozvala.”

Z minuty na minutu paní Winslowová připomínala suchou květinu.

Tiše jsem vypnula diktafon, na který jsem paní Winslowovou nahrávala a složila jsem papíry s poznámkami.

Pohladila jsem ty nádherné, vrásčité ruce.

Vím, že tentokrát tu knihu nezvládnu napsat.

Od paní Winslowové to bylo k zastávce asi patnáct minut cesty. Bydlela na okraji města. Ve vzduchu vonělo jaro, sice ještě pohřbené hluboko, že skoro nebylo znát, ale bylo tam. Příslib tepla a něčeho dobrého. Slunce nehřálo. Nemělo sílu.

Z otevřeného okna domu, kolem kterého jsem procházela, zavanula teplá, hořká vůně kakaa na pečení. Vzpomněla jsem si na Brigite a její vzpomínku na čokoládový koláč. Všichni máme něco. Něco, co nás drží naživu.

V dálce zaštěkal pes. Sevřel se mi žaludek a trochu jsem se přikrčila. Bála se štěkotu psů… Cesta tramvají k nádraží zabrala asi deset minut.

Vlakové nádraží bylo plné života. Přes hlášení člověk skoro neslyšel vlastní myšlenky, stojany s radicou, lékem, který napomáhal k dlouhověkosti, byly poloplné jako žaludky po obědě. Hrůzy minulosti byly pryč, jako by se nikdy nestaly.

K nástupišti jsem vyjela eskalátorem. Schodům jsem se, když to šlo, vyhýbala. V automatu na nástupišti jsem si koupila tobolku radicy a spolkla ji, než vlak přijel. Neměla jsem vodu a na chvíli se mi jícen proměnil v chodbu se zavřenými dveřmi, jak se tobolka na chvíli zastavila, než pokračovala dál. Dělala jsem to tak vždycky.

Pomáhalo mi to zmírnit úzkost, kterou jsem cítila, jen co jsem se ocitla na nástupišti. Radica pomáhala na všechno. Jenom ty vzpomínky nedokázala potlačit.

Vhodila jsem další minci a otočila páčkou, vypadl další jednomístný blistr s lékem. Schovala jsem ho do kapsy.

Vždycky jsem byla klidnější, když jsem měla aspoň jednu radicu u sebe.

Ve vlaku jsem v kupé seděla sama. V uších mi pořád zněl hlas paní Winslowové.

Na jejím přežití nemám žádnou zásluhu. Všichni bychom měli mít právo na místo, kde bychom se cítili bezpečně.

Když vlak vyjel, zavřela jsem oči. Pořád ve mně jízda vlakem vyvolávala nepříjemné pocity. Opřela jsem si hlavu o odřené opěradlo a víc se schoulila do sedadla. Jako zvíře v koutě. Dívala jsem se na svůj odraz.

„Rozbité věci jsou krásné, nemyslíš?“

„Jistě, pane.“

„O nenávratně rozbité věci nemá nikdo zájem. Když se ti podaří věc rozbít tak, že ji už nikdo neopraví, bude mít tvůj podpis. Máš na rozbití patent. Můžeš bezvýhradně vlastnit. Tak jako my vlastníme vás. Jste naši. Až na dřeň.“

„To je skvělé, pane,“ na chvíli jsem zvedla oči a zahlédla v okně svůj výraz.

„Pokračuj ve čtení.“ Najednou se mi pod klíčními kostmi objevil pár rukou, jak mi dozorce rozepl vrchní knoflík šatů. Zasyčení zapalovače, několik vteřin mezi zapálením cigarety a potáhnutím. Poté vydechl, nad hlavou se mi mihl cigaretový kouř a pomalu usedl do vlasů. Nešel vymýt. Zkoušeli jsme všechno, co šlo, a stejně to z nás bylo cítit. Celé se to do nás vsáklo, žilo to v nás a nikdy to doopravdy nenašlo cestu ven.

Oči mi poslušně padly k otevřenému mrtvému stromu. Slova v knize jako rozfoukaný sypaný čaj. Můj hlas zněl jako kroky ve starém, opuštěném domě.

Vyhrnula jsem si rukáv svetru. Ani po osvobození jsem se zvyku dlouhých rukávů nezbavila.

Moje číslo mělo jenom pár milimetrů. Skoro nešlo přečíst.

Dívala jsem se na něj, ani jsem nemrkala. Mezi čísly se vinuly

žily jako břečťan. Najednou mi kupé bylo malé, jako by mě obepínalo, tvořilo druhou kůži a nedovolovalo se nadechnout.

Přitiskla jsem dlaň na okno. První prsty, potom dlaň a nakonec zápěstí.

A dnes poprvé jsem ho tím přitisknutím na okno přiznala veřejně. Přiznala jsem ho vzdalujícímu se perónu, sobě, světu. Nevím, komu víc. A nikdo, vůbec nikdo to neviděl.

Na skle zůstal otisk. Jako přiznání.

Jak cesta ubíhala, přišlo mi, že podél trati vidím běžet mladou ženu. Měla na sobě šaty, které jsem sama dobře znala.

Párkrát jsem mrkla a zrakový klam byl pryč. Přesto mi srdce běželo o něco rychleji. Zaryla jsem nehty do stehen, drobná jizva mezi ukazováčkem a prostředníkem, ta byla od cigarety, byla najednou obrovským mementem.

Pořád dokola se snažím zapomenout. A odpustit.

Doufám, že jednou v sobě najdu místo, kde toho aktu budu schopná.

Že jednou zvednu ruku, prostrčím ji skrz mříže, co ve mně vyrostly a nahmatám ho. A pokud dlaní neobejmu celou podstatu, tak aspoň kořeny. Prázdného ráje. Světa, který by byl v pořádku.

Denisa Korotvičková

V zajetí vlastního mozku

Stali jsme se oběťmi experimentu. Což by mi zase tolik nevadilo, protože jsme dělali spoustu šíleností. Součástí jednoho našeho dobrodružství byl běh. Ve sněhu. Jen ve spodním prádle. A to proto, abychom dokázali, že... Už si přesně nepamatuju, co jsme tím dokazovali, protože mi při tom úplně zmrznul mozek. Naší poslední akcí ale bylo projet safari v nejbližší ZOO na kole, a to abychom všem ukázali, že to není tak nebezpečné, jak všichni tvrdí. Vše se natáčí, takže to byl docela trapas, když si ten dvěstěkilový lev cpal Jeromovu hlavu do krku.

Tohle ale bylo něco jiného. Stáli jsme totiž před naší noční můrou. Před školou.

„Takže," postavil se před nás náš hlavní producent Kevin a zahájil svoje obvykle velice stručné instrukce, „řeknu vám jenom to, že dneska otestujem váš mozek a psychiku. Bližší informace dostanete až od profesora psychologie Paula Sandersona, až spustíme kamery. Máte jedinej úkol – chovat se přirozeně, což je ve vašem případě možná trochu riskantní, ale snažte se to nepodělat. Hodně štěstí."

Kevin odešel, aniž by čekal na naši reakci, ale ono to bylo v závěru jedno, protože jsme se beztak na nic nezmohli.

„Oni nám budou testovat mozek?" prolomil ticho Jerome Canton.

„To je něco, co u tebe budou těžko hledat," konstatoval Raymond Hill.

Jerome na něj udělal obličej. „A u tebe by to nemuseli najít vůbec," opáčil kousavě, jak je tomu u skutečně dobrých přátel zvykem. Ani jeden z nás nevnímal, že už je zapnutá kamera, aby navždy zachytila naše prvotní reakce.

„Dobrý den," do záběru vstoupil muž ve středních letech se zrzavými vlasy a všem nám podal ruku: „Jmenuji se Paul Sanderson a v současné době působím na katedře psychologie," pečlivě odříkával, co měl předepsáno, nad čímž bychom nejraději všichni protočili oči, ale udrželi jsme se.

„To za mnou je škola," prohlásil celkem zbytečně, ale pro naše vysílání nezbytně. „Místo, kde by se měli všichni soustředit, ale pře-

sto jsou často rozptylováni různými podněty ani se tomu dost často nebrání. Vaším úkolem bude koncentrovat svou mysl a co nejlépe odlišit iluzi od skutečnosti."

„Koncentrovat? Vždyť to neumím skoro ani říct," pošeptal mi Jerome a já zdusila smích deroucí se mi na rty.

„Všude po budově školy jsou různé nástrahy pro oklamání vaší pozornosti či narušení vašeho reálného povědomí o světě..."

„Má na mysli halucinace," šťouchla jsem do Raymonda, „to je to, co jsi měl po těch houbičkách, cos jednou přinesl. Jak sis pak myslel, že měříš dva metry a ne metr padesát."

„Já vím, co myslí, Malloryová," odvětil na oko podrážděně Ray a neopomněl při tom důrazně vyslovit mé příjmení, „byly to ty nejlepší chvíle mýho života."

Krátce jsem se pro sebe zasmála, ale pak jsem opět musela obrátit pozornost k Paulovi. „Nástrahy jsou skutečně všude, takže je technicky vzato jedno, jakou trasu si zvolíte, ale jako poslední zavítáte do suterénu. Tam je psychotropní látka, která způsobí, že všichni tři budete mít stejné halucinace."

„No, jestli Jerome bude taky měřit o půl metru víc, tak vezme hlavou o strop," okomentovala jsem to, přičemž Jerome se ušklíbl a Raymond se zatvářil ublíženě, čemuž jsem se ani moc nedivila.

„Dobře," tleskl Jerome do dlaní, „jdeme na to."

Plni očekávání jsme vešli starými hlavními dveřmi do ještě starší budovy místního gymnázia. Už teď to bylo strašidelné.

„Taky vás to tak děsí?" zašeptal afektovaně Ray.

„Zpětně oceňuji svou boží prozřetelnost, že jsem si ráno vzal tmavý spodky," opáčil Jerome.

„Už se asi něco děje, Jerome právě prohlásil sám sebe za Boha," podotkla jsem pokud možno normálním hlasem, ale v tomhle dusivém tichu to příliš nešlo.

„To ale dělá i normálně," zašklebil se pobaveně Raymond, ale rázem zase zvážněl. „Tak jdeme."

„Raymond Hill se ujímá velení," zadeklamovala jsem a pomalu jsme se vydali krátkou chodbou ke schodišti. Všichni jsme byli v pozoru už na těch pár metrech tiché chodby a dokonale jsme zapomněli na všechny kamery rozmístěné po budově, ale nic se nestalo.

Vystoupili jsme na první schod a já při letmém pohledu na schody zhnuseně zkřivila obličej. Po celé délce schodiště ležely něčí exkrementy. Prasata. Jak tohle může někdo udělat?

Že je něco špatně jsem poznala, až když si Jerome začal pro-

hlížet tu spoušť, obdivně špulil pusu a občas brouknul: „No páni.“

„Jerome,“ oslovila jsem ho opatrně, „je to iluze.“

„No to si myslím, takovýhle štěstí bych normálně neměl,“ prohlásil pobaveně a dál se pásl pohledem na něčem, co jsem já nemohla vidět.

„Do prdele,“ vydechl Ray, který zdaleka nebyl tak klidný. Zavřel oči, jak si s mými slovy uvědomil realitu, a pomalu vydechl. Začínal se uklidňovat. Bylo mi jasné, že pokud se chci opět zaměřit na skutečnost, budu muset udělat to samé.

Zavřela jsem oči a začala si mnout spánky. Těžko říct, jestli to pomáhalo, ale když jsem oči znovu otevřela, všechny nežádoucí věci ze schodiště zmizely. Raymondovi se očividně ulevilo a stále ještě vypadal dost otřeseně, ale Jerome svého prozření zcela evidentně litoval.

„Co jste viděli?“ prolomil Ray ohromené ticho vzniklé v důsledku toho, jak jsme si všichni naplno uvědomili, jak ty halucinogeny vlastně fungují, když to nečekáme.

„Tomu neuvěříš! Dolů po schodech scházel snad nekonečný zástup modelek jen ve spodním prádle. Škoda, žes to neviděl,“ posteskl si.

„Já viděla hovínka,“ uchechtla jsem se nad tou absurditou.

„Hovínka?“ obrátili se na mě oba moji kolegové a začali se nekontrolovatelně smát.

„No a co ty?“ obrátila jsem se v náhlém popudu škodolibosti k Raymondovi a okamžitě jsem toho zalitovala, protože se mu na obličej vrátil ten vyděšený výraz.

Něco nesrozumitelně zamumlal a pak o něco rázněji dodal: „Tak jdem dál, ne?“

„Jo,“ pokrčili jsme s Jeromem unisono rameny a vyrazili za ním po teď už prázdných schodech.

„Kolik nástrah myslíte, že tady je?“ zeptal se zničehonic Jerome.

„Moc jich být nemůže,“ odvětila jsem, „tak dvě, tři další. Byl to nějaký plyn a ten by se na kratších vzdálenostech prolínal. A to nejde,“ zuřivě jsem zavrtěla hlavou.

„Byli bychom jak myši na tripu,“ vyjekl Raymond a zašklebil se.

Klidně jsme kráčeli dál, až jsme vešli do dlouhé chodby v posledním poschodí. A já okamžitě věděla, že se mi tady nelíbí. Všude totiž byli pavučiny, jako kdyby tudy už hodně dlouho nikdo ani neprošel, a co bylo nejhorší – všude byli také věrní obyvatelé těchto příbytků, pavouci. A ti mě k smrti děsí.

Ale bylo jich čím dál tím víc. Brzy jich byla celá chodba a všichni se začali slézat mým směrem. Zaječela jsem. Tak hlasitě a tak pronikavě, jako ještě nikdy. Raymond, který byl z nás všech vždycky nejvíce empatický, ke mně okamžitě přiskočil, hrubě mě popadl za ramena a donutil mě, abych se k němu otočila čelem a podívala se mu do očí. I ty jeho byly rozšířené strachem.

„Kate!“ zařval na mě a já se konečně začala soustředit na to skutečné. Na jeho tvář a na nic jiného. „Není to skutečný! Zmizí to, jasný?! Soustřeď se!“

Zavřela jsem oči. Cítila jsem, jak mi něco leze po noze. Něco s hodně nohama. Roztřeseně jsem vydechla. Věděla jsem, že není možné, aby po mně něco lezlo. To si jenom namlouval můj nic netušící mozek. Povedlo se jim ho oklamat. Ale, můj Bože,... bylo to tak *reálné.*

Donutila jsem se plně soustředit na Hillovy ruce na mých pažích. Na nic jiného. Neslyším žádné šustění malých nožiček. Ani pavučin. Takhle to nejde. Musím se soustředit na nějakou písničku. Tak to přehluším.

Z nějakého nevysvětlitelného důvodu jsem dokázala myslet jen na jednu písničku. Její text zněl nějak takhle:

I’m so tired of being here
Suppressed by all my childish fears

Otevřela jsem oči. Nikde samozřejmě žádní pavouci nebyli, byla to jen iluze, ale i přesto jsem se nedokázala zbavit lezavého pocitu, že někde tady stále číhá nebezpečí.

„Dobrý?“ zeptal se Ray, který se až teprve teď odhodlal mě pustit.

„Jo, díky,“ přikývla jsem stále ještě trochu roztřeseně. Tahle věta byla pravděpodobně ta nejemocionálnější, kterou diváci v našem pořadu kdy slyšeli. A nejspíš i kdy uslyší. Takže bych řekla, že přesně tuhle pasáž vystřihnou.

„Teda Kate,“ otočil se na mě Jerome, „málem mi popraskaly ušní bubínky, kurva. Uši v hajzlu.“

Bylo těžké si něco takového přiznat, ale i Jerome vypadal trochu otřeseně. I když on by mi samozřejmě tvrdil, že se mu jenom orosily oční bulvy.

Beze slova jsme se shodli na tom, že nám tyhle drobné ukázky stačily a přesuneme se rovnou do suterénu, ať už to máme za sebou. Zpětně bych tuhle chvíli odložila nejlépe tak o týden, ačkoliv

návštěva suterénu byla přeci jen svým způsobem nevyhnutelná.

„Nelíběj se mi ani ty dveře," poznamenal Ray, když jsme konečně stanuli pod zemí.

„No jo," zamumlala jsem, „jsou takový… zavřený."

„Tak jdem dovnitř, ne?" nadhodil Jerome se svou obvyklou suverenitou, ovšem s nově nabytými zkušenostmi, co se halucinací a holotropních zážitků týče, jsem dokonce i já dokázala poznat, že se z velké části jedná jen o přetvářku. Těžko říct, jestli předstíral klid kvůli nám nebo kvůli sobě.

„Jerome?" otočila jsem se na něj. „Nenapadlo tě třeba, že zavřený dveře maj svůj důvod? Co když vedou na záchod a ty přímo na kameru odhalíš někoho, kdo si tam v klidu trůní?"

„Napadlo tě někdy, že nápisy na dveřích taky nejsou tak úplně zbytečný?" opáčil a ukázal přitom a na ceduli o velikosti menší krávy s nápisem SUTERÉN.

„Na tom něco bude," konstatoval Ray, ale ani on se nijak zvlášť nehrnul do otevření dveří.

„Tak jdeme," pobídl nás dostatečně autoritativně Jerome, až jsem mu chtěla připomenout, že nemusíme spěchat, protože se to beztak střihne tak, abychom se vešli do té hodiny mezi kulinářským pořadem a přímým přenosem Wimbledonu.

Jerome už ale otevřel dveře a začal sestupovat po krátkém schodišti ještě níž. Považovala jsem za dobré znamení, že tentokrát na nich nevidím ničí výměšky tlustého střeva, a pokračovala opatrně za ním. Raymond nás s nepatrným zaváháním po chvíli následoval. Ne že by měl na výběr.

„Víš, co vidím?" zeptala jsem se nikoho konkrétního.

„Hlavně to neříkej nahlas, jinak by to museli vypípat a to bys klukům přidělala až moc práce," podotkl hlas přede mnou, který logicky patřil Jeromovi.

„Tak já jim to usnadním," navrhla jsem. „Je tady tma jako v píííp, ale my tady stejně píííp musíme bloudit, protože nás sem poslali ti píííp." Takhle se nebude muset nic stříhat.

„Jo, tak teď jsi to vylepšila," poznamenal Rayův kousavý hlas za mými zády. „Ale já mám něco, co vy ne," nadhodil tajemně.

„Funkční prostatu?" navrhl Jerome.

„Pubický ochlupení?" tipovala jsem já.

„Něco lepšího," nenechal se Ray vyvést z míry. Asi proto, že tohle jsme dělali v jednom kuse.

„Nic lepšího než funkční prostata už není," ozval se Jeromův nesouhlasný hlas.

„Já mám totiž vypínač!“ zvolal vítězoslavně Raymond a téměř slavnostně rozsvítil. A v té chvíli se všechno strašlivě pokazilo.

~

Nejdřív jsem byla tak oslněná, že jsem neviděla vůbec nic, ale jak moje oči pomalu začaly znovu přivykat světlu, uviděla jsem něco, co ve tmě můj omámený mozek samozřejmě vidět nemohl. Samu sebe.

Nejsem idiot, nebylo tam žádné zrcadlo. Už jen proto, že ta postavička mě samé zarputile odmítala opakovat mé pohyby. A pak to promluvilo.

„Ahoj všichni, bavíte se dobře?“

Můj Bože, mělo to můj hlas! Neměla jsem čas zaječet. Nemohla jsem. Tohle už byla úplně jiná, mnou dosud nepoznaná, úroveň hrůzy. Jak byste asi reagovali vy, kdyby na vás najednou promluvila vaše naprosto přesná kopie?

„Jste nějaký vyděšený,“ konstatoval Raymond skoro udiveně.

„Sklapni, Rayi,“ ohradila jsem se, zhruba jeho směrem, když jsem ho zahlédla periferním viděním, protože jsem stále nebyla schopná odtrhnout zrak od svého vlastního klonu.

„Ale já jsem tady,“ hlesl stejně fascinovaně, jako jsem byla já. Jenže byl na špatné straně. On stál po mé pravici kdesi za mým ramenem, kdežto jeho hlas pocházel od té postavy na levé straně.

V té chvíli se v nás všech něco zlomilo a s hrůzostrašným zaječením jsme se všichni vyřítili ven. Rozrazili jsme dveře a víceméně všichni přistáli na protější zdi, o kterou jsem se následně opřela a snažila se uklidnit hlubokým dýcháním.

„No, do prkenný ohrady,“ vydechl Jerome.

„Myslím, že výraz, který hledáš je, do hajzlu‘,“ vydechla jsem. „Co to, kurva, bylo?!“

„To jsme… byli my?“ ozval se Raymond ze země, na kterou se svezl.

„Jo,“ opřela jsem se o zeď zády, abych na ně na oba viděla. „A já… já už tam znova nejdu,“ odmítla jsem tak vyděšeným hlasem, až mě to samotnou překvapilo.

„Já taky ne,“ výjimečně se mou souhlasil Ray, „na tohle fakt nejsem stavěnej.“

„Ne, hele lidi,“ otočil se k nám rázně Jerome, „musíme se tam vrátit. Jenom projdem na druhou stranu a je to. Nic tam přeci doopravdy není.“

„To říkej mým kalhotám,“ opáčil Ray.

„Ale no tak," přesvědčoval nás Jerome dál, „zatím se neobjevilo nic, co by nás zastavilo, a nějakej prázdnej sklep na tom nic nezmění."

„Má pravdu," ozvala jsem se odevzdaně, „vrátíme se tam."

„Oba jste šílený," konstatoval Ray, který se už ale také začal zvedat, „ale, a tohle fakt nerad říkám, nejspíš máte pravdu. Jdeme."

Jako první šel znovu Jerome, za ním já a za mnou…

„Já tady na vás asi počkám," ozval se Raymond a trochu poodstoupil ode dveří.

„Hille," oslovila jsem ho a vrátila se těch pár schodů zase nahoru, „bráníš se tomu. To nejde. Nic tam není."

Navzdory veškerému svému přesvědčení i přesvědčení celého našeho pořadu jsem ho vzala za ruku a vtáhla do suterénu. Bála jsem se. Hrozně a naprosto irelevantně jsem se bála. A tak jsem se uchýlila k zoufalému činu. Záměrně jsem vyvolala iluzi.

Ale protože jsme všichni měli stejné halucinace, samozřejmě se brzy ozval Ray.

„Co to do prdele děláš?!"

„Takhle se na to můžu aspoň připravit a nebudu k smrti vyděšená, až se na mě zpoza rohu vyřítí tvůj šílený dvojník," opáčila jsem tak klidně, jak jen to v tu chvíli bylo možné.

A přesně v tu chvíli se zpoza rohu opravdu vynořil Raymondův klon a zářivě se na nás usmál. Možná proto, že jsem ho teď ovládala. Dá se vůbec ovládat to, co udělá postava z vaší společné halucinace?

„Neuvěřitelný," vydechl Jerome, když jsem opět volně prošla zpátky do reality a všechny iluze zmizely.

Došly jsme skoro až ke dveřím, když se z něčího podvědomí opět vynořila Jeromova šklebící se postava. Jeho klon nic neříkal, jen se na nás díval, jako kdyby nás už v duchu čtvrtil a věšel. Po zbývajících dvou stranách jsem se objevila já s Rayem. Jako kdyby se najednou začala stahovat mračna.

„No kurva!" zařval Jerome a všichni tři jsme se napůl rozešli, napůl rozběhli ke dveřím, kde jsme téměř úplně zpanikařili a ti starší z nás, kteří byli v poněkud horším fyzickém stavu, málem riskovali infarkt. Byly zamčené.

A pak se ozval hlas producenta.

„STOP! Dobrá práce, lidi, fakt dobrý."

Próza 24 a více

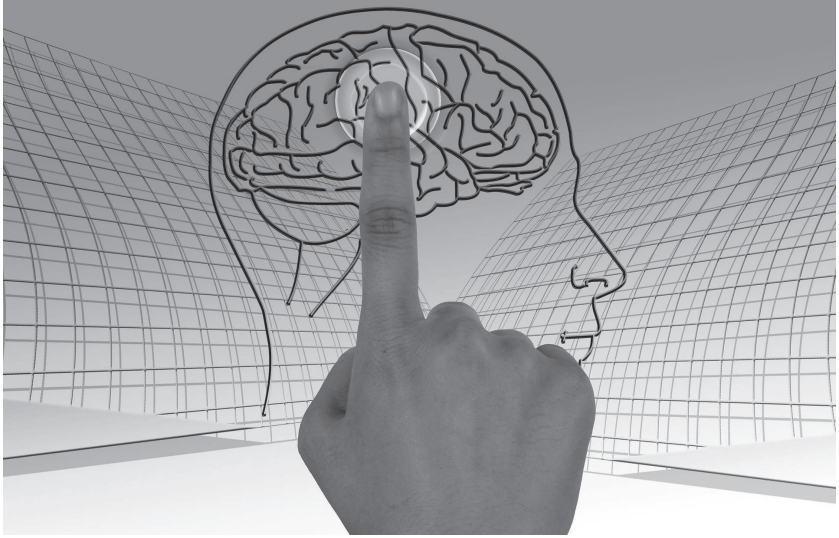

Josef Štěpánek

Karma

Brána byla opět otevřená. Zavrtal se pohodlněji do trůnu a čekal. Po chvíli sklopil zrak, jako by si chtěl zdřímnout po dlouhé šichtě, jenomže tady nikdo nepracoval už několik generací. To, co ho doopravdy přimělo odvrátit pohled, nebyla únava po dlouhém dni, ale to otravné světlo, které se vždy rozzářilo, když měl někdo vstoupit. Nesnášel tu oslňující zář. Jako by nestačil tunel, ještě jim musejí svítit na cestu, aby náhodou nebloudili na věčnosti. Ale kdo by proboha zabloudil v tunelu?

Blížila se strašně pomalu, loudavé duše mu byly nejprotivnější. Nervózně si poposedl a už se chtěl podívat na hodinky, když si uvědomil, že nemá ruce. Míval rád život a tento dávný instinkt mu pravidelně připomínal dobu, kdy byl ještě na Zemi. Kdyby tenkrát tolik neprahnul po osvícení, mohl se tam vrátit a nemusel teď trčet na věčnosti jako sluha Boží.

Čekal už dlouho, připadalo mu to jako věčnost. Pozorně se zadíval do ostrého světla, ale nezaregistroval žádný pohyb. Tak kde se courá? Potom ho napadlo, že se možná zastavila těsně u brány, ty nejposlušnější duše tam občas čekají na povel.

„Další," zakřičel do jasu, „další prosím!" Za bránou se zvedl maličký obláček mlhoviny a ustrašeně levitoval k autoritě.

„Mohu?" zeptala se dušička.

„Musíš!" poručil Boží sluha a ukázal jí, kam přesně má doplout. Když dorazila na místo, okamžitě zavřel bránu, aby se zbavil nepříjemné záře. „Konečně," utrousil trochu vyčítavě a přitom pohlédl na obláček, který poslušně čekal na svůj osud. Potom jediným pokynutím přivolal knihu života, která se před ním rozevřela a spustil: „Zvíře?"

Dušička ani nedutala. Boží sluha si odkašlal a zeptal se znovu: „Zvíře?"

„Vy se mě ptáte, jestli jsem byla zvíře?" zamumlala dušička.

„Samozřejmě, potřebuji si ověřit správnost základních údajů, abych měl jistotu, že vynesu spravedlivý rozsudek," vysvětlil Boží sluha.

„Ano, byla jsem lidoop."

„Gorilí samec?“

„Ano, gorilí samec.“

„Výborně, to souhlasí,“ pokýval Boží sluha a pokračoval: „Teď se dobře soustřeď, položím ti dvě zásadní otázky, které vypoví vše o tvém životě. Odpovědi na tyto otázky určí tvůj další osud. Nesnaž se lhát, hlídá tě tvé vlastní svědomí, které by tě v případě lží uvrhlo do věčné nudy, kde bys nevýslovně trpěla až do úplného rozplynutí v nicotě. Rozumíš?“

„Ano, rozumím.“

„Takže otázka první: Co nejhoršího máš jako gorilí samec na svědomí?“

Obláček se okamžitě zarděl, ta otázka jím projela jako horká pára a spařila ho do odstínu červánků při západu slunce. Začal se ošívat, zmateně se rozhlížel po okolí a neustále se ve vzduchoprázdnu pohupoval nahoru a dolů. Boží sluha si toho všiml a s upřímnou veselostí sledoval jeho rozpaky. Nakonec se obláček trochu uklidnil a váhavě odpověděl: „Byl jsem nevěrný, pářil jsem se s více samicemi najednou.“

Boží sluha se rozesmál, avšak nebylo mu do smíchu, pouze tak zastíral své překvapení z nečekané odpovědi. Ta odpověď byla výjimečná, neboť obláčku dávala naději na postup do vyšší sféry. Prvotní překvapení vystřídala zvědavost, Boží sluha se utišil a bičován netrpělivostí s již vážnou tváří pokračoval: „Dobře. A nyní otázka druhá: Na co jsi jako gorilí samec nejvíce pyšný?“

Tentokrát obláček nezaváhal a hrdě odpověděl: „Nezabil jsem žádné mládě!“

Boží sluha se nepohnul ani o milimetr. Trochu paralyzován lidskostí, která nyní nabyla jasných obrysů, a trochu paralyzován pověrčivostí, že by naději mohl vyplašit, bez hnutí, ale se zájmem pozoroval dušičku gorilího samce. Na první pohled nespatřoval na malém obláčku nic zvláštního, a přestože si moc přál, aby se další duše o krok přiblížila k osvícení, tento chomáček mlhoviny svou nesmělostí a ustrašeností, v něm stále vyvolával pochybnosti. „No, to je opravdu zajímavé, ale ještě chvíli počkáme, jestli se neozve tvé svědomí,“ pronesl s patrnou nedůvěrou jakoby sám pro sebe a přitom sjel pohledem na knihu života. Vzápětí, jako na povel, se kniha života zavřela a zmizela kdesi ve hvězdném prachu. „Můj ty Bože!“ vybouchl Boží sluha, „nelhal jsi, svědomí máš čisté!“

Obláček polekaně couvl, nechápal význam slov ani bezprostřední radost Božího sluhy.

„Konečně se tu objevil někdo, kdo si to opravdu zaslouží!“ pokračoval Boží sluha a při pohledu na překvapený výraz souzeného ještě dodal: „Svým posledním životem sis zajistil postup do vyšší sféry!“

„Do vyšší sféry? Co to znamená?“ podivil se obláček.

„To znamená, že jsi o krok blíže k osvícení, to znamená, že se můžeš stát člověkem!“

Dušička tomu nemohla uvěřit: „Já budu člověk?“

„Ano, staneš se člověkem, ostatně, vždyť už skoro jako lidé uvažuješ.“

„Tomu nerozumím,“ nechápal obláček.

„Vždyť jsi mně odpovídal jako člověk! Žádné zvíře nezná slovo nevěra a jedině člověk ho považuje za hřích. Navíc, jsi jediný gorilí samec, který nikdy nezabil cizí mládě, ale vždy ho přijal za své, to je také lidské, nemyslíš?“

„Takže já budu člověk…“ vydechla úžasem dušička.

„Ano, postoupíš do vyšší sféry, ale dej si pozor, cesta k osvícení je ještě dlouhá! Nestačí člověkem být, ale musíš se jako lidská bytost také chovat, musíš činit dobro, nikomu neubližovat a nesmíš myslet pouze na sebe! A abys mohl úspěšně dojít k osvícení, je třeba projít všemi fázemi lidství, od té nejnižší až po tu nejvyšší.“

„A co je to ta nejnižší fáze?“ zeptala se dušička.

„To je člověk docela odporný, bezcharakterní sobec, pro světskou moc či bohatství je schopen čehokoliv, je to morálně nejnižší forma lidské bytosti, která svým chováním a činy často ani člověka nepřipomíná.“

Obláček se zhrozil a kdyby mohl, určitě by se rozplakal, najednou už netoužil po vyšších sférách: „Já jsem si to rozmyslel, nemohl bych se vrátit zase jako gorilí samec?“ poprosil.

„Bohužel, to už není možné, už jsem se rozhodl, narodíš se jako člověk,“ odvětil Boží sluha.

„Ale já nebudu člověk, budu mít jen podobu člověka,“ namítl obláček.

„A tvým úkolem bude stát se plnohodnotnou lidskou bytostí,“ odpověděl Boží sluha, „a teď už běž zpátky na Zemi, už máš nejvyšší čas.“

A tak se obláček vznesl a pomalu se vydal na cestu zpátky. Když se ocitl blízko Božího sluhy, ještě se zoufalý zeptal: „A nemohl bych tu nejnižší formu lidství přeskočit a hned se stát normálním člověkem?“

„Ne, to nejde, to by bylo velmi nespravedlivé k ostatním," odpověděl Boží sluha.

„A co budu tedy za člověka?" zeptala se ještě dušička.

Boží sluha se škodolibě usmál a pravil: „Budeš politik…"

Adéla Věchetová - Kalousková

Kouzlo týmové spolupráce

„Tak vážení, takhle by to nešlo!“ zahřímá jednoho pozdního večera Vlastík, CEO mladého a dynamicky se rozvíjejícího startupu, freneticky poskakující před promítacím plátnem. Na sobě má poněkud plandající modrou košili, na ruce nejnovější verzi Apple Watch místo ukazovátka kolem sebe mává srolovaným Forbesem.

„Programátoři jsou pozadu, prokliky z PPC šly dolů, a navíc nám vyletěl bounce rate!“ vyčítavě zašermuje časopisem směrem ke grafu na promítacím plátně.

„S tím musíme něco udělat! Chceme mezi největší hráče na trhu?“ dramaticky se odmlčí a pohledem probodává omrzelé tváře tak dlouho, dokud se nedočká několika vlažných přikývnutí.

„Chceme!“ zaryčí vzápětí s takovým zápalem, až mu hlas přeskočí o oktávu výš. „Je to výzva, ale my to dokážeme! Cítím v kostech, že příští rok bude náš! Musíme do toho pořádně šlápnout, dát tomu něco navíc, zamakat! Přesně takhle!“ ukáže na svůj oblíbený motivační plakát s nápisem *Miř na Měsíc – i když mineš, skončíš mezi hvězdami!*

„Ideální jako motto pro Elona Muska,“ ušklíbne se kodér Lukáš a okolosedící se pobaveně uchechtnou.

„Přesně!“ zvolá spokojeně Vlastík, nedotčen konceptem ironie. „Elon! Buď jako Elon! A ty a ty a ty a já taky,“ ukazuje na jednoho po druhém, „všichni miřme na Měsíc!“

Následuje pauza tak dlouhá, že se někteří začnou zvedat, ale jejich naděje je vzápětí rozmetána na padrť.

„Já vím, že to není jen tak! Ale chceme dělat revoluci, ne evoluci! Musíme myslet jinak! Out of the box, je vám to jasný?“ vrátí je Vlastík zase zpátky do židlí. „A já už vím, jak vás inspirovat! A nakopnout k nekonvenčnímu myšlení!“

„Já taky. Mohl by nám třeba zaplatit přesčasy,“ ucedí suše Lukáš.

„Nebo upravit home office, abych stíhala školku,“ připojí se účetní Lenka.

„Nemocenská by se taky šikla.“

„Nebo nás přestat nutit makat na živnosťák, abych měla za rok dva taky nějakou mateřskou a -“

„A je to fakt pecka!“ pokračuje Vlastík se samolibým zaculením. „Jste napjatí? Jste, že jo? Tak já vám to teda řeknu! Vyrazíme... na pouť!“ zvolá tónem, jako kdyby vyhlašoval vítěze jackpotu sportky.

Místností se rozhostí hrobové ticho.

„Prosím?“ přeruší ho nevěřícný hlas někde ze zadních řad.

„Na pouť! Týmové hry, kolotoče, bude to jízda!“ vyhlásí Vlastík znovu, rozzubený od ucha k uchu. „Podpořit kreativitu! Flow! Probudit svoje vnitřní dítě! Bezprostřednost a hravost! Uvidíte, jak nám to všem dodá šťávu!“

Další várka hrobového ticha.

„Nemáte slov, co? Chachá! To jste nečekali!“

A tentokrát musejí uznat, že má tedy rozhodně pravdu.

Když se o půl hodiny později rozcházejí domů, všeobecné nadšení dokonale vystihne Lenka, loučící se s pomstychtivým: „Doufám, že se aspoň poblije na řetízkáči, debil.“

*

„Tak jdeme, jdeme, první je na řadě lochneska!“ popohání je následující odpoledne Vlastík navlečený do křiklavě zeleného firemního trička s nápisem *Velké myšlenky přitahují velké výsledky.* „A abychom si to trochu opepřili, zahrajeme si u toho slovní fotbal! Hezky jeden za druhým, jak sedíte! Markeťáci začnou! No tak, Jani, šup!“

Následují mnohé taškařice zahrnující shánění indicií pro křížovku, skládání věží z papíru, což je v mírném větříku poněkud problematičtější, než se čekalo, improvizovaný twister a další bujaré veselosti, u kterých celý tým nejvíc oceňuje možnost se každou chvíli nenápadně vytratit ke stánku s alkoholem.

Po dvou hodinách a vysokém stohu kelímků už jsou výrazně rozjařenější, a když Vlastík vyhlásí přestávku, o zlomkrk od něj prchají co nejdál do útrob areálu.

„Hele, tady jsme ještě nebyli,“ ukáže Lukáš na zastrčený stan s nápisem *Madam Dajána – vědma a kouzelnice* a všichni se přiopile rozhihňají.

„Já bych to předem nezatracovala,“ mohutně škytne Jana, „třeba by mu mohla přikouzlit infarkt. To bych se i plácla přes kapsu!“

„Nebo zařídit sejmutí motivačním plakátem! *Tvůj jediný limit* jsi ty má docela solidní dřevěnej rám, a kdyby mu křápnul na hlavu…“

„Taky by se mohl zadávit zeleným ječmenem!“

„Tak na co čekáte? Jdeme!“ zavelí Lenka a hrne se do vchodu.

„Vítejte v mém příbytku,“ zaskuhrá shrbená postava ověšená masivními přívěsky s pestrobarevnými kameny, „co vás ke mně“ zarazí se, když jí štrůdl příchozích naplní stan do posledního centimetru a vyboulí ho na všechny strany, „přivádí?“

„My bychom potřebovali, aby našeho šéfa kleplo,“ ohlásí důležitě Jana.

„Ale ne, nemusí ho klepnout, stačilo by třeba jen nějak šikovně zlomit obě nohy, aby to měl tak aspoň na půl roku,“ opraví ji Lukáš a ostatní souhlasně přikyvují.

„To není nic k smíchu!“ okřikne je stařena. „Černá magie!“ odplivne si. „S tím nechci mít nic společného! Běžte pryč!“

„Ale tak… nešlo by jenom něco malýho?“ snaží se situaci ještě zachránit Lenka. „Je to vážně hroznej vůl. Podlej, manipulativní podrazák maskovanej za úžasnýho kámoše. Psychopat, fakt. Víte, kolik lidí už se z něj sesypalo? Uděláte dobrej skutek!“

Stařena svraští husté obočí. „Žádné nemoci, smrt ani neštěstí,“ řekne nakonec. „To nedělám. Ale maličkost můžete. Každý jednu.“

„Tak já bych chtěla, aby většina jeho ponožek byla lichá. A s dírou. Který si nikdy nevšimne předem, ale až když se někde zuje!“ vyhrkne pomstychtivě Lenka a ostatní uznale pokývají hlavami.

„Ať má každý jídlo o chlup studenější, než má rád, a každý kafe nepitelně horký hrozně dlouho!“ přidá se Lukáš.

„Ať na něj vždycky vyjde prázdný karton od mléka v lednici a vymotaná rolička od hajzlpapíru!“

Všichni se rozchechtají.

„Ať má věčně v botě kamínek a rozvazují se mu tkaničky!“

„Ať si pokaždý hned prvním soustem jídla pokecá košili!“

„Ať dostane tik do oka vždycky, když řekne ‚výzva‘!“

„Ať se jeho soused fakt zamiluje do luxování. Tak kolem pátý ráno!“

„Ať se mu začnou obden aktualizovat Windows v tu nejblbější chvíli! A aspoň půl hodiny!“

„Ať mu těsně před autem padá na každém semaforu červená! A železniční závory!“

„Ať má peřinu vždycky zipem k obličeji!“

„Ať mu číšník při každém obědě řekne, že zrovna tohle právě vyprodali!“

„Ať neodolatelně přitahuje militantní vegany!“

Překřikují se jeden přes druhého, smějí se, strkají a rozhazují rukama, až se stan povážlivě kymácí.

„Tak to by stačilo!“ utne jim vědma nakonec zábavu v nejlepším. „A už všichni ven!“ vyžene je a s nesrozumitelným mručením si pečlivě zavře vchod.

Rozjařený hlouček se za bouřlivé diskuze, co by tak Vlastíkovi ještě všechno s chutí dopřál, přesune zpátky ke stánku s občerstvením, kde si na zdar akce s vervou přiťukne. Pro jistotu hned několikrát.

„Tak tady vás mám!“ odhalí je po pár minutách Vlastík se širokým úsměvem. „Jsem si říkal, kam jste mi zmizeli! Ještě není volná zábava, ještě pojďte, čeká nás všechny strašidelný hrad! A víte, co by bylo nejstrašidelnější? Pověsit tam statistiku z Google Analytics za poslední měsíc, chachachá!“ plácá se smíchy do kolen a odvádí je za dalším gejzírem zábavy.

*

Ráno je open space nezvykle tichý a pobledlými zaměstnanci se plní jen velice pomalu. Lenka v kuchyňce pod plakátem *Jíst, meditovat, milovat* prozíravě připravila kotel mátového čaje a strká hrnky do ruky všem příchozím, v marketingovém koutku koluje platíčko s brufenem a u programátorů živočišné uhlí.

„Ježiš, lidi, když vám v té krabici zbyde deset kapek, tak ji laskavě vyhoďte, a necpěte to zpátky do lednice,“ protne zpomalený klid Vlastíkův rozladěný hlas a asistentka vyprskne smíchy.

„Nevím, co je na tom jako vtipného,“ okřikne ji prudce, „tisíckrát jsem vám říkal jau, krucinál, to pálí!“ vyletí mu dlaň k opařené puse. Asistentka se raději otočí zpátky k monitoru a vymění si pobavený pohled s Janou.

Odpoledne už je atmosféra výrazně lepší, jenom Vlastík se vrátí z oběda rozmrzelejší než předtím.

„Dneska teda U Lva katastrofa,“ nadává už ve dveřích, zatímco z boty doluje otravný kamínek. „Nejdřív nás nechají půl hodiny čekat, pak přijdou s tím, že žebírka nejsou, a ještě to bylo studené,“ stěžuje si a chvatně zapíná počítač, aby jim napsal recenzi, jakou si za rámeček rozhodně nedají. Než se k ní otočí zády, stihne si Jana všimnout, že má na hrudníku pocintanou košili.

V příštích týdnech Vlastíkova nálada plíživě klesá, dokonce i přesto, že si poctivě píše deník vděčnosti, vyřadil bílý cukr a každý večer si odříkává pozitivní afirmace. Za dva měsíce vyhlásí kratší dovolenou, která se postupně protahuje na delší...

*

O čtyři měsíce později

„Zdarec všichni, já jsem Dejv a trochu tady s váma Vlastíkovi píchnu, co říkáte? Ať je na vás pyšnej, až se vrátí z ášramu!“ blýskne vybeleným chrupem nagelovaný dlouhán v polo tričku. „Je to výzva, ale my to dáme, to je šůr! Nakonec není důležitý, jakej dres na sobě máte, důležitý je ho celej propotit! Protože v podnikání nemůžete čekat, až bouřka přejde, kdepak! Je nutný naučit se tančit v dešti! A to já vás naučím!“ přislíbí a mužně plácne nejbližšího programátora po rameni, div nesletí ze židle.

„Půjdeme do toho zostra! Vždyť už sám Einstein řekl, že v přístavu je loď v bezpečí, ale to není její účel! A já rozhodně nehodlám...“

„Dala bych tomu tak tři měsíce,“ vydechne konsternovaně Lenka, když Dejv konečně přestane žvanit, „a vyrazila na lochnesku.“

Návrh je přijat jednomyslně.

Petr Bednář

Listování
(Ukázka)

Bojovně zvedla ocásek, tak jako samurajský meč a rozeběhla se černou tmavou jeskyňkou plnou zvláštních objektů a spolu s ostatními, dalšími samurajskými mečíky uviděla světlý bod. Ale protože byla nejrychlejší, stala se prvou a jedinou, která směla světlo obejmout, přisát se k němu, aby ho už nikdy nesměla pustit. A tak se odstartoval zázrak zrození nového člověka, a to jsem byl já.

Pak to ještě hodně dlouho trvalo, vystřídaly se zima, jaro a kus léta, než človíček v bazénku plodové vody mohutněl až zmohutněl tak, že se rozhodl zkusit to v zakázané zemi. Ta je sice daleko méně bezpečná, ale zato neskonale zajímavější. Bylo to jeho prvé nezvratitelné rozhodnutí, a tak měl trochu strach, ale daleko větší zvědavost.

Den, kdy jsem vykráčel z lůna své maminky, byl dnem zvláštním. Ne kvůli zázraku zrození jako takovému, ale přesně ten den, kdy před mnoha lety mlátili hugenoti protestanty, tak až se ta noc velmi trefně nazývala Bartolomějská. Už ani raději nechci rozvádět to, že v ulici stejného jména v Praze, jsme zase my poměrně často dostávali taky přes hubu, i když od jiných hugenotů, ale na stejném principu moci.

Oslavy mého příchodu na svět byly různé. Nejoriginálnější byl můj tatínek. Když jsem poprvé nadechoval to, čemu se říká kyslík, tatínek zrovna v rámci jakési kulturní mise tancoval před egyptským prezidentem v Káhiře kozáčka a čardáš, neb byl členem Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého čili AUSU. Když vystoupení skončilo a on se dověděl, že má syna, učinil dvě věci. Za prvé mě pokřtil na Petra, protože Petr může přece být jen svatej, a za druhé za všechny drachny nakoupil laciné víno a mně malé kožené botičky. Očití světci tvrdí že to byl poměrně velký demižon. Nasadil si vojenskou čepici opačně a trestaje nekompromisně obsah demižonu, procházel nočními káhirskými ulicemi vyřvávaje: „Na Bělehrad“ a taky „Mám kluka, vy přičmoudlíci, a to mi ani Čepička neodpáře!“ A protože to byl člověk studovaný, ale přesto taky jenom člověk, vypravil se hledat nejbližší pyramidu, aby to taky kruci oznámil

nějakému tomu faraonovi. Kamarádi ho naštěstí odchytli ve „vypůjčeném“ autě asi dva kilometry za Káhirou. A byla ostuda. Ráno v Káhiře stál před politrukem: „Soudruhu, takhle ne!“ Tatínek naštvaně sdělil, že tancovat bude, ale už jen jako občanský pracovník a pak pronesl památnou větu: „A je to Petr a to byl svatej ty vole, a to ani strana nezmění.“

Je pravda, že soudruha politruka trochu zaskočil, ale protože večer musel být další kozáček a další čardáš, tatínka výjimečně nezastřelil, že prý až v Praze.

Jinak oslavy probíhaly podle tradic naší rodiny. Strýc Ladislav – roztomilý alkoholik, se jako každý volný večer opil, akorát že na moji počest sbodl plato s očky, kterými pak obohatil výzdobu bytu, kde bydlel s mojí babičkou a dědečkem. Dědeček z furiantství, či spíše ze vzteku rozbil třetí broušenou skleničku ze svatebního servisu, což činil opravdu jen ve výjimečných případech. A babička si šla poplakat k sousedce Krejčové. Druhý dědeček se pro změnu opil se sousedem Ficajem a druhá babička ho jako vždy k obveselení celé vesnice vezla na kolečku domů. Problém nastal kolem čtvrté hodiny ranní, kdy děda v jakémsi zásobovacím amoku začal vraždit králíky ze svého stáda, aby Jiřinka, tedy moje maminka, měla sílu na kojení. Desáté zapištění naštěstí probudilo babičku, děda dostal facku a byl klid. Ještě že tak. Děda byl prý tak rozjetý, že to vypadalo, že sáhne i na prase, a to byl srpen. Vzhledem k tomu, že ledničky nebyly a auta jen na pořadník, chodila bábí druhý den po vesnici a rozdávala králíky udiveným sousedům. A po vesnici se šuškalo že u bábinky v králíkárně udeřil mor.

Moje maminka se držela v porodnici v Londýnské za pupíček a já sál a zvracel a sál a zvracel a pak už jen zvracel a zvracel. Byl jsem tenčí než tkanička od bot, a tak mi začali připravovat docela malou bílou rakvičku. A když už jí děda v Praze, ten co rozbíjel ty skleničky, měl namalovanou - on byl totiž truhlář a taky všeuměl, a andělíčkové se začali pomalu slétat, tak se všechno začalo pomalu měnit. Doktoři kroutili hlavou, ale nechali mne pro jistotu žít a andělíčky odletět, protože už byli zbyteční.

A tak mne sebrali, zabalili do povijanu, podle ruské metody – ani se dítě nehni, nebo střelím a jako malou bílou vánočku si mě maminka hrdě nesla z druhého patra dolů, tatínek, který si pro tuto slavností chvíli objednal výjimečně taxíka, nás posadil dozadu a řekl slavnostně řidiči: Hotel Beránek a jeďte rychle soudruhu, vezete matku.

Hotel Beránek v Podolí. To nebylo z fraješiny, nýbrž to byla ubytovna pro manželské páry Uměleckého souboru Víta Nejedlého. A byla úžasná, jako každá ubytovna hotelového charakteru té doby. Měla své zvláštnosti, například na recepci byl voják v maskáčové uniformě a maminka mě musela každý den znovu zapisovat do knihy hostí, než dostala papír, že jsem to já, že patřím k ní a že tatínek je jistý. Další úžasný prostor byl pokoj, kam se jí podařilo propašovat benzinový vařič, kvůli sunaru, což bylo samo o sobě dobrodružství, natož ten vařič obsluhovat. Koupali mě v plechové vaničce a voda se nosila ze společné koupelny. S plenkami, kterým se říkalo voňavé štěstí, se putovalo obden do Holešovic, kde fungovala spolehlivě valchová pračka mé babičky a soucit sousedky Krejčové. Strýc Láďa dál propíjel své večery, babička vozila dědu občas na kolečku a taky mu občas dala facku, aby moc neblbnul. Druhý dědeček výjimečně nic ze svatebního servisu nerozbil a pražská babička pořád chodila řešit k sousedce Krejčové. A zase nastal čas hrdinských skutků. Můj tatínek se znovu vypravil za politrukem, ale tentokrát sám a dobrovolně a svým způsobem mu vyrazil dech. Jeho první věta byla: „Jmenuje se Petr, ale svátek bude slavit 22. února a to není na Petra a Pavla, což jsou svatí, tak mi koukejte přidělit byt, nebo se nechám zastřelit. A pokračoval: Už nechci vozit voňavé balíčky elektrikou. Snižuje to respekt k armádě a připadám si taky jako blbec, což, soudruhu, určitě chápeš. Legendy praví, že politruk se zamyslel, asi v hlavě přemítal, jak dlouho ještě bude potřebovat, aby tatínek skákal kozáčka, a jestli by nebylo lepší mu povolit, aby se zastřelil. No, ale pak vytáhl lahev stoličné a se slovy popijem, proberem, se s tatínkem ožrali a politruk tatínkovi ten byt slíbil. A zase byla ostuda. Tatínek se rozhodl, že to, kurva, Čepičkovi řekne jakého má výborného politruka, ale tentokrát nebyli po ruce žádní kamarádi, protože politruk usnul v kanceláři, a tak tatínka zastavila až hradní stráž a taky fakt, že Čepička byl mimo hrad. No byt nám nakonec přidělili, u vodky se přece nekecá, to spíš padají hlavy. Jen maminka byla taková rozpačitá a říkala, no, já nevím, Kájo, a babička to probrala s paní Krejčovou.

Můj děda, otec mého otce, pocházel odněkud z Orlických hor a byl to karbaník, rváč a taky potulný zemědělský dělník. Co se týče karet traduje se, že nikdy nevyhrál, ale o to víc a vášnivěji hrál. Protože s bábí toho nikdy moc neměli, prohrával s pravidelností sobě vlastní část měsíční výplaty. Pak se šel pověsit. Babí ho odřízla, dala mu facku, usadila na kolečko, odvezla domů a žilo se vesele

dál. Docela jim to klapalo, až na to cestování, což bylo další dědovo trápení. Děda, byť malé postavy, měl velkou sílu a jeho koníčkem byly tancovačky. Dal si pár panáků do volátka, rozdal pár facek a když už všichni bušili do všech a nikdo nevěděl proč, prohodil pár židlí okny. Za poslední židlí skočil prý úžasným kotoulem plavmo – on byl totiž takový skákající sokol. Druhý den se smál pobitým sousedům a nabádal je k založení spolku zbitých rváčů. Po třech takhle předčasně rozpuštěných tancovačkách dokonce čtvrtou ani nezačali, když přišel do výčepu, a pak dostal ten slavný papír. Tam mu a babičce z moci úřední psali, že mají celý kraj na pět let zakázaný, a tím papírem se chlubil až do své smrti. No a pak cestovali, a cestovali a cestovali. Ale také za války sloužil v Itálii a celý život nosil frajerský hitlerovský knírek, před Adolfem i po něm, i když ho neměl rád – tedy Dolfíka. A s tím knírkem i umřel, to když mu rakovina roznesla plíce, že nebylo čím dýchat. A děda, který byl celý život frajer, zavřel oči a najednou nebyl. Byl výborný sadař a uměl se o stromy starat. Dokonce k nimi i mluvil, jako k ženským. Asi to byly ty nejkrásnější bytosti, co si doved představit, a tak když ho babí rozčílila, chodil si k nim stěžovat. Taky měl rád zvířata, kočky, psi a králíky. Těch králíků měl asi dvě stě, miloval je, ale rád je i jedl. Pamatuji si jednou, jak mu je napadl mor a ráno vytahal z kotců snad stovku mrtvých těl. Stál tam nad nimi tak nějak menší než kdy jindy, knírek pomuchlaný, jak kdyby si na něm ležel celou noc, nic neříkal, jen mu tekly slzy. „To bůh, dědo“, zeptal jsem se s naivností svých šesti let. „Ale hovno“, pronesl nezvykle tiše a pak zařval na celou vesnici: „Pochcípali, svině“. Celý jeho život voněl tabákem doutníků Vatra a kouřil pořád, i když věděl, že už né, a já si myslím že ten doutníček měl v puse, i když ho spalovala pec chomutovského krematoria. Můj dědek byl zkrátka lump, ale taky frajer a tatínek měl být po kom.

Přišla školka. Moc si toho z ní nepamatuji, ale co ano, stojí za to. Tak hlavně si pamatuji, že mi bylo přiděleno znamení míčku. Zřejmě kvůli mé postavě, ale pořád lepší než konývka nebo kočárek. A také si pamatuji na své tři osudové ženy tohoto ústavu. Paní Tintěrovou, učitelku Janu a Zuzanku - ta měla květinku.

Paní Tintěrová, asi ve věku mé nynější přítelkyně, byla pro mě hodně, ale hodně stará paní. Byla správcovou, uklízečkou, příležitostnou vychovatelkou a postrachem v jedné osobě. Bydlela ve vchodu do školky a vždy bylo cítit z jejího bytu stejnou vůni. Vůni drožďové pomazánky. Nebyla pedagog, takže si na nás mohla

dovolit zvednout hlas, aniž by šla před kárný výbor. Vědoma si tohoto privilegia, patřičně ho využívala. „Zalez parchante, než tě vezmu hadrem, nevidíš, že vytírám," byla něžnost, které jsme si docela vážili. Jenom maminka, když jsem se jí zeptal, proč jsem parchant a co je to být parchantem, mi po zjištění, jak jsem k tomu slovu přišel, sdělila, ať po tom nepátrám a hlavně ať se to nesnažím vypustit z pusy. To že můžou jen dospělí. Zeptal jsem se, jestli paní Tintěrová není na dospělou příliš stará. Pohlavek od maminky zastavil další kolotoč mých otázek a úvah.

Jo, to učitelka Jana, to byl jiný kalibr. Vysoká, štíhlá, černovlasá, nosila sukně nad kolena a neuvěřitelně krásně voněla. Dnes už vím, že to byla směs cigaret, parfému a ženství. Miloval jsem tu vůni, zvláště když při poledním klidu (dodneška nevím, který blbec to vymyslel), nás přikrývala dekou. Jak hodila sukní, ta vůně byla tak záhadně krásná, že bych ještě jednou chtěl, aby mne s ní přikryla. Můj neskonalý obdiv k ní málem zničil manželství mých rodičů. Bylo to jednou v neděli, naši výjimečně nebyli na zájezdě, a tak jsem se ráno nakvartýroval mezi ně do postele. Maminka pravidelně oddychovala a tatínek statečně předstíral, že je vzhůru, a to svým způsobem velmi originálně. Po každých mých pár větách vypouštěl – „Ano, Péťo" nebo „Máš pravdu, synku." To bylo docela běžné. A při mých typických nedělních promluvách o hračkách, či jiných dětských problémech celkem bezpečné a funkční. Tentokrát mě ale podcenil. Navrhl jsem mu, že by nám měl najít novou maminku. „Ano, Péťo," děl tatínek. Pak jsem mu popsal paní učitelku Janu, celkem dost barvitě – „Máš pravdu synku", děl tatínek spokojeně. Ani jsem si nevšiml, že maminka přestala pravidelně oddychovat. Vytáhl jsem poslední argument – „A krásně voní, tati." „Ano Péťo," děl otec v naučené tradici. Mužskou idylku našeho klábosení přerušil napůl plačtivý a napůl jedovatý hlas maminky. „Tak si najdi jinou matku, otec ti určitě rád pomůže, viď Karle?" Pak má jemná maminka třískla dveřmi, no, skoro jako paní Tintěrová, a odešla do kuchyně. To obdivuhodně probralo mého otce, který vyskočil z postele a s vytřeštěnými očima zařval: „Ježíš, Péťo, ty si vůl a já ještě větší." Vzápětí vyrazil z pokoje se slovy: „A teď si tady aspoň dvě hodiny hraj s autíčkem, ty Cassanovo, já se to pokusím vyžehlit." No nakonec k obědu byla svíčková, jenom jsem nechápal, proč po obědě maminka znovu žehlila, když ráno jí to trvalo tak dlouho. A to jí ještě tatínek pomáhal.

Třetí ženou školky pro mne byla Zuzanka, tedy květinka jako já míček. Stejně vysoká jako já, krátké vlasy, velké náušnice a trochu mi připomínala opičku ze ZOO. Hlavně ale, že souhlasila, že se jako milujeme, a dokonce jsme spolu jednou tancovali při vánoční besídce. No, prostě láska jako trám. Pak jsem byl tři týdny nemocný, a když jsem se vrátil chodila s blbcem konvičkou. Pak věřte ženskejm. No, řekněte, kdo může chodit s konvičkou?

Další docela dramatickou zkušeností bylo mé setkání se zemlbábou a rýžovým nákypem. Hrdinou byla, jak jinak, než má oblíbenkyně paní Tintěrová. Ale pozor, míčkovi chutnalo vše až na akci zemlbába alias žemlovka. Paní Tintěrová se svojí oblíbenou lichotkou: „Parchante žer, nevíš co je hlad," mi lžíci té ňaminy, narvala do krku. Za tři měsíce se konala obdobná taškařice pod názvem rýžový nákyp. Obě dopadly stejně. Jenomže při druhé akci poučená paní Tintěrová uskočila vedle. Takže vzpoura mého žaludku nebyla až tak osobní, abych jí ohodil její děsivé šatečky jako při akci – žemlovka je ňamina, ty parchante. A tak nějak bych uzavřel parchantí léta mého života.

Obsah:

Poezie

Anežka Vrbová	8
Michaela Škubalová	11
Marie Pokrupová	14
Zuzana Balíková	18
Klára Pechová	20
Patricie Švejcarová	22
Johana Timplová	24
Štěpán Dominik	28
Eliška Kohlíčková	29
Pavel Karnet	32
Evelína Koubová	34
Petr Burian	38

Próza

Viktorie Stašová	41
Linda Boubínová	43
Michaela Škubalová	55
Monika Bicanová	62
Nikola Beránková	71
Klára Soukupová	73
Dominik Burian	76
Eliška Kohlíčková	86
Denisa Korotvičková	95
Josef Štěpánek	103
Adéla Kalousková	107
Petr Bednář	112

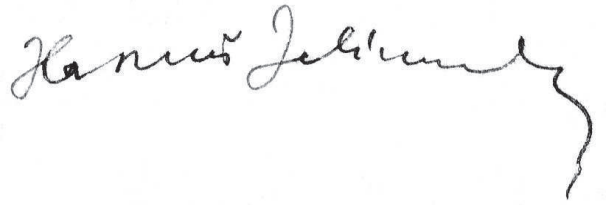

Příbramský rodák, básník, překladatel a diplomat Hanuš Jelínek spatřil světlo světa 3. září 1878 v budově dnešního hostince Sebastopol. Jelínek navštěvoval zdejší obecnou školu a reálné gymnázium, kde měl mj. za spolužáky Karla Tomana, Arne Dvořáka, Karla Sezimu či Lothara Suchého.

V roce 1896 složil maturitu a byl zapsán na studia na filozofickou fakultu v Praze, kde studoval němčinu, češtinu a francouzštinu. V zimních semestrech studoval jako stipendista na Sorbonně a Collége de France v Paříži. Tam se podrobně seznámil s francouzskou literaturou a hlavně poezií.

Po první světové válce se jako člen zahraniční komise Národního výboru zúčastnil v Paříži mírových jednání. Byl pověřen řízením ČTK ve Francii a díky svým zahraničním stykům pracoval i jako úředník ministerstva zahraničí.

Jeho manželkou byla dcera Aloise Jiráska, Božena, významná česká malířka. Do důchodu odešel v roce 1932 a věnoval se především své literární a překladatelské práci. V posledních letech života téměř oslepl a své memoáry „Zahučaly lesy" musel diktovat.

Zemřel 27. dubna 1944 v Praze a byl pohřben na Vyšehradském hřbitově. Na Zdaboři máme ulici Hanuše Jelínka a na jeho rodném domě pamětní desku.

V edici „Příbram Hanuše Jelínka“ dosud vyšlo:

Hra na strach /1997/
Vánoce na blátě /1998/
Okamžiky /1999/
Vichřice na sídlišti /2000/
Viktoriánská rodinka /2001/
Zpěv pro hvězdy /2002/
Krokodýl v předsíni /2003/
Podzimní námořník /2004/
Pes se zavřenýma očima /2005/
Jezero uprostřed času /2006/
Můry v bodláčí /2007/
Bublišení /2008/
Oblékla se do moře /2009/
Tančila requiem /2010/
Na vedlejší koleji /2011/
My generation, baby /2012/
Cesta tam a zase zpátky /2013/
Tiché tóny /2014/
Nebevodi /2015/
Bláznivý zloděj nohou /2016/
Barvy jednoho života /2017/
Ze zakázanýho ovoce je nejlepší marmeláda /2018/
Náležitý odpočinek času /2019/
Nic, jen voda /2020/
V zajetí vlastního mozku /2021/

V zajetí vlastního mozku
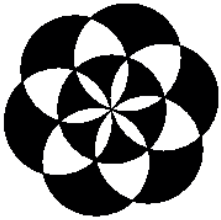
Almanach 25. ročníku literární soutěže
„Příbram Hanuše Jelínka“
Vydala: Knihovna Jana Drdy
(nám. TGM 156, Příbram I)
Tel.: + 420 318 626 486; www.kjd.pb.cz
Tisk: Ing. Ivan Fojt.
Vydání první.
© Knihovna Jana Drdy, 2021
ISBN 978-80-86937-56-4